NASLOV

BELTINSKI ZADRUŽNIKI V VOJVODINI

reportaža na 5. strani

Leto XXXV.
Št. 20
Murska Sobota
26. maj 1983
CENA 13 DIN

VESTNIK

VIDONCI

Republiško srečanje tabornikov

V taborniški koči v Domanjševcih se je v nedeljo končalo tridnevno republiško srečanje 83 petčlanskih ekip tabornikov iz vse Slovenije. Začelo se je v petek zvečer pri nekdanji osnovni šoli v Vidoncih, udeleženci pa so se pomerili v preverjanju znanja iz taborniških veščin: orientaciji, topografiji, prehodu čez minsko polje in podobnem.

B. Ž.

Suša ogrozila sladkorno peso

Vreme še naprej nagaja pomurskim kmetijcem in strokovnjaki pravijo, da se bodo posledice gotovo negativno odražale tudi na letini. Težave povzroča predvsem suša, saj je v času, ko bi morala biti pšenica sredi najbujnejše rasti, rast zastala, posledice suše pa se poznajo tudi na spomladanskih posevkih.

Medtem ko na krompirju še ni občutnejših posledic, koruza slabše napreduje, največje težave pa imajo pridelovalci sladkorne pese. Strokovnjaki pravijo, da je optimalni čas za setev pese trajal le slab teden, zato so bile tudi težave s kalitvijo. To velja še zlasti za težje zemlje, ki so bile najprej prevlažne, nato pa je pritisnila nenadna suša. Tam, kjer je pesa slabo vzkilila, so morali površine preorati in opraviti ponovno setev, nekatere površine pa so namenili z silažno koruzo.

V Kmetijskem gospodarstvu Rakičan so posevki pese utrpeli največjo škodo na območju Beltinec, kjer so preorali in ponovno zasejali 49 hektarjev površin, pa tudi kmetje na tem območju so morali preorati nekatere površine. Tudi na območju ljutomerske občine suša ni prizanesla posevkom, saj so kmetje Kmetijske zadruge Ljutomer-Križevci preorali okrog 50 do 60 hektarjev njiv, v družbenem sektorju pa skupaj s predstavniki tovarne sladkorja ugotavljajo, kaj storiti. Tudi v ljutomerskem Slovinu so od skupnih 150 hektarjev pese preorali kar 80 hektarjev, večino teh površin pa so ponovno zasejali s peso. Težave pa imajo tudi v lendavski in radgonski občini, glavni vzrok pa povsod pripisujejo dolgotrajni suši. Dodatni problem pa je ta, da zaradi pomanjkanja vlage tudi herbicidi ne učinkujejo in marsikje bo potrebno posevke ponovno poškropiti.

Zadnji dež so pomurski kmetijci sprejeli z olajšanjem, vendar so nam pred zaključkom redakcije povedali, da je le-ta omilil zgolj »poletno« vročino, potreb po pomanjkanju vlage pa še ni zadovoljil.

L. Kovač

KJE JE (BIL) SINDIKAT?

V Pomurju ni bilo v zadnjem obdobju ne štrajkov ne izsiljenih sestankov ali kakršnihkoli namernih prekinitev dela. Tako zagotavlja predsednica medobčinskih sindikatov Mira Markova, ki s posebnimi delovnimi skupinami obiskuje nekatere delovne kolektive, med njimi radgonski Kmetijski kombinat in Avtoradgono, lendavski tozd Varis v Gorenje-Varstroju in turniško Planiko, prav danes pa se je delovna skupina mudila v soboškem tozdu Komunala in Pomurskem tisku. Namen obiskov je potipati, kakšen je tod delovni utrip, zlasti pa, kakšen je družbenoekonomski in samoupravni položaj zaposlenih.

Tako je denimo delovna skupina v Varstrojevem tozdu Varis, kjer je bil še pred kratkim uveden začasen ukrep družbenega varstva, dognala, da sploh ni dosegel svojega namena, saj se motnje v poslovanju in odnosih nadaljujejo in celo zaostrujejo.

Sicer pa za varnostno-politični položaj v pokrajini velja ocena, da je in ni ugoden: kakorkoli in predvsem skozi katerakoli občinska očala ga pač presojamo. Je pa dejstvo, da se večji del problemov vrti okrog delitve osebnih dohodkov in nagrajevanja, kakor tudi življenjskega standarda, cen in oskrbe. Eno poglavitnih vprašanj, s katerim se že dalj časa ukvarjajo v pomurskih sindikatih, je prav očitno zaostajanje poprečnih mesečnih osebnih dohodkov zaposlenih v gospodarstvu za poprečjem v slovenskem gospodarstvu, ki znaša tudi dvesto starih tisočakov. Tako so le redki, ki se jim uspeva ravnati po načelu opiranja na lastne sile, posebej še pri zgubarjih, ki pomenijo rakovo rano pomurskega gospodarstva. Od kakih 37 tisoč vseh zaposlenih v regiji jih je nekaj tisoč zaposlenih v organizacijah, ki poslujejo z izgubo, na posameznika pa pride nad 69 tisoč dinarjev izgube.

Na nedavni razširjeni seji medobčinskega sindikalnega sveta smo slišali, da pomursko delavstvo ne zaupa toliko, kot prej, v sindikalno organizacijo, kar se je najnazorneje pokazalo ob vnemarnem divjanju cen in hkratnem brzdanju osebnih dohodkov. Vse glasnejši so očitki: kje je (bil) sindikat, da (je) to dovoli(l)?

Ni naključje, da se zaradi vsega omenjenega sindikalisti odločno zavzemajo za večjo agresivnost, zlasti pa delavnost te delavske organizacije, kakor tudi njeno prodornost. Eno od področij, ki mu kanijo namenjati več moči in naporov, je področje drobnega gospodarstva, kjer je rezerv ničkoliko.

B. Žunec

OBISK DELEGACIJE ZVEZE KULTURNIH ORGANIZACIJ SLOVENIJE NA MADŽARSKEM

Porabci ustanavljajo svoj kulturni odbor

Od srede do sobote se je na rednem obisku v LR Madžarski mudila delegacija Zveze kulturnih organizacij Slovenije, ki jo je vodil predsednik Jože Osterman. V četrtek se je sestala z Marinom Mandićem, generalnim sekretarjem Demokratične zveze južnih Slovanov, sprejeli so jih na oddelku za narodnosti madžarskega ministrstva za kulturo, nakar je naša delegacija iz Budimpešte odpotovala v Železno županijo. V Szombathelyu sta jo sprejela sekretar županijskega komiteja MSDP János Rac in podpredsednik izvršnega sveta županije dr. György Csonka. V soboto, zadnji dan obiska, so se naši predstavniki v Monoštru pogovarjali še z vodstvom tamkajšnje velike občine in nekaterimi predstavniki porabskih Slovencev, popoldne pa so zunaj programa obiskali tudi Gornji Senik in Verico. V najbolj spontanem in neposrednem srečanju s porabskimi Slovenci v seniški gostilni pa potem pri znanem zborovodji Andrašu Csabaju ter pri ljudskem lončarju Karlu Dončecu na Verici so se člani naše delegacije prepričali, da so se tako z narodnostnimi kot državnimi in partijskimi predstavniki na Madžarskem pogovarjali o najbolj perečih problemih, ki tiščijo porabske Slovence, in da njihova rešitev predstavlja pomemben vzvod za nadaljnjo rast kulturne in siceršnjih aktivnosti porabskih Slovencev.

Naši predstavniki so ob koncu obiska zato ocenjevali, da so bili vsi pogovori izredno konkretni in uspešni, da so dosegli soglasje z madžarskimi sogovorniki o vseh bistvenih predlogih in pobudah in da zatorej sedaj pred obema stranema ostaja samo še aktivnost, da dosežene dogovore uresničijo.

Najpomembnejši dogovor, ki so ga dosegli, se nanaša na ustanovitev posebnega koordinacijskega odbora za kulturno delovanje v Porabju. Doslej so namreč porabski Slovenci delovali v različnih skupinah, društvih po vaseh in šolah, svoje predstavnike v narodnostni odbor pri županijskem svetu ali v vodstvo DZJS so volili po dogovoru z vodstvom županije, ti delegati pa so jih potem tudi v glavnem predstavljali v stikih z organi in organizacijami iz matične Slovenije. Od odbora torej lahko pričakujemo, da bo usklajeval kulturno delovanje med porabskimi Slovenci, hkrati pa bo lahko odigraval vlogo enakovrednega partnerja na vseh prej naštetih ravneh.

Madžarska stran je sprejela tudi pobudo delegacije iz Slovenije glede strokovne pomoči pri kulturnem in vzgojno-izobraževalnem delu, predlog, da bi najbolj vneti kulturni aktivisti iz Porabja v kratkem za nekaj časa obiskali Slovenijo, v celoti pa so se tudi strinjali s programom gostovanj iz Slovenije v porabskih vaseh. V tem programu pa so za razliko od prejšnjih let dobila prednost dramska in literarna gostovanja, ki so jih prej pogosto odrivali s porabskih odrov.

M. Dora

V ponedeljek so v Ljubljani sedemindvajsetič podelili priznanja novinarjem za prizadevno, ustvarjalno in odmevno delo, ki jih društvo novinarjev Slovenije podeljuje ob obletnici smrti Toneta Tomšiča, po katerem so nagrade oziroma odličja tudi poimenovana. Letošnja novost je bila podelitev štirih zlatih odličij Toneta Tomšiča novinarjem, ki so polagali temelje slovenskemu novinarstvu med NOB, sicer pa so podelili dve Tomšičevi nagradi za življenjsko delo, dve nagradi Toneta Tomšiča in tri nagrade iz sklada. Slednjo je prejel tudi Jože Šabjan, zdaj odgovorni urednik Vestnika, visoko priznanje pa mu je bilo dodeljeno za novinarske dosežke pri TV Ljubljana. Kot uredniku oddaje Hidak-Mostovi mu je v lanskih petindvajsetih oddajah uspelo slovenskim gledalcem celovito predstaviti specifičnosti dela in življenja na narodnostno mešanem območju in pripadnikom madžarske narodnosti posredovati kvalitetno in objektivno informacijo v njihovem materinem jeziku. Ob tej priložnosti so podelili tudi srebrne plakete in diplome za 25-letno novinarsko delo. Iz pomurskega novinarskega aktiva sta jih prejel novinarka Nepujsága Bati-Konc Zuzana in vodja pomurskega dopisništva Dela Boro Borovič.

I. B.

Poznavanje obrambnih veščin

Regijsko tekmovanje mladih o znanju in veščinah s področja SLO in DS, ki je bilo v Ljutomeru, je pokazalo, da se mladi radi in dobro pripravljajo na to pomembno področje družbenega delovanja. Na športno-rekreacijskem centru v Ljutomeru se je zbralo petintrideset ekip.

Najprej jih je pozdravil predsednik OK ZSMS Ljutomer Jože Viher, nato pa je sledil tekmovalni del. Pionirske in mladinske ekipe ter ekipe mladine, ki ne obiskuje srednjih šol, so najprej reševale teste s področja splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite, nato pa je sledilo orientacijsko tekmovanje po bližnji okolici Ljutomera. Na kontrolnih točkah so morali reševati še dodatne teste in praktično pokazati znanje iz topografije in ravnanja z orožjem. Pionirji in mladinci so tudi streljali, prvi z zračno, drugi pa z vojaško puško. Po prihodu na cilj pa so morali pokazati tudi, kaj vse vedo o prvi pomoči, in sicer teoretično in praktično.

Po seštetju vseh točk so bili rezultati naslednji: pri pionirskih ekipah so se najbolje odrezali učenci OŠ Ivan Cankar iz Ljutomera, drugi so bili pionirji OŠ Jože Kerenčič iz Gornje Radgone, tretje mesto pa si delita ekipi OŠ Marija Rožman iz Stogovec in OŠ 25. maj Kapela.

Med ekipami iz srednjih šol sta prvo in drugo mesto zasedli ekipi kmetijskega šolskega centra iz Rakičana, na tretje mesto pa so se uvrstili mladinci šolskega centra pedagoške usmeritve iz Murske Sobote. V tretji kategoriji sta tekmovali samo dve ekipi, in sicer mladinci iz Ljutomera (ki so bili prvi) in Lendavčanji (ki so zasedli drugo mesto), medtem ko Radgončanov in Sobočanov ni bilo na tekmovanje. V sklepnem delu je tekmovalce pozdravil tudi Slavko Ivajnšič, predsednik občinskega odbora ZB NOV Ljutomer.

D. L.

Dajanje prve pomoči je nekaterim ekipam šlo dobro od rok, najbolj pa seveda mladinkam zdravstvene šole iz Murske Sobote. Poškodovanko so skrbno obvezale in stroga komisija ni ugotovila nobene napake.

GRAD

Petletnica Modnega salona

V Gradu na Goričkem so prejšnjo soboto slovesno proslavili petletnico velenjske tovarne Modni salon, ki je prinesta v te obmejne in manj razvite kraje nov delovni in življenjski zagon. Tak pomen ji je v svojem govoru prisodil tudi slavnostni govornik, sekretar medobčinskega sveta ZKS in član predsedstva CK ZKS Geza Bačič. Ob tej priložnosti sta listino o pobratenju podpisali krajevna skupnost Grad in krajevna skupnost Stara vas v občini Velenje, kjer ima tovarna Modni salon svoj sedež. Petletnica ima toliko večjo težo, saj so letošnji rezultati gospodarjenja tega dislociranega obrata izjemno ugodni.

B. Ž.

VOZNI RED VESTNIKOVEGA VLAKA

V SOBOTO 4. JUNIJA

	Odhod iz M. Sobote	Prihod v M. Soboto
MURSKA SOBOTA	6.00	22.20
BELTINCI	6.07	
VERŽEJ	6.15	
LJUTOMER	6.23	
LJUTOMER MESTO	6.26	
ŽEROVINCI	6.36	
IVAJNKOVCI	6.44	
PUŠENCI	6.54	
ORMOŽ	7.07	
VELIKA NEDELJA	7.13	
OSLUŠEVCI	7.18	
MOŠKANJCI	7.25	
PTUJ	7.33	
LJUBLJANA	10.07	
KAMNIK	11.00	17.40

Dober mesec pred volitvami — upravnimi in političnimi je v sosednji Italiji mogoče zaznati temeljne stalnice in spremenljivke v odnosih med političnimi silami. Na sliki Trst pred volitvami.

PONEKOD POPLAVE — DRUGOD SUŠA

V Argentini doživljajo strahovite poplave. V porečjih rek Parana in Paragvaj je pod vodo okrog pol milijona hektarov obdelovalne zemlje, brez strehe pa je ostalo več kot 20 tisoč ljudi.

Pravijo, da Argentina takšnih poplav v tem stoletju še ni doživela. Iz poplavnih območij so izselili 150 tisoč ljudi, škodo pa cenijo na skoraj 400 milijonov dolarjev. Položaj je težak tudi v Paragvaju, kjer je naraslo vodovje ogrožalo tudi glavno mesto Ascuncion.

Na jugu Brazilije, v Parani in Santa Katarini je v velikih poplavah umrlo 18 ljudi, nekaj pa jih še vedno pogrešajo. Škodo na kmetijskih pridelkih cenijo na 90 milijonov dolarjev. Reka Urugvaj je bila nekaj časa kar za enajst metrov nad običajno gladino. Reke so odnesle več kot sto mostov in porušili najmaj petdeset jezov.

Nasprotno pa v Italiji čutijo veliko pomanjkanje vode. Na posameznih območjih že več mesecev ni deževalo. Škodo v kmetijstvu cenijo na več tisoč milijard lir. Suša je najbolj prizadela območja Lucanie, Kalabrije, Basilicate in Campanie. Poginilo je tudi stotine glav živine, na Siciliji pa so uvedli racionirano preskrbo z vodo.

Suša traja precej časa tudi na Madžarskem, zato si naši sosedi ne obetajo najboljše letine. Povsod, kjer je le mogoče, so začeli z namakanjem suhih površin.

Vročina in pomankanje dežja pa čutijo tudi v Makedoniji, kjer bodo žitarice predčasno dozorele, v nevarnosti pa so tudi drugi posevki. Položaj je zelo resen predvsem v Pelagoniji, žitnici Makedonije. Hudo je tudi na območju Gevgelije in Valandova, kjer so v preteklih dneh zabeležili najvišjo vročino.

O MADŽARIH V ROMUNIJI

Madžarski književni list „Élet ės irodalom" je znova obudil madžarsko-romunsko polemiko o položaju madžarske narodnosti v Romuniji. Na to temo je lansko jesen padlo precej ostrih besed tako na Madžarskem kot v Romuniji. Potem ko je marca lani v Bukarešti izšla knjiga publicista Jana Lankraniana in po ostrih reakcijah v Budimpešti, kjer so knjigo ocenili kot „pamflet in žalitev" za ves madžarski narod, pa je bilo videti, da je polemike konec.

Zdaj pa je znani madžarski književnik in publicist Mihály Sükoesd izrabil kot povod nedavno objavljeno brošuro svojega kolega Gyorgya Szaroza, ki v resnici odgovarja Lankranianu, da bi se znova lotil te občutljive snovi in spet opozoril madžarsko javnost na romunskega avtorja in njegova mnenja o „madžarstvu" in madžarski narodnosti v sosednji državi.

Kot piše v madžarski recenziji, je Lankranian napisal, da so bili Madžari v vsej svoji zgodovini v tem prostoru „agresivni do drugih narodov". V Budimpešti so takšne ugotovitve opisali kot „klicanje duhov nacionalizma".

Pisatelj Mihaly Sükoesd je zdaj prejšnjim razpravam pridal še srditejšo noto in obtožil romunskega avtorja, da se s svojimi trditvami, da skupno življenje Romunov in Madžarov v Transilvaniji ni mogoče, v resnici zavzema za „drastično asimilacijo Madžarov".

Po drugi strani isti pisatelj zanika, da današnja Madžarska, ne glede na število pripadnikov madžarske narodnosti v Romuniji, zastavlja vprašanje revizije meja. Pri tem pa opozarja, da sta trianonska mirovna pogodba po prvi in pariška mirovna pogodba po drugi svetovni vojni močno prizadeli madžarski narod, ki živi na „okrnjenem ozemlju". Avtor pravi, da je to čutiti še danes, vendar pristavlja, da bi lahko le „bolni možgani" sprožili razpravo o spremembi meja.

Romunski avtor Lankranian, je rečeno v članku, celo trdi, da „madžarsko iredento" v Transilvaniji spodbujajo „nekateri" na Madžarskem, da bi bila bolj maščevalna. Madžarska stran to še zlasti zanika.

Brošura Györgya Szaroza je v resnici le nekoliko izpopolnjeno besedilo, ki ga je avtor že objavil v reviji Valóság. Članek o tej brošuri, ki ga je zdaj napisal drugi madžarski pisatelj, bi si lahko razlagali kot svojevrstno prizadevanje, da ne bi več molčali o vprašanju, ki se zdi Madžarom zelo pomembno in občutljivo, četudi romunska stran ni dala novega povoda za to.

(TANJUG)

MOTNE VODE BALTIKA

Baltijsko morje, ki je bilo v povojnih letih vzgled sodelovanja med Sovjetsko zvezo in Švedsko, je v zadnjem času predmet sumničenj in medsebojnih obtožb. Švedi obtožujejo Sovjetsko zvezo zaradi domnevne prisotnosti sovjetskih podmornic v švedskih vodah Baltika, Moskva pa Stockholmu vrača z obtožbami, da se Švedska premalo zoperstavlja ameriškim pritiskom v zvezi z vladno odločitvijo, da bodo svojo vojsko opremili z raketami »zrak-zrak« in z superlovci »F-16« in »F-18«. V Moskvi vidijo v tej odločitvi švedske vlade poskus izneveriti se statusu nevtralnosti.

Oktobra 1981 je v švedskih vodah nasedla neka sovjetska podmornica in od takrat Švedi niso prenehali z dokazovanjem, da sovjetske podmornice pogosto kršijo švedski teritorialni prostor. Sovjetska zveza obtožbe zavrača, tudi tiste v zvezi z nasedlo podmornico »U-137« in dokazuje, da so švedske obtožbe odraz ameriških pritiskov, katerih namen naj bi bil, »prestrašiti prebivalstvo zahodnoevropskih držav z neposredno vojno nevarnostjo s strani SZ.«

Spor se je toliko poglobil, da so Švedi odpovedali že dogovorjene obiske več sovjetskih ministrov v Stockholmu. Senca sovjetskih podmornic in ameriških lovcev je skalila nekaj desetletij bistre vode Baltijskega morja med SZ in Švedsko.

globus

BUENOS AIRES — Argentina pričakuje letos izredno dobro žetev pšenice: enkrat več kot lani.

OSLO — Norveška naftna državna družba je v Severnem morju odkrila velike zaloge nafte, ki jih cenijo na 600 milijonov sodčkov.

CAP BON — V tem tunizijskem kraju so pred dnevi predali namenu 2500 kilometrov dolgi plinovod, ki bo dovajal alžirski plin v južno Italijo. Plinovod nameravajo podaljšati do severne Italije.

MIAMI — Ameriški predsednik Reagan je obtožil Sovjetsko zvezo, Kubo in Nikaragvo, da s pošiljanjem velikih količin orožja ogrožajo mir in varnost v Centralni Ameriki.

BUDIMPEŠTA — Primas madžarske katoliške cerkve kardinal Laszlo Lekai je v intervjuju na madžarski televiziji izjavil, da so odnosi med državo in Cerkvijo na Madžarskem dobri.

DUNAJ — Avstrijska vlada je že tretjič po vojni dovolila zborovanje sudetskih Nemcev na Dunaju. Gre za okoli tri milijone beguncev in izgnancev iz obmejnih področij ČSSR. Na Trgu junakov se jih je zbralo 50 tisoč, polovico manj kot so pričakovali. ČSSR je protestirala in češkoslovaški veleposlanik na Dunaju je iz protesta zapustil Avstrijo.

NIKOZIJA — Voditelj ciprskih Turkov Raul Denktaš je izjavil, da bodo v kratkem pričeli s pripravami za razglasitev neodvisne države ciprskih Turkov.

WASHINGTON — Ameriško ministrstvo za energetiko pričakuje, da bo leta 1985 stal sodček nafte 25 dolarjev, torej precej manj kot sedaj. Nasprotno temu pa meni predsednik »British Petroleuma«, da bodo leta 1985 cene nafte enake kot sedaj.

V žarišču dogodkov

FRANCIJA — jeziček na tehtnici?

Šefa delegacij na sovjetsko-ameriških pogajanjih o odpravi (ali omejitvi) raket s srednjim dometom v Evropi v Ženevi ponovno nadaljujeta pogajanja. Sovjetska stran vztraja pri svojem predlogu: za ravnovesje raketne moči je treba upoštevati tudi jedrske potenciale Velike Britanije in Francije, kar pa Američani trdovratno zavračajo. Oglejmo si zato nekoliko pobliže kaj v tej igri pomeni Francija.

Francoske oborožene sile so izven pakta NATO že vse od leta 1966, vendar se v marsičem podrejajo dogovorom pakta. Ko so leta 1977 v NATO sprejeli dogovor, da bodo države članice povečevale svoje vojaške proračune z letno stopnjo okoli tri odstotke, je bila Francija med tistimi redkimi državami, ki so spoštovale ta dogovor.

Zato ni čudno, da so v letu 1980 ocenili Francijo kot najmočnejšo vojno silo v zahodni Evropi, ki je dajala na število prebivalcev za svojo vojsko tudi največ denarja. Izračunali so, da je to skoraj 500 dolarjev na prebivalca, kar je štiri do petkrat več kot znaša dohodek na prebivalca v nekaterih nerazvitih državah. Leta 1980 je znašal francoski vojaški proračun 26 milijard dolarjev, kar je pomenilo preko 20 odstotkov celotnega državnega proračuna.

Kljub povečevanju vsakoletnih sredstev za vojsko, je po petletnem načrtu predvideno, da število vojakov — 492 tisoč, zmanjšajo za šest odstotkov — največ v kopenski vojski — za 22 tisoč mož. S tem zmanjševanjem pa namerava Francija pridobiti denar za večja vlaganja v atomski arzenal, ki bo „požrl" 30 odstotkov vsega, za vojsko namenjenega denarja.

Tako računajo, da bodo kmalu zgradili šesto atomsko podmornico opremljeno z najmodernejšimi izstrelki tipa „M-4" in z dometom do 4 tisoč kilometrov. Število izstrelkov bo zvišano na 96, prav tako pa tudi število atomskih raketnih glav. Za daljnjo prihodnjost načrtujejo Francozi še štiri atomske podmornice in eno letalonosilko. Za kopensko vojsko načrtujejo atomski izstrelek „had" z dometom okoli 360 kilometrov.

Celoten koncept petletnega načrta daje torej velik poudarek atomski oborožitvi. Predvidevajo tudi poseben korpus za hitre intervencije, ki bi štel okoli 50 tisoč mož, v njegovem sestavu pa naj bi bila zračna desantna divizija, divizija mornariške pehote, ena lahka oklopna divizija, motorizirana divizija in ena zračna desantna divizija s helikopterji, ki jih bodo Francozi proizvajali skupaj z ZR Nemčijo.

Seveda so takšni načrti predmet kritike. Desničarska opozicija se predvsem ne strinja s tem, da bi slabili moč kopenske vojske na račun atomske oborožitve.

Čeprav je Francija izven zveze NATO jo „natovci" nazivajo kot „našo drago zaveznico". Čeprav niso člani NATO, Francozi sodelujejo pri skupnih vojaških vajah in imajo pri NATO svoje „oficirje za zvezo".

Če je tako, potem je nekoliko težko razumeti zakaj dajejo Francozi tolikšen poudarek atomski oborožitvi. Dežela je obkrožena s prostranimi morji in oceani ter s prijateljskimi državami. Ni iz trte izvita trditev, da ima prav Francija najboljši vojnostrateški-geografski položaj v vsej zahodni Evropi.

V Ženevi je sovjetski veleposlanik pred pričetkom nadaljevanja pogajanj dejal, da bo odgovor na najnovejše predloge Andropova „preizkusni kamen za presojo dejanskih ameriških ciljev in pripravljenosti na konkretne ukrepe pri omejevanju jedrske oborožitve v Evropi."

Ameriški pogajalec Paul Nitze pa je ob tem poudaril, da Washington ne bo preklical svojih prejšnjih predlogov o „prehodni rešitvi". Kot „prehodno rešitev" je Reagan predlagal, da bi ZDA zmanjšale število tistih raket s srednjim dometom v Evropi (pershing 2 in manevrirne rakete), Sovjetska zveza pa bi morala „do iste ravni" omejiti evrorakete, ki jih je že postavila.

Po sodbi Moskve pa gre pri tem — kot smo že uvodoma omenili, le za „enostransko zmanjševanje števila sovjetskih raket". Moskovska Pravda je pred dnevi objavila komentar v katerem je trditev, da se izhodišča obeh pogajalskih držav „med seboj izključujejo".

Francija in Velika Britanija naj bi bili s svojim jedrskim arzenalom tisti jeziček na tehtnici pogajanj, ki bi po sodbi Sovjetske zveze premaknil pogajanja z mrtve točke.

Grki protestirajo

Grčija bo izstopila iz Evropske gospodarske skupnosti, če bodo poskušali spodkopati njen šestmesečni mandat predsedništva skupnosti, ki naj bi se pričel 1. julija. Ta trditev iz Aten je v Bruslju zbudila zaskrbljenost.

Vladi v Atenah očitajo, da edina ni podprla novega načrta ameriškega predsednika Reagana o raketah srednjega dometa v Evropi. Grčija nasprotuje postavitvi raket pershing in manevrirnih raket v Zahodni Evropi. Nasprotovanje razmestitvi novega jedrskega orožja je »trdna in stalna opredelitev« grške vlade, ki v mejah svojih možnosti skuša prispevati k splošnim prizadevanjem za razorožitev in obnovo procesa popuščanja in mir. Vlada v Atenah upošteva te tri cilje, za katere si prizadeva ves miroljubni svet, in se zavzema za popolno odstranitev jedrskega orožja z evropske celine, ker ne verjame v prihodnost Evrope z blokoma.

Grčija zastopa drugačna stališča kot ostale članice EGS tudi v OZN in na madridski konferenci o varnosti in sodelovanju v Evropi.

MISELNOST O LASTNINI

OGLEDALO TEDNA

V rudniku premoga v Plevljah so se zaposleni odločili, da si dobršen del 300 milijonov dinarjev dobička razdelijo za osebne dohodke, čeprav so že tako ali tako imeli veliko višje kot v drugih delovnih organizacijah. V Titovem Velenju so po samoupravni poti sprejeli sporazum, da posameznim graditeljem hiš ne bi bilo treba plačati stroškov za komunalno ureditev zemljišč.

Na posvetu družbenih pravobranilcev samoupravljanja Jugoslavije je bilo slišati še veliko takih primerov. Vse kot ilustracijo razmišljanj, kaj bi se dalo narediti in kaj bi morali storiti, da bi izboljšali varstvo družbene lastnine. Mehanizmov za varovanje družbene lastnine imamo namreč veliko. Toda niti številne kazni za protizakonite posege na tem področju, niti bolj gosta mreža nadzorstva ne more spremeniti stanja, če se ne bo krepila tudi zavest vsakega posameznika, da mora pri vsem svojem ravnanju varovati družbeno lastnino. To pa pomeni tako proizvodna sredstva kot proizvode združenega dela in dohodek, ki ga ustvari združeno delo, pa sredstva za zadovoljevanje skupnih in splošnih družbenih potreb, naravna bogastva in druge dobrine v splošni rabi, kar vse zajema pojem družbene lastnine.

Zdaj se tega še hote ali nehote ne zavedamo. Kako bi drugače namreč lahko razlagali, da so zbori delavcev, delavski sveti in drugi samoupravni organi, po podatkih družbenih pravobranilcev samoupravljanja, najmanj v dveh tretjinah primerov s svojimi sklepi omogočili prilaščanje družbenih sredstev in dobrin, njihovo nesmotrno uporabo ali pa slabo gospodarjenje z vsemi svojimi posledicami.

Ob mislenosti, da je zasebna lastnina pomembnejša od družbene, ki je ne srečamo redko, pa je seveda potem razumljivo, da se ljudje, ko si razdeljujejo osebne dohodke, ne vprašajo, ali je pošteno, da si jih, ker niso plod njihovega vloženega dela.

SPROTI IN DOLGOROČNO

S sejo CK ZK Slovenije o kadrovski politiki so končali nekaj tednov trajajočo javno razpravo o teh vprašanjih. Na prvi pogled bi pomislili, da gre zgolj za razporejanje ljudi in za iskanje novih, mladih sil za politično delo. Poudarek ni bil na tem, pač pa na spoznanju, da gradimo bodočnost, ne da bi vedeli, s kakšnimi ljudmi, s kakšnimi poklici in usmeritvami. Že davno so za nami časi, ko smo imeli na voljo dovolj zdravnikov, inženirjev, tehnikov in visokokvalificiranih delavcev. Industrializacija je potekala v tako hitrostjo, da je začelo primanjkovati ustreznih kadrov in ker temu problemu nismo namenjali dovolj pozornosti, smo imeli vedno znova težave, da so opravljali posle ljudje, ki za to niso bili usposobljeni. Zato so na seji CK ZK Slovenije dejali — prave ljudi na pravo mesto

Prvič smo pri nas opozarjali na tako imenovano načrtovanje kadrov pred dobrimi desetimi leti. Žal so takratna opozorila vzeli bolj kot dobro voljo, ker so ljudje menili, da je mogoče ta vprašanja reševati brez težav, češ ko bomo potrebovali ustreznega človeka, ga bomo že našli. Sedanja industrializacija terja vedno več tako imenovanih specializiranih kadrov, ki jih je potrebno šolati kar precejšnje število let. Če tega ne bomo počeli, se bomo jutri znašli v kripcih, kajti industrija v Sloveniji je pred veliko odločitvijo, namreč pred spremembo njene strukture.

Za boljše razumevanje problema bom navedel primer iz Amerike. Ko so sovjetski zvezi postali v vesoljski prostor prvi s sputnik, so Američani spoznali, da so zanemarili sistematično izobraževanje na področju vesoljske tehnike. Pek noči so dopolnili svoj šolski sistem in tako rekoč do zadnje številke določili, koliko fizikov, matematikov, kemikov, elektroinženirjev in drugih potrebujejo. Sklep: spoznali so, da je potrebno v kadrovski politiki načrtovanje in spoznanje, da šolajo in pripravljajo ljudi za delo za naslednja desetletja.

Nekaj podobnega se pravkar dogaja v industrijsko razvitem svetu. Kjer uvajajo robotizacijo, avtomatiko. Ljudem bodo zaradi tega ukinili službe. Ne, nasprotno, še več ljudi bomo potrebovali v tovarnah, toda ne za stroji, pač pa v pripravljalnih središčih, kjer bodo številni tehniki in visokokvalificirani ljudje programirali avtomate.

Na te velike spremembe moramo biti pripravljeni pri nas že danes, čeprav bomo začeli uvajati avtomatiko morda čez deset let. Tako kot je potrebno pri gradnji tovarne misliti tudi na energijo in surovine, ne moremo pri tem mimo načrtovanja kadrov. Z javno razpravo so želeli opozoriti na probleme, ki jih bomo morali urejevati sproti in dolgoročno. Upajmo, da je zamisel o nujnosti kadro- in dolgoročno. Upajmo, da

Mirko ČEPIČ

VARIANTA NA MINULO DELO

„Požrli so mi že vse minulo delo," se je začela razburjati soseda Cecilija, daktilografka v zunanjetrgovinski organizaciji Rapid. Ker je zaposlena šele kratek čas, je dodatek za njeno minulo delo kakih petdeset starih jurjev, vendar je tudi to nekaj, razmišlja Cecilija.

Ko je bila Ceca ob kakšnega tisočaka, tega niti ni opazila, kadar pa so se začeli kopičiti razni prispevki, je prišlo do zneska, ki se ga več ne da spregledati. Sodu je izbil dno enoodstotni prispevek za razvoj kmetijstva, duhove pa je razburil že prejšnji samoprispevek za komunalni razvoj Beograd, ki znača stotinko manj od dveh odstotkov.

Prav ta samoprispevek, ki so ga Beograjčani izglasovali v dobri veri, da rešuje problem komunalnega gospodarstva, je sprožil negodovanje. Pokazalo se je namreč, da s tem samoprispevkom sploh niso bile zaustavljene podražitve cen storitvam, saj so organizacije, ki so deležne te pomoči, še isti dan, ko so samoprispevek začeli odtegovati od plač, zelo povečale cene svojih storitev, in to obljubljajo še v prihodnje, tako da nihče več ne ve, pri čem smo. Navsezadnje tudi zaradi takih podražitev, kot je nekaj deset odstotkov za vodo, še več za mestni prevoz in podobno, ne bi nihče preveč godrnjal, ker smo podražitev za 50 odstotkov in več že tako vajeni, da se zaradi njih niti več ne jezimo, če bi bile vsaj storitve dobre, hitre in vljudne. Beograjčani so nezadovoljni prav zaradi tega, ker komunalne in podobne organizacije ne delajo v njihovo zadovoljstvo, temveč po svoji volji.

PISMO IZ BEOGRADA

Bistveno je torej, da dajejo Beograjčani za to ali ono dejavnost vse več indirektno, zaradi nekih odločitev, po katerih naj bi z zbranim denarjem določeno dejavnost okrepili. Vendar je takšno „sofinanciranje" že zdavnaj bilo obsojeno kot neustrezno, saj je nešteto dokazov za to, da pri jemanju od vseh in dajanju samo nekaterim ni spodbudnega gospodarjenja. Tisti, ki dobijo od občanov denar posredno, so pač usmerjeni k posrednikom, ne pa k neposrednim plačnikom. To pa je nespoštovanje tistega, ki daje in je način negospodarjnega jemanja od delavcev, katerim je za merilo tudi minulo delo. Čezmerni odtegljaji namreč minulo delo na tak ali podoben način razvrednotijo, namesto da bi ga še bolje nagrajevali, saj je sedaj dodatek odvisen le od delavčeve starosti, stalnosti in morda še česa.

Razmišljanje Cecilije, ki ni nikakšen teoretik in o samoupravljanju ne ve kaj dosti, je torej odsev mnenja našega delavstva, ki že začenja povsem logično razmišljati o svojem delu in plačilu zanj. Na ta način se začenja povsem določena konfrontacija s postopki, ki pomenijo negacijo samoupavljanja. Pri ljudeh, ki bi radi s svojim delom povečali gospodarske uspehe, to vzbuja precej nezadovoljstva.

Kot omenjeni prispevki, ki so zakoniti, solidarnostni in nam jih odtegujejo že dolgo, so namreč sporni tudi takšni razvojni projekti, kot je predlog ekonomista Branka Horvata, sicer znanega in priznanega strokovnjaka, da bi naj uvedli razvojni fond Jugoslavije. Z njim polemizira Slobodan Korač, prav tako priznan ekonomist, takole: „Ker bi bila v razvojnem fondu verjetno skoncentrirana vsa ekonomska pamet te dežežele, bi si lahko oddahnili vsi samoupravljalci in gospodarstveniki, rešeni napornih razmišljanj in krojenja svoje lastne prihodnosti, saj se je pojavil nov krojač . . . Tako bi nas razvojni sklad osrečil, kajti po Horvatu je povsem jasno, da nas niti združeno delo niti družbeno planiranje ne morejo rešiti pred našimi lastnimi napakami. Razvojni sklad bi nas torej varoval pred nami samimi najbrž po sistemu „viski je pijača delavskega razreda, ki jo v njegovem imenu pijejo izbrani delegati".

Koračevo in Cecilijino mnenje je torej, ne da bi vedela drug za drugega, da za združeno delo lahko rečemo, da je premalo združeno in preveč razdruženo, vendar to še ne pomeni, da ga je treba izločiti iz odločanja o tako pomembnih zadevah, kot je planiranje, odločanje o lastnem razvoju. Kako pa naj vemo, kakšen je okus viskija, če ga pijejo samo zizbrani delegati?

VIKTOR ŠIREC

NAJNOVEJŠI PODATKI SDK

Gospodarski rezultati slabši od načrtovanih

Na gospodarjenje v prvih treh mesecih v Pomurju vplivajo zlasti struktura proizvodnje, močan značaj sezonske proizvodnje, velik znesek dohodka pa se prenaša še iz predhodnega leta. Dejstvo je, da v osnovnih resolucijskih zahtevah tukajšnje gospodarstvo ni doseglo predvidenih ciljev. Fizični obseg industrijske proizvodnje, ki je izredno pomemben zaradi izvoznih potreb in zagotavljanja uvoza reprodukcijskega materiala, je na lanskoletni ravni. V pomurskem gospodarstvu pa so se v letošnjem četrtletju izredno povečale zaloge gotovih izdelkov, saj je bilo nekaterih izdelkov kar za 75 odstotkov več kot leto poprej. V marsičem je to posledica težje prodaje na domačem in tujem trgu, čakanje na ugodnejše cene, znaten delež pa prispeva tudi sezonski značaj proizvodnje.

V zunanjetrgovinski menjavi zasledimo enake značilnosti kot v SR Sloveniji, ko je v marcu opaziti precejšnje povečanje izvoza poslov. V tem obdobju se je izvoz pomurskega gospodarstva povečal za 28 odstotkov, vendar pa na konvertibilno področje le za 1 odstotek. Delež konvertibilnega izvoza v strukturi celotnega izvoza znaša 73 odstotkov. V primerjavi z enakim obdobjem lanskega leta pa se je uvoz povečal za 37 odstotkov. Pokritost uvoza z izvozom znaša v prvih treh mesecih letos 95,5 odstotkov. Navzlic tem ugodnim premikom s prodajo blaga na tujem trgu pa je delež pomurskega izvoza v republiškem merilu še vedno premajhen. Organizacije združenega dela iz regije so izvozile za okrog 11 milijonov 990 tisoč dolarjev vrednosti raznega blaga, v SR Sloveniji pa že 168 molijonov, kar zahteva znatno več izvoznih prizadevanj pomurskega gospodarstva. Poleg tega pa precejšen del izvoza odpade na dva tradicionalna izvoznika — to je na soboško tovarno oblačil in perila Mura ter na Mesno industrijo ABC Pomurke. Hkrati pa celo 69,7 odstotka celotnega deviznega priliva ustvarijo v soboški občini. Ne gre pa prezreti prizadevanj turniške Planike, ki je v prvem tromesečju letošnjega leta izvozila kar 84 odstotkov svoje celotne proizvodnje.

Po drugi strani pa je delež kooperacije v zunanjetrgovinskih odnosih pomurskega gospodarstva še vedno neznaten. Če vemo, da je to ena od najvišjih oblik sodelovanja, ki je zlasti primerna za nove izvoznike, še posebej glede možnosti uvoza sodobne tehnologije, zagotavljanja visoke proizvodnje in prodaje na tujem trgu, je nerazumljivo, da se je organizacije združenega dela lotevajo le v redkih primerih.

Zanimiv je vsekakor tudi podatek, da je bilo v prvih treh mesecih v Pomurju izplačano za investicije 350 milijonov dinarjev oziroma komajda 1,9 odstotka skupnega števila slovenskih investicij. Razen tega je precej neugodna tudi struktura investicijske potrošnje, saj je delež gospodarstva daleč pod 50 odstotki. V pokrajini ob Muri pa se tudi v tem obdobju soočajo z izgubami, ki so v 29 organizacijah znašale skupno 316 milijonov dinarjev, kar je sicer za 14 odstotkov manj kot v enakem obdobju lanskega leta. Hkrati pa je treba povedati, da se je v primerjavi s koncem lanskega leta ta izguba vendarle povečala za 25,6 odstotka. Zato ni razloga za zadovoljstvo, še posebej, ker v organizacijah z izgubo dela 4694 delavcev ali 15,6 odstotka vseh zaposlenih v pomurskem gospodarstvu. Med velikimi izgubarji izstopajo mesno-predelovalna in naftna industrija, saj nanju odpade skoraj 60 odstotkov vseh izgub.

Resda se je v primerjavi z enakim lanskim obdobjem, kot piše v informaciji SDK, celotni prihodek pomurskega gospodarstva povečal za 37 odstotkov, dohodek celo za 43 odstotkov, toda k temu so v največji meri pripomogle višje cene, delno pa tudi aktivirana nova osnovna sredstva. Zato dokaj ugodno razmerje med rastjo porabljenih sredstev in celotnim prihodkom, saj je slednji višji za 3 odstotke, in višja akumulacija, ki je šla na račun osebnih dohodkov, nimata takšne veljave kot sicer.

Milan Jerše

LENDAVA

Športne igre pomurskih trgovcev

8. športne igre delavcev trgovskih organizacij Pomurja so bile tokrat v Lendavi. V športnem parku osnovne šole Drago Lugarič se je zbralo 120 tekmovalcev, ki so tekmovali v malem nogometu, kegljanju, streljanju z zračno puško in pikadu. V streljanju in kegljanju so nastopile tudi ženske ekipe. Letošnjih športnih iger so se udeležili predstavniki naslednjih trgovskih organizacij: ABC Potrošnik M. Sobota, ABC Vesna iz Ljutomera, Merkator Sloga iz G. Radgone in Merkator Univerzal Lendava, ki je bil letos tudi pokrovitelj. Delavske športne igre trgovskih organizacij Pomurja organizirajo že od leta 1976 in so vedno bolj priljubljene. Letos so v malem nogometu zmagali predstavniki Vesne iz Ljutomera, v kegljanju pa so bili najboljši domačini. Prihodnje delavske športne igre bodo v Ljutomeru.

Jani D.

IZPOSOJENI INTERVJU

Slovenci se morajo zganiti

Osrednji list v sosednji madžarski Železni županiji Vas Nepe je nedavno objavil zanimiv intervju izpod peresa Janosa Posfaija. Novinarja so zanimale razmere, v katerih živi slovenski živelj v Porabju in kaj meni o tamkajšnjih Slovencih železnožupanijski predsednik dr. Zoltán Bors. Objavljamo del razgovora.

— Ali se vsakdanji problemi slovenskih vasi razlikujejo od problemov, ki jih imajo v drugih krajih?

— Ne gre za to. V slovenskih vaseh se ponavadi porajajo isti problemi kot v drugih. Menimo, da je najbolj pomembno, da so v teh vaseh razmere takšne, da se prebivalci ne bi izseljevali. Prizadevamo si, da se naj prebivalstvo najboljše počuti tam, kjer živi.

— Kakšni so vaši vtisi in izkušnje?

— Najbolj razveseljivo je to, da se sedanje stanje sploh ne da primerjati s prejšnjim. V primerjavi z ostalimi naselji bistvenih razlik ni. Kraji so urejeni, ljudje gradijo lepe družinske hiše. Že zunanji videz kaže, da, tu živijo skrbni ljudje. Po posvetu smo obiskali tudi družine. Ugotovili smo, da so ljudje pridni, urejeni in da znajo izkoristiti dane možnosti. Ohišnice in pomožne gospodarske dejavnosti jim zagotavljajo dohodke, ki ne zadoščajo le za kritje vsakdanjih izdatkov, temveč ostane nekaj denarja tudi za druge stvari. Življenjske razmere so se zelo izboljšale in preskrba je normalna. Oskrba s pitno vodo in ceste še niso zadovoljivo urejene, podobno kot v drugih krajih.

— Kakšno pa je po vaših ugotovitvah razpoloženje prebivalstva?

— Menim, da so spremembe, zelo pozitivno vplivale na ljudi. Tudi kolektivno vzdušje poraja uspehe pa tudi skupne družbene akcije bolj pritegnejo ljudi kot prej. Rad bi še omenil vzorno sodelovanje z graničarji, kar ne prihaja do izraza le pri čuvanju meje, temveč tudi v vsakdanjem življenju, saj prinaša izredno koristne sadove.

— Izvršni odbor je sprejel tudi sklepe o nadaljnjih nalogah. Bi lahko o tem povedali kaj več?

— Da, morda so najvažnejše ugotovitve glede gospodarjenja in načina življenja. Za velike spremembe ni možnosti, mislimo pa, da je potrebno pametno in koristno izkoristiti to, kar se da. Strokovne zadruge bi naj še naprej skrbele za razvijanje kooperacije za delo na domu. Cim več ljudi naj dobi priložnost za tako delo. To pričakujemo tudi od zadrug AFESZ (splošne potrošniške zadruge). Še bolj si morajo prizadevati za boljšo preskrbno ter za organizacijo storitvenih dejavnosti. Probleme na področju zaposlovanja pa lahko rešujemo le z

Dr. Zoltán Bors

načini, ki so že v preteklosti rodili uspehe. Take dejavnosti, za katere so možnosti in jih ljudje znajo opravljati, je potrebno in se splača razvijati. Skratka: možnosti za zaposlitev in preživljanje je potrebno ustvariti doma, v teh krajih.

— Kako pa je z dvojezičnim šolstvom?

— Druga pomembna točka naših sklepov je namenjena prav temu vprašanju. Sprva smo načrtovali organiziranje dvojezičnega osnovnega šolstva v Monoštru. Na željo tukajšnjih ljudi smo to spremenili tako, da naj bo dvojezični pouk tudi na Gornjem Seniku. Za to pa je potrebno ustvariti možnosti. Na Gornjem Seniku že imajo šolo z osmimi učilnicami, potrebno pa jo je razširiti s prostorom za dnevno bivanje otrok, s knjižnico in telovadnico. Učilnica za tehnični pouk je že urejena. V sedanji stavbi je potrebno urediti kuhinjo, v kateri bodo lahko kuhali tudi za vrtec ter po potrebi za starejše občane. Kmalu bodo naredili načrte, gradnjo pa bodo z županijsko podporo končali v tem petletnem planskem obdobju.

— Kakšne pa so kadrovske možnosti?

— Tudi to zahteva obsežne in temeljite priprave. Tu predvsem mislimo na prosvetne delavce. Potrebno je najti kadre, ki bi bili za to delo sposobni, vodstva šol pa morajo zagotoviti, da bi se ti učitelji seznanili z izkušnjami dvojezične šole v Pomurju in jih uporabili pri svojem delu. Potem pa bo potrebno poskrbeti, da bodo ti otroci nadaljevali šolanje v monoštorski gimnaziji, da ne bi prekinili z učenjem slovenščine ki so se je začeli učiti že v vrtcu.

— Kakšne sklepe ste še sprejeli?

— Na seji izvršnega odbora je bil omenjen tudi podatek, da je precejšen del prebivalstva (od 16 do 17 odstotkov) upokojencev, ki jih bo v naslednjem obdobju še več. Precej je starejših ljudi, socialnih podpirancev. Skrb za te ljudi zahteva v bodoče večjo obveznost. Tu ne mislimo na domove za ostarele, temveč na bolje organizirano pomoč na domu, kar si ostareli sami želijo in jo je tudi lažje organizirati. Na tem področju pa morajo storiti več prebivalci teh krajev, morajo se zavedati, da je to njihova dolžnost.

Na koncu smo odločali še o eni pomembni zadevi. Potrebno je vsebinsko utrditi program Kluba prijateljstva narodov v Monoštru. Njegovo delovanje naj vpliva na slovenske vasi, naj jim nudi čim večjo in pogostejšo pomoč.

— V kakšni meri se vključuje slovensko prebivalstvo v reševanje problemov, ki se nanašajo nanj?

— To vprašanje je pomembno. Že prej sem omenil, da se tudi tukaj postopoma razvija kolektivno, družbeno vzdušje, pripravljenost na skupne akcije. Ne moremo zamolčati, da je tukaj, na primer, prispevek prebivalstva za urejanje naselij precej manjši kot v ostalih krajih županije. Mora priti do preobrata, zaprtost mora zamenjati tako obnašanje, ki bo stopnjevalo odgovornost in požrtvovalnost do drugih. Naša podpora in prizadevanja samo skupaj s prebivalstvom lahko zagotavljajo hitrejši razvoj in napredek tudi v teh krajih.

Prevedel: Jože Vöröš

MURSKA SOBOTA

Spodletel zbor Certusa

Po pričakovanju je nedeljski zbor delavcev Certusovega tozda Avtobusni promet v Murski Soboti spodletel, saj se ga je od 242 udeležilo le kakih 60 zaposlenih, če ne štejemo gostov: občinskih, regijskih in republiških sindikalnih funkcionarjev ter predstavnika Certusa iz Maribora. Kljub temu se niso kar tako razšli, marveč jih je sekretar republiškega odbora sindikata delavcev prometa in zvez Julij Golubič seznanil s predlogom enotnega pravilnika v javnem potniškem prometu SR Slovenije o delitvi sredstev za osebne dohodke in skupno porabo, o katerem bi se morali avtobusarji poenotiti najkasneje do konca tega meseca. Če bi jim to uspelo, bi pravilnik pomenil osnovo za sklenitev panožnega sporazuma o osebnih dohodkih predvidoma septembra letos.

Razmere v Certusovem poslovanju niso ravno rožnate, saj se stroški, zlasti za gorivo in mazivo, vzdrževanje, električno energijo in amortizacijo strmo dvigajo, kar ob starih, bolj ali manj znanih zdrahah in sporih v medsebojnih odnosih, dodatno dviga temperaturo v kolektivu. Zato je razumljivo, da so imeli zbrani delavci največ pripomb na račun doplačilnih ur, pobiranja voznine, dodatkov za čakalno dobo, nadurnega dela, prevozov voznega osebja na delo in z dela, nenazadnje pa tudi na račun delovnega časa. Prej ali slej bodo morali razčistiti glede odnosov med posameznimi tozdi Certusa, saj se prav pri tem, namreč iskanju skupnega jezika, najbolj zatika. In če bo šlo tako naprej, se duhovi v Certusovem tozdu Avtobusni promet v Murski Soboti še dolgo ne bodo pomirili.

B. Žunec

Za povečanje pomurskega izvoza

Na dvodnevnem delovnem obisku v Sloveniji se je prejšnji teden mudil predsednik poslovodnega organa Jugoslovanske banke za mednarodno gospodarsko sodelovanje Toma Granfil s sodelavci. Po razgovoru s predsednikom slovenskega izvršnega sveta Janezom Zemljaričem in obisku nekaterih večjih organizacij združenega dela, ki pretežni del svoje proizvodnje izvažajo, so predstavniki banke obiskali tudi Pomurje.

Toma Granfil je po razgovorih v soboški Muri in v Radenski izjavil, da je bil presenečen nad izvoznimi rezultati obeh kolektivov, kjer so spregovorili o nadaljnjih možnostih izvoza predvsem na konvertibilno področje. Dosedanji rezultati Mure, ki kar 60 odstotkov svoje proizvodnje izvozi, kažejo, da je to delovna organizacija z resnimi izvoznimi načrti, nove možnosti izvoza pa se odpirajo tudi Radenski. Tu se poleg mineralne vode pojavlja kot vse pomembnejši izvozni proizvod polnilna oprema, ki bo našla nova tržišča predvsem v deželah v razvoju in v nekaterih vzhodnih državah. Predstavniki Radenske in omenjene banke so se dogovorili o možnostih financiranja njenih programov, saj je polnilna oprema pomemben proizvod, ki lahko znatno prispeva k povečanju izvoznih kapacitet iz Pomurja.

Sicer pa so po besedah predstavnikov banke podani vsi pogoji, da slovensko gospodarstvo v večji meri koristi sredstva Jugoslovanske banke za mednarodno gospodarsko sodelovanje. Predvsem so možnosti za nekatere nove oblike sodelovanja, kot je financiranje izgradnje konsignacijskih skladišč, financiranje skupnih vlaganj ter financiranje lastnih in mešanih podjetij, saj so vse to oblike, ki jih danes zahteva sodobni svet.

L. Kovač

Predsednik komisije republiške skupščine SR Slovenije Rudi Čačinovič je minuli petek članom političnega aktiva soboške občine govoril o razmerah v svetu. Poslušalce so zanimale predvsem razmere v sosednjih državah in državah, s katerimi imamo dobre gospodarske stike.

ZBORI OBČANOV

Med kampanjo in vsakdanom

Aprila in maja letos so v šestih mestnih krajevnih skupnostih v Murski Soboti organizirali [illegible] zborov občanov. Od 4200 [illegible] upravičencev se jih je udeležilo le kakih 600, pa še ti po večkratnih sklicih in intervencijah; tudi prek [illegible] svetov in družbenopolitičnih organizacij v posameznih [illegible]. Zakaj tako pičla udeležba, zakaj tudi v drugih občinah Pomurja ni kaj prida bolje?

V resnici je [illegible], da so morali ponekod tudi po [illegible] sklicevati zbore občanov, [illegible] temu, da so bile na dnevnih redih volitve novih organov in zbiranje referendumskih sredstev za [illegible] in širše družbene potrebe. [illegible] so ljudje tudi sicer [illegible] upljivi do organiziranega nastopanja, kakršen je [illegible] prav zbor občanov. Pojmujejo ga bolj kot nekakšno javno tribuno za razpravljanje, seznanjanje, kritiziranje ali oblikovanje predlogov, ne pa kot institucijo neposrednega odločanja, ko naj bi sprejeli najpomembnejše odločitve krajevne skupnosti.

Soboška izkušnja je v tej zvezi šolski primer, kako težko je [illegible] pritegniti k odločanju o stvareh, ki jih sicer neposredno zadevajo. Okrog 4200 volilnih upravičencev [illegible] mestu bi se moralo izreči glede namenske porabe denarja, ki ga že dobri dve leti zbirajo za komunalno izgradnjo in urejanje mesta. Prav tako bi morali pretehtati, kako je z uresničevanjem občinskega referendumskega programa, saj je znano, da se ti denarji zbirajo za izgradnjo kirurgije, drugih zdravstvenih objektov in šol. Ob tem pa bi dali pod drobnogled ljudi, ki bodo v naslednjem mandatu opravljali samoupravne delegatske in politične naloge. Toda — izid je kot uvodoma zapisano, [illegible].

Za spoznanje bolje opravljeni zbori v 18 krajevnih skupnostih lendavske in desetih krajevnih skupnostih radgonske občine. Točnih podatkov ali analiz sicer [illegible] na voljo, bo pa držalo, da se [illegible] ubadajo s problemom neskladnosti, ki ima posledice širših razmer[illegible].

Najmanj, kar se lahko zgodi, je, da se sprevrže v svoje nasprotje, torej, da o življenjsko pomembnih razvojnih nalogah in delovanju krajevne samouprave nasploh [illegible], katere loči zgolj peščica občanov, [illegible] povsem skregano z demokratičnimi »pravili igre«. Mnogo bolje se jim zbori obnesejo v 12 krajevnih skupnostih ljutomerske občine, kjer so okrepili nekatere druge oblike odločanja, zlasti skupščine krajevnih skupnosti in [illegible] zbore.

Je pa še nekaj, na kar opozarjajo zlasti v Gornji Radgoni. Zbore občanov sklicujejo preveč kampanjsko — recimo le ob volitvah, pred referendumom ali za kakšne javne razprave — medtem ko jih ob vsakdanjih [illegible] premalo izkoriščajo za [illegible]. V lendavski občini so [illegible] prišli, da so množične javne razprave o predlogu pokojninsko-invalidskega zakona ali [illegible] ali kmetijski problematiki, dokaj nenadomestljiva izkušnja za to, kako nenadomestljivi so taki zbori na terenu, saj je bila udeležba več kot solidna. Podobno velja za vse druge pomurske občine, za vse pa dejstvo, da odločanje v ozkih krogih ali forumih, ki [illegible] še podlegajo, ne širi, temveč [illegible] oži prostor krajevni samoupravi.

Branko Žunec

Sindikalna skrb

Na zadnjem aktivu predsednikov osnovnih organizacij sindikata in konferenc ter predsednikov odborov sindikatov v Murski Soboti je bilo v ospredju obravnave gospodarjenje v organizacijah združenega dela v prvem tromesečju tekočega leta ter uresničevanje politike gospodarske stabilizacije. Poročilu predsednika soboškega izvršnega sveta Pavla Pongraca je sledila živahna razprava, ki je potrdila, da je v vedno bolj zaostrenih gospodarskih razmerah vedno več tudi razmišljanja zakaj je temu tako, predvsem pa kaj lahko in kaj bi morali storiti sindikati za zaščito delavcev v času realnega padca osebnega standarda in vedno bolj občutljivega vprašanja osebnih dohodkov. Verjetno tudi zaradi tega pobuda o družbenem dogovoru o izgradnji in financiranju spominskega obeležja (hiše) na Vaneči ni požela navdušenja. Prisotni se po daljšem pojasnjevanju in uri zgodovine o NOB v Prekmurju niso opredeljevali proti, kerso čustveno za, navdušili pa se tudi niso ob informaciji o zbiranju sredstev. Po zaposlenem bi naj prispevek znašal 250 dinarjev, dokončno besedo o izgradnji spominske hiše na Vaneči pa naj bi izrekli delegati na skupščinah.

Ob podajanju nalog sindikatov pri reševanju sporov v organizacijah združenega dela pripomb ni bilo, prisotni sindikalisti pa so se seznanili tudi z nalogami in aktivnostmi v naslednjih dveh mesecih. Med slednjimi je gotovo najpomembnejša skrb za socialno ogrožene delavce, poleg že omenjenega dograjevanja sistema nagrajevanja po delu in njegovih rezultatih. Na seji, ki jo je vodil predsednik občinskega sindikalnega sveta Štefan Pintarič je bil predstavljen tudi novi sekretar — Franc Drvarič.

B. Bavčar

NOVO IZ RADENSKE

Bogatejša turistična ponudba

Ob pripravah na odprtje prvega nudističnega kampa v termalnem kopališču v Evropi v Banovcih so pred pragom turistične sezone poskrbeli za popestritev turistične ponudbe tudi v ostalih turističnogostinskih organizacijah Radenske. V Moravcih obnavljajo okrogel bazen in kamp ter gradijo teniško igrišče.

V Diani v Murski Soboti so za poletne mesece pripravili skupaj z nogometnim klubom Mura posebne 10-dnevne pakete za športnike in posamezna nogometna društva. Ti paketi nudijo poleg gostinsko-turističnih hotelskih storitev še storitve zdraviliškega centra v Radencih in uporabo igrišča soboškega nogometnega kluba, ki je primerno za zahtevne priprave športnikov. Diana je prav tako poskrbela za popestritev ponudbe v turističnem domu v Gornjih Petrovcih, kjer bodo v poletnem času različne prireditve, jedilnik pa bodo obogatili z domačimi kulinaričnimi posebnostmi. Prav temu pa bodo namenili največ pozornosti delavci tozda Zvezda. V motel Čarda bodo ob praznikih in koncih tedna vabili goste na ribje specialitete in posebnosti lovske prekmurske in madžarske kuhinje. Za vse pa bo pravi izziv domača kmečka hiša v idiličnem Krplivniku na Goričkem, pravo mesto za organizirane piknike in nakup priročnih spominkov, v jeseni pa bo tu gostom omogočeno nabiranje sliv in grozdja.

Posvet predsednikov KK SZDL

Predsedniki krajevnih konferenc SZDL iz soboške občine so se na posvetu v Murski Soboti seznanili z vrsto aktualnih nalog. Ena od teh je tudi uresničevanje razvojnih usmeritev kmetijstva v soboški občini, zlasti osnovne kmetijske proizvodnje. Dogovorili so se o organizirani razpravi v delegacijah, predvsem pa glede prizadevanj za cenejšo proizvodnjo hrane. O tej tematiki bo govor na bližnjem skupščinskem zasedanju in na junijski konferenci občinske organizacije SZDL.

Zatem so se podrobneje seznanili z družbenim dogovorom o izgradnji in financiranju spominskega obeležja NOB na Vaneči. Na posvetu so poudarili nujnost ustreznega povezovanja vseh družbenopolitičnih organizacij na terenu, zlasti v povezavi s krajevnimi organizacijami zveze borcev, da bi uspešno izpeljali akcijo zbiranja sredstev. Ob koncu posveta pa je bil govor še o nekaterih tekočih nalogah, kot so urejanje vprašanja telefonije, trgovine, in informiranju o izvajanju referendumskega programa v soboški občini.

M. Jerše

LENDAVA

10 let društva invalidov iz Lendave

Društvo invalidov v Lendavi je v nedeljo proslavilo 10-letnico obstoja in delovanja. Ob tej priliki so pripravili regijsko proslavo mednarodnega dneva invalidov, ki se je je udeležilo nad 400 invalidov iz vseh pomurskih občin. Člani lendavskega društva so pripravili tudi zanimivo razstavo ročnih del. Posebej velja omeniti lepo izdelane gobeline, čipke in rezbarije. Proslava mednarodnega dneva invalidov je bila v veliki dvorani INA-Nafte, udeležencem pa sta spregovorila predsednica občinske konference SZDL Marija Zver in sekretar občinske konference SZDL Ludvik Horvat v madžarskem jeziku. V izredno pestrem kulturnem programu so nastopili; mešani pevski zbor iz Čentibe, člani društva, folklorni ansambel iz Lendave, učenci osnovne šole Drago Lugarič pa so uprizorili igrico. V glasbenem sporedu so sodelovali še harmonikarji lendavske glasbene šole.

Jani D.

Izlet za krvodajalce

V Muri in Panoniji že vrsto let posvečajo precej skrbi krvodajalstvu. Dobri organizatorji so minulo soboto pripravili za darovalce krvi enodnevni izlet. Kar 214 se jih je popeljalo z vlakom proti osrčju Slovenije. Med drugim so obiskali Škofjo Loko, Železnike, Dražgoše in Kropo.

F. K.

V skladu z zakonom o stanovanjskem gospodarstvu, samoupravnim sporazumom o temeljih plana Samoupravne stanovanjske skupnosti občine M. Sobota, določili pravilnika o pogojih in merilih za pridobitev posojil iz združenih sredstev vzajemnosti v občini M. Sobota in po sklepu odbora za planiranje, razvoj družbeno-ekonomskih odnosov, splošne, finančne in administrativne zadeve

razpisuje
Samoupravna stanovanjska skupnost občine Murska Sobota
dodatni

NATEČAJ

— za kreditiranje nakupa stanovanj v družbeni lasti
— za nakup stanovanj v etažni lasti
za stanovanja v M. Soboti — (Lendavski kompleks)

Natečajna vsota znaša: 8.000.000 din

Razpisni pogoji:
Pravico do posojila po tem natečaju imajo:

— TOZD, DS in delavci, ki združujejo delo v TOZD in DS, ki so upravičeni do vzajemnih sredstev po Samoupravnem sporazumu o temeljih plana Samoupravne stanovanjske skupnosti občine M. Sobota za obdobje 1981—1985;
— kmetje in delovni ljudje, ki združujejo delo in sredstva v kmetijskih zadrugah in drugih oblikah združevanja kmetov, ki so pravne osebe ter združujejo sredstva vzajemnosti v stanovanjski skupnosti ter zagotavljajo lastno udeležbo z namenskim varčevanjem v banki ali pa s kakšnim drugim načinom sodelovanja z banko;
— upokojenci in invalidi, ki za stanovanjsko graditev namensko varčujejo v banki ali pa bodo s kakšnim drugim načinom sodelovanja z banko pridobili stanovanjsko posojilo za zagotovitev lastne udeležbe.

Najdaljša odplačilna doba za posojila odobrena po tem natečaju znaša:
— za nakup ali gradnjo družbenonajemnih stanovanj do 6 let;
— za nakup stanovanj v etažni lastnini do 10 let.

Obrestna mera za odobrena posojila znaša 6 %.

Višina odobrenega posojila ne more presegati:
— Pri nakupi družbenonajemnega stanovanja 40 %
— pri nakupu stanovaja v etažni lastnini 50 %.

Vloge po tem razpisu zbira: Ljubljanska banka, Temeljna pomurska banka — Poslovna enota M. Sobota do 4. junija 1983.

Vloge prispele po tem datumu ne bodo upoštevane. Obrazci za vlogo in priloge se dobijo pri LB — Pomurski banki, poslovni enoti M. Sobota. Glede ugotavljanja kreditne sposobnosti upravičencev do posojila, način porabe in odplačevanja posojila ter drugih vprašanj, ki jih podrobneje ne določa ta natečaj, se smiselno uporabljajo določila »Pravilnika o kreditiranju stanovanjske graditve« in drugi akti LB — Temeljne pomurske banke M. Sobota.

O rezultatu natečaja bodo udeleženci obveščeni potom LB — Temeljne pomurske banke oziroma Občinskega sindikalnega sveta M. Sobota.

TOZD, DS in njihovi delavci, ki so po tem natečaju upravičeni do posojila iz sredstev vzajemnosti, morajo k vlogi predložiti srednjeročni plan reševanje stanovanjskih potreb njihovih delavcev, za nakup družbeno najemnega stanovanja ali za nakup stanovanja v etažni lasti.

PETROL DO TRGOVINA TOZD TRGOVINA NA DEBELO
PE MURSKA SOBOTA
obvešča porabnike kurilnega olja za gospodinjstvo, da so pričeli razvažati

kurilno olje

po že ustaljenem načinu (pismenih obvestilih) najprej tistim zasebnim naročnikom ki so v kurilni sezoni 1982/1983 dobili le po 500 litrov.

Za prihodnjo kurilno sezono 1983/1984 bo PE Murska Sobota sprejemala — evidentirala le priporočena naročila.

Prijave bo PE sprejemala **od 1. junija 1983 do 31. julija 1983.**

Naročilo mora vsebovati:
— natančen naslov,
— količino,
— rezervoarsko zmogljivost.

Zdravilišče »Radenska« Radenci s tremi srci n. sol. o. TOZD
MORAVSKE TOPLICE Moravci

objavlja
po sklepu Komisije za delovna razmerja TOZD

dela in naloge

REZERVACIJE—KORESPODENT
ZA DOMAČI IN TUJI JEZIK

pogoji: Višja šola ekonomsko gostinske ali druge ustrezne smeri, 3 leta delovnih izkušenj, aktivno znanje nemškega in angleškega jezika ter poznavanje strojepisja.

Pismene prijave z obveznimi priloženimi dokazili o izpolnjevanju vseh pogojev objave je poslati Komisiji za delovna razmerja TOZD MORAVSKE TOPLICE, Moravci 69221 Martjanci najkasneje v 8 dneh po objavi.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po preteku roka objave.

ZAPIS S POTOVANJA Z BELTINSKIMI ZADRUŽNIKI

NOVI SAD VELIKO, KUTINA PA NIČ

Za nekaj čez 40 kmetov — članov TZO Beltinci torek in sreda prejšnjega tedna nista bila povsem običajna dneva. Pa ne neobičajna zato, ker je bilo treba v torek iz postelje že okrog tretje ure zjutraj, saj za kmeta nobena ura ni prezgodnja, četudi je treba vstati pred zoro. Neobičajna sta bila zato, ker so kmetje za dva dni odložili vsakdanje opravilo pri živini in na polju ter se popeljali na izlet v naše glavno mesto in na ogled mednarodnega kmetijskega sejma v Novem Sadu. Če smo zapisali, da so za dva dni odložili delo, pa še ne pomeni, da so odložili tudi skrbi. V prijetnem vzdušju, med sproščenim pogovorom in med veselo pesmijo je beseda nemalokrat nanesla tudi na kmetijstvo. Ti ljudje so zresli na tej svoji zemlji, jo vzljubili in kjerkoli so, jim misli uhajajo domov. Pa ne le starejši, vedno več je tudi mladih, ki ostajajo na kmetiji, kar da slutiti, da se življenje na kmetih izboljšuje.

Po nekaj krajših postankih, ko se je kar prilegla osvežitev iz bogato založenega bifeja, ki so ga namestili kar v prtljažniku Kompasovega avtobusa, saj je vročina neznosno pritiskala, je vožnja hitro minevala.

Predvidenega ogleda proizvodnje mineralnih gnojil v tovarni INA Kutina, od koder pomurski kmetijci dobivajo največ gnojil, zaradi nepredvidenih tehničnih težav v tovarni, ni bilo in se je bilo potrebno zadovoljiti le s pogledom na te gigante naše petrokemične industrije, vendar to ni motilo naših izletnikov. Z razumevanjem so sprejeli pojasnilo o nastalih težavah, tako kot so pred meseci z razumevanjem sprejeli tudi potrebo o sovlaganju svojih sredstev v novo tovarno v Kutini.

Velike panonske vasi, razpotegnjene ob avtomobilski cesti Zagreb—Beograd, so ostajale za njimi, kritično oko naših kmetov pa se je uzavrijalo na širni ravnici rodovitne panonske zemlje. Občudovali so nepregledna žitna polja, marsikatero kritično pripombo pa je bilo slišati na račun neobdelane zemlje, ki je v teh krajih ni ravno malo. Medtem ko si doma prizadevamo skrbno obdelati sleherno ped zemlje, se jim je zdelo nedopustno, da stotine hektarjev rodovitnejše zemlje preraščajo ničvredne trave, grmičevje in trstika. Verjeti ali ne, toda podatek, da bi ta zemlja lahko prehranila s kruhom več kot 60 milijonov prebivalcev, mi pa pšenico še vedno uvažamo, je marsikoga vznemiril.

Srečanje z Beogradom je bilo za udeležence izleta nepozabno doživetje. Nekateri so prišli v naše glavno mesto tokrat prvič, nekateri so se srečali z njim po tridesetih, štiridesetih letih. Oko bega po visokih stolpnicah skoraj dvamilijonskega mesta, kot da ne more verjeti dosežkom tehnike ob pogledu na Gazelo. Prelep je razgled s Kalemegdana na sotočje Donave in Save. Obisk Avale, sprehod po Terazijah in seveda tisto najdražje — obisk Hiše cvetja. Glas onemi, korak za trenutek zastane, misli vseh pa so ta trenutek posvečene človeku, ki je svoje življenje razdajal v boju za lepše življenje vsega človeštva, vseh nas, tudi našega kmeta. Čas pa teče dalje, veliko bi še radi videli, a kaj, ko so to le bežna srečanja. Toda vtisi ostajajo, sami lepi in prijetni. Le s hrano niso najbolj zadovoljni. Ta ni za našega kmeta, ki mora trdo poprijeti za delo, pravijo. Pa saj so vendar na izletu in kaj bi zdaj razmišljali o delu. Raje razmišljajo o počitku, ki se po napornem dnevu še kako prileže.

Naša največja kmetijska manifestacija, jubilejni 50. mednarodni kmetijski sejem v Novem Sadu, je bil prava paša za oči številnih obiskovalcev.

Veliko bi naši kmetije želeli še videti, a kaj, ko je bilo časa premalo.

Za marsikoga je bila noč prekratka, saj že navsezgodaj nadaljujemo pot proti Novemu Sadu, končnemu cilju našega izleta. Pred nami se čez neskončno ravnico odpira pogled na Fruško goro, na naši levi strani pa je že opaziti znamenito Petrovaradinsko trdnjavo ali „Gibraltar na Donavi", kakor jo pogosto imenujemo. In že smo na končnem cilju našega izleta. Novi Sad je v teh dneh spremenil svojo podobo. V mestu, ki se je odelo v zastave, srečujete ljudi različnih narodov in ras. Tu so poslovneži z vseh koncev sveta, saj je Novi Sad gostitelj ene največjih kmetijskih manifestacij, letos že jubilejnega 50. menarodnega kmetijskega sejma. Bila je to prava poslastica za naše kmete, ki jih novosti v kmetijstvu še posebej zanimajo. In resnično so imeli kaj videti.

Ne zgodi se vsak dan, da bi bilo na enem mestu toliko kmetijske mehanizacije, toliko strojev. Čeprav se Pomurci že lahko pohvalijo z dobro opremljenostjo svojih kmetij, se je marsikomu porodila skrita želja, da bi kakšnega od najnovejših strojev imel na svojem dvorišču. In gotovo se jim bo ta želja prej ali slej tudi uresničila.

Na nekaj pa so bili naši kmetje na sejmu še posebej ponosni. V razstavnem paviljonu, kjer so bili prikazani dosežki jugoslovanske živinoreje, smo lahko videli tudi živino pomurskih rejcev, ki jo je razstavil Živinorejsko-veterinarski zavod iz Murske Sobote. In naš ponos je bil lahko še toliko večji, saj smo za kolekcijo plemenske živine prejeli najvišje jugoslovansko priznanje za dosežke v živinorejski proizvodnji — veliki kristalni pokal Novosadskega sejma.

Ker so pokal osvojili že tretjič, je prešel v trajno last in bo odslej krasil prostore zavoda v Murski Soboti.

Prava atrakcija na sejmu pa je bil bik Negro iz osemenjevalnega redišča v Murski Soboti, ki je po odločitvi strokovne komisije postal šampion novosadskega sejma. S ponosom so se Pomurci ustavljali ob razstavljeni živini, ostalim obiskovalcem pa niso prav nič zakrivali, da imajo v svojih hlevih še več tako dobrih plemenskih telic in krav.

Veliko bi še radi videli, se pozanimali o tem in onem, vendar je čas prehitro minil.

Še kratek skok na bežen ogled Novega Sada, spominska skupna fotografija na Petrovaradinu in misli so se že vračale proti domu. Ne utrujenost in ne popoldanska vročina pa nista premagali naših izletnikov, da ne bi ubrano zapeli še kakšne domače, tudi pravo „markovsko". Poleg vodiča je k vedremu razpoloženju prispeval tudi dokležovski Poldek, ki se mu je v dveh dneh jezik dobro razvezal.

Pa saj je bil vendar izlet, in ko se srečajo stari znanci, mora biti prijetno. In prepričani smo, da to prijetno popotovanje ni bilo zadnje.

Ludvik Kovač

Še spominska fotografija na Petrovaradinu in že se je bilo potrebno posloviti od Novega Sada.

mala anketa

Združili prijetno s koristnim

S strokovne ekskurzije na jubilejni mednarodni kmetijski sejem v Novem Sadu, ki so jo povezali še z ogledom znamenitosti našega glavnega mesta, so se člani TZO Beltinci vrnili z najlepšimi vtisi. Navdušeni so bili predvsem nad ogledom sejemske prireditve, videli so mnogo nove kmetijske mehanizacije, nova tehnologija pa si bo sčasoma gotovo utrla pot tudi na pomurske kmetije. Sicer pa so kmetje na območju TZO Beltinci že doslej dokazali, da se ne otepajo novosti v kmetijski proizvodnji, to pa potrjujejo tudi rezultati, ki jih dosegajo s svojim delom. Nekaj udeležencev smo povprašali o njihovih vtisih.

JOŽE BOJNEC, direktor TZO Beltinci: „Letošnja strokovna ekskurzija na novosadski sejem ni prva, ki smo jo organizirali za naše člane. Tako smo pred leti že pripravili izlet za naše kooperantke, s katerimi smo obiskali tovarno dušika v Rušah in tovarno Gorenje, ogledali pa smo si tudi skladišče krompirja, saj smo se prav takrat pri nas odločali za gradnjo podobnega skladišča. Pred tremi leti smo se z našimi člani popeljali na Gorenjsko, Primorsko in Dolenjsko, kjer smo se seznanili z izkušnjami tamkajšnjega kmetijstva, ogledali pa smo si tudi tovarno sladkorja v Ormožu. Letošnji izlet smo pripravili za člane samoupravnih organov naše TZO, ki jim je potekel mandat in smo se jim skušali tako vsaj delno oddolžiti za njihovo prizadevno delo v teh organih."

MARTIN SMODIŠ, kmetovalec iz Melinec: „Dve mandatni dobi sem bil delegat zadružnega sveta v naši temeljni zadružni organizaciji in na enem izmed sestankov smo sklenili, da bomo letos pripravili ekskurzijo na novosadski sejem. Odpovedali smo se sejninam in nekaj smo prispevali še sami, da smo zbrali dovolj denarja. Moram povedati, da je bilo zanimivo. V Beogradu sem bil tokrat prvič, bil pa sem tudi na izletu, ki ga je pred tem pripravila naša TZO. Tudi na sejmu smo videli mnogo zanimivega in koristnega, vsekakor pa smo imeli na voljo premalo časa, da bi si to največjo kmetijsko manifestacijo v Jugoslaviji lahko temeljiteje ogledali."

JOŽICA ŠOMEN, pospeševalka v TZO Beltinci: „Že pet let delam kot pospeševalka v TZO Beltinci in reči moram, da se z našimi člani zelo dobro ujamemo. Na celotnem območju delamo trije pospeševalci, kmetje pa dobro sprejemajo novosti na področju kmetijske proizvodnje. V krajih okrog Beltinec imamo že bogato tradicijo v pridelovanju krompirja, čeprav so bile težave s pridelovanjem sladkorne pese, pa so kmetje sprejeli tudi to poljščino. Vendar je treba povedati, da plana setve nismo realizirali ne zato, ker kmetje ne bi hoteli sejati pese, pač pa izkušnje zadnjih let kažejo, da ta zemlja ni primerna za to poljščino. Tudi letos so morali nekateri njive, na katerih so posejali peso preorati, zato je nesmiselno vztrajati na nečem, kar ne uspeva."

ŠTEFAN MATJAŠEC, kmetovalec iz Lipe: „Tudi jaz sem bil delegat v delavskem svetu TZO in z veseljem sem se odzval povabilu, da se udeležim letošnjega izleta. Rad potujem in spoznavam novosti, saj sem bil tudi na izletu, ki ga je pred tem organizirala naša TZO, če bo še kdaj priložnost, pa tudi ne bom okleval. V Novem Sadu smo videli veliko novega in zanimivega, zanima pa me predvsem kmetijska mehanizacija. Naša kmetija je usmerjena v proizvodnjo krompirja, ki smo ga letos zasadili na 3 hektarjih, imamo pa še 12 glav goveje živine, 5 glav pa smo letos že prodali. S stroji smo dobro opremljeni, zatika pa se pri rezervnih delih, kar često povzroča zastoje pri delu."

MILKA POREDOŠ, kmetovalka iz Filovec: „Prvič sem na takšnem izletu in ni mi žal, da sem se ga udeležila. Bilo je prijetno, poleg ogleda našega glavnega mesta pa me je posebej privlačil kmetijski sejem v Novem Sadu. Res je sicer, da si človek v tako kratkem času ne more ogledati vsega, kar ga zanima, vendar sem tudi s tem, kar sem videla, zadovoljna. Zanimala me je predvsem kmetijska mehanizacija, saj je naša kmetija usmerjena v živinorejsko proizvodnjo, tudi te pa si ni moč zamišljati brez dobre opremljenosti s stroji. Trenutno imamo v hlevu, ki smo ga zgradili lani, 24 glav živine in zaenkrat smo z rezultati kar zadovoljni."

ALOJZ ŽERDIN, skladiščnik v Lipi in Melincih: „Doslej sem bil na podobnem izletu že dvakrat, zato z odločitvijo tudi tokrat nisem okleval. Vsak ogled novih krajev je zame zanimiv in tudi s tem izletom sem izredno zadovoljen. Sicer pa je bila tudi družba prijetna, med seboj se več ali manj dobro poznamo, tako da nam ni bil dolgčas. Vsi dosedanji izleti so pokazali, da naši ljudje radi potujejo, zato pričakujemo, da ta izlet ni bil zadnji."

L. Kovač

KOMENTAR

Pri vzdrževanju cest ni polovičarstva!

Očitno postaja problem vzdrževanja cest tudi v soboški občini, kjer je skupno 1551 kilometrov javnih cest, asfaltno prevleko pa ima le 356 kilometrov vozišč, vse izrazitejši. Pomanjkanje finančnih sredstev je v sedanjih težavnih gospodarskih pogojih še otežilo izvajanje srednjeročnega programa del na področju cestnega gospodarstva v tej največji pomurski občini. Še več!

Primorani so bili spremeniti srednjeročni plan razvoja do leta 1985, v katerem so načrtovali posodobitev 54,52 kilometra lokalnih makadamskih cest in ureditev 14,40 kilometra asfaltnih prevlek. Po spremenjenim samoupravnem sporazumu o temeljih plana samoupravne interesne skupnosti za cestno in komunalno dejavnost bo možno uresničiti le majhen delež od prvotno predvidenih del.

Tako bodo lahko posodobili komajda 34,10 kilometra lokalnih cest, asfaltno prevleko pa bo dobilo le 6,30 kilometra cest. Vse to dovolj zgovorno priča, da že v prvih dveh letih tekočega srednjeročnega obdobja, ko so izvedli modernizacijo makadamskih cestišč zgolj na odseku Gornji Petrovci—Križevci (4 kilometri) in na regionalni cesti od Pertoče na hrib (2 kilometra), lansko leto pa še začetek del na odseku Šalovci—Čepinci (4 kilometri), močno zaostajajo za načrti. Zato je upravičena bojazen, da ne bodo zmogli uresničiti niti dokaj skrčenega srednjeročnega plana.

Težave, ki so se pojavile v slovenskem cestnem gospodarstvu, se še kako čutijo tudi v soboški občini, ki ni dobila 5,8 milijona dinarjev od povečanja cen goriv v letu 1981. Prav ta sredstva pa bi skupnost za ceste še kako „krvavo" potrebovala za izpolnitev vzdrževanja lokalnih cest. Na ta način se morajo v murskosoboški občini zadovoljiti le z rednim vzdrževanjem kategoriziranih lokalnih cest, da jih vsaj ohranijo vozne skozi vse leto.

Na kaj več v zdajšnji, nič kaj obetavni situaciji, sploh ni mogoče razmišljati. Po podatkih, ki so izračunani na osnovi predvidenih normativov za vzdrževanje lokalnih cest, bi letos potrebovali nekaj nad 49 milijonov dinarjev, za vzdrževanje 113 kilometrov regionalnih cest v soboški občini pa čez 25,2 milijona dinarjev. Če vemo, da bo občinska skupnost za ceste v letošnjem letu razpolagala 39,7 milijona dinarjev, v kar so všteta združena sredstva TOZD, od prodaje goriva in od taks na motorna vozila, se velja resno zamisliti o usodi rednega vzdrževanja cest. Zanje je predvideno okrog 20 milijonov dinarjev, ostala sredstva pa bodo namenjena za dokončanje posodobitve 2 kilometra ceste Šalovci—Čepinci, financiranje dela mladinskih brigad in druge obveznosti, ki jih ima skupnost za ceste.

Da ne govorimo posebej o slabem stanju regionalnih cest v soboški občini, kjer gotovo izstopata odseka Murska Sobota—Radenci in Martjanci—Moravci. Na njih bo potrebno urediti tudi avtobusna postajališča, opraviti nujne razširitve na kritičnih mestih in urediti vozišča, ki marsikje razpadajo. Poleg tega je dejstvo, da nobena od lokalnih kategoriziranih cest, predvsem makadamskih, ni bila zgrajena tako, da bi lahko vzdržala vse gostejši cestni promet. Niso redki primeri, ko se ne upošteva niti predpisov o dovoljenem osnem pritisku ceste.

Spričo zaostajanja pri sprejemanju vseh potrebnih aktov, ki jih mora potrditi slovenska skupnost za ceste, se je cestno gospodarstvo v soboški občini znašlo v dokajšnji negotovosti glede programiranja in financiranja vzdrževanja lokalnih in regionalnih cest, še posebej slednjih. Nedvomno pa bo potreben čimprejšnji sestanek predstavnikov TOZD Komunala podjetja Sobota in TOZD Vzdrževanje Murska Sobota Cestnega podjetja Maribor, na katerem bi se dogovorili o uskladitvi cen in roku prenašanja lokalnih cest v trajno upravljanje. Izhajajoč iz zakona o združenem delu je v zakonu o cestah, sprejetem že decembra 1981, jasno opredeljeno, da so javne ceste osnovna sredstva temeljnih organizacij za vzdrževanje in varstvo cest. Seveda pa je treba ceste dejansko prepustiti tistemu, ki bo najbolj racionalno in poceni skrbel za redno vzdrževanje slehernega delčka posameznega cestnega odseka.

Milan Jerše

Za boljšo obveščenost

Informacij je iz Pomurja dovolj, med njimi prednjačijo predvsem tiste s specifiko dvojezičnosti in kmetijske, kar je za agrarno območje in poudarek, ki ga ima prehrana v tem času, razumljivo.

Prisotno pa je tudi poudarjanje sožitja ob meji in stikov, predvsem s pripadniki madžarske narodnosti. Taka je bila ocena obveščanja o pomurski regiji v osrednjem slovenskem dnevniku Delu, ki je bila izhodišče minule seje sveta za informiranje pri občinski konferenci SZDL v Murski Soboti. Na njej je poleg pokrivanja dogodkov tekla beseda tudi o kvaliteti posameznih člankov, med katerimi so bili nekateri rahlo prenapeti in v težnji po senzacionalnosti že dezinformacija. Le-teh pa v vedno bolj občutljivem času, v katerem so sredstva obveščanja še kako pomembna, pa najsi gre za osrednja glasila ali za lokalne časopise, ne bi smelo biti.

Ko je omenjeno vprašanje tiska, pavelja opozoriti tudi na težko finančno stanje, s katerim se soočamo tudi v redakcijah, za nameček pa primanjkuje še papirja. Občinske soudeležbe so že za lokalce nizke, zato velja apel, da bo potrebno glede na število prodanih izvodov in ekonomskega stanja občine prispevati denar tudi za Večer, le kot opomba pri načrtovanju občinskega proračuna za naslednje leto. V letošnjem slabo kaže za kakršen koli neplaniran prispevek, saj je se za dogovorjeno sredstev premalo.

Prav zato ni naključna zahteva po konkretizaciji programa aktivnosti za izvajanje zakona o družbenem sistemu informiranja, o katerem je bil tudi govor, s sklepom, da bi odgovorni morali izvesti svoje naloge v dogovorjenem roku. Tudi je bila na seji sveta za informiranje izpostavljena usoda soboškega INDOK centra, ki je prav gotovo potreben, vendar le strokoven v sodelovanju s strokovnimi službami in posredovanjem zgoščena, predvsem manj papirnatih in bolj kvalitetnih ter dokumentiranih gradiv. O INDOK centru bodo ustanoviteljice razpravljale šele na jesen, še pred dopusti pa bodo o informiranju v krajevnih skupnostih spregovorili odgovorni iz vseh treh družbenopolitičnih organizacij za informiranje: poleg sveta pri SZDL tudi pri občinskem sindikalnem svetu in komisiji za informativno-propagandno dejavnost ZKS v Murski Soboti. Če se izkaže za potrebno, bo o omenjani problematiki sklicana tudi problemska konferenca.

Brigita Bavčar

Iz Petrovec več fazanov za izvoz

Pomurje bo v kratkem bogatejše za nove vzrejne objekte fazanov v Gornjih Petrovcih. Že čez nekaj dni bo namreč Kompasov TOZD Inozemski turizem, poslovna enota Gojitveno lovišče Petrovci odprl nove hale za vzrejo fazanov.

Nekaj več kot desetčlanski kolektiv gojitvenega lovišča, ki ob Fazanu iz Beltinec skrbi za razvoj lovnega turizma v Pomurju, se ukvarja tudi z

vzrejo fazanov v lastnem gojišču in s šest ali sedem tednov starimi fazančki oskrbuje številna lovišča v Jugoslaviji pa tudi pred državnih meja. Že v letu 1981 so izvozili v Italijo in sosednjo Avstrijo 3.000 mladih fazančkov za obogatitev tamkajšnjih lovišč.

Poslovna enota ustvarja torej svoj prihodek z vzrejo fazanov, ki jih prodajo v domača ali tuja lovišča, z odstrelom fazanov v lastnem lovišču (lovni fazan) in z lovom na ostalo divjad (zajci, jerebice, divji prašiči, srnjad, jelenjad). V letu 1981 je znašal celotni prihodek poslovne enote 8,332 milijona dinarjev, od tega so za 5,7 milijona dinarjev prodali na konvertibilno območje, v Italijo, Avstrijo in Nemčijo.

Povpraševanje po fazanih, lovnih in mladih, narašča iz leta v leto tako v tujini kot doma. Vseh potreb po divjadi, predvsem po fazanih, gojitveno lovišče ne more zadovoljiti s prirejo v naravnem okolju lovišča, čeprav so na Goričkem zelo ugodni naravni pogoji za to vrsto divjadi. Prav zato imajo urejen farmski način gojenja fazanov na 12 hektarjih zemljišč. Sedaj poteka reja fazanov na prostem, kar zelo neugodno vpliva na rejo „kepčkov" — izvaljenih fazančkov. Zato ima gojišče velike rejne izgube, ki se kažejo v nizki letni proizvodnji. To prihaja še posebno do izraza prav v zadnjih letih, ker so sedanji vzrejni objekti na prostem povsem dotrajani.

Povečanje proizvodnje in s tem zadovoljitev povpraševanja pa bo poslovna enota dosegla prav z novo naložbo. Zgradili so dve 1.091 kvadratnih metrov veliki tipski hali, ki šta podobni tistim za vzrejo perutnine. Ob straneh so urejeni mrežasti izpusti, v katerih bodo redili fazančke „na prostem". Nova objekta sta veljala 32,227 milijonov dinarjev in sta najsodobnejša za vzrejo fazanov v Jugoslaviji. Naložbo so uresničili s sredstvi TOZD Inozemski turizem DO Kompas, s krediti Ljubljanske banke, pomemben delež pa je prispevala tudi ABC Pomurka Zunanja trgovina, ki je izvoznik divjadi.

Naložba bo omogočila za 50.600 fazanov povečano vzrejo. V ta namen bodo matično jato povečali za 1.560 fazank. Strokovnjaki pričakujejo, da se bo nesnost povečala za šest jajčk na fazanko, hkrati pa, da se bodo vzrejne izgube zmanjšale za 20 odstotkov. Na novo bodo zaposlili le dva delavca, zmanjšali pa bodo število sezonskih delavcev. Že letos bodo tako domačim loviščem prodali 33.600 fazanov več kot leto poprej. 17.000 več kot v letu 1982 bodo izvozili živih, 3.000 več pa jih bo na voljo za odstrel v Kompasovem lovišču.

Po predvidevanjih naj bi nova naložba prispevala k povečanju celotnega prihodka za 149 odstotkov, dohodek pa naj bi bil večji kar za 282 odstotkov in neposredno izvoz za 141 odstotkov.

Torej bo naložba, ki bo omogočila letno proizvodnjo 80.600 fazanov, zadovoljila povpraševanje tujih in domačih kupcev ter obogatila turistično ponudbo, istočasno pa povečala povpraševanje po ostali turistični ponudbi. Naložba je tako izvozno naravnana, saj bo več kot polovica nove proizvodnje neposredno realizirane na tujih trgih — v celoti na konvertibilnem območju. V prizadevanju za boljši položaj našega gospodarstva je investicija dobrodošla in se v celoti vključuje v družbene razvojne programe.

Boris Hegedüš

Gospodarnost

MDA „Goričko 83"

K samoupravnemu sporazumu o medsebojnih obveznostih, načinu, združevanju in uporabi sredstev za izvedbo republiške mladinske delovne akcije „Goričko 83" je doslej od skupno 47 podpisnikov pristopilo 32, kar je zadostno število za sprejem omenjenega sporazuma. To je bilo med drugim rečeno na prvi seji društvene MDA „Goričko 83" v Murski Soboti, ki so se je udeležili tudi predstavniki republiške konference Zveze socialistične mladine Slovenije in občinskih konferenc ZSMS, iz katerih bodo letos prišli brigadirji.

Osrednjo pozornost so namenili programu dela na deloviščih in posameznih interesnih dejavnosti. Od 26. junija do 28. avgusta bo MDA „Goričko potekala že sedmo leto zapored na manj razvitem in obmejnem predelu soboške občine. Kot pričakujejo, bo v letošnjih treh izmenah sodelovalo 13 brigad in 520 brigadirji, posebnost pa je vsekakor ta, da bodo v drugi izmeni delali izključno pionirji, kar bo zahtevalo še skrbnejše priprave vseh odgovornih dejavnikov.

Glavno delovišče bo na cesti Šalovci—Dolenci v dolžini 4 kilometrov in položitev naročniškega telefonskega kabla na tem odseku. Hkrati pa jih čakajo tudi obsežna dela pri polaganju koaksialnega telefonskega kabla med Mursko Soboto in Radenci, kjer bodo mladi brigadirji pomagali zlasti pri ročnem izkopu rovov in njihovem delnem zasipu. Kot rezervni objekt je predvidena ureditev ceste Sebeborci—Andrejci—Ivanovci. Vrednost opravljenih del na glavnem delovišču — to je cesti Šalovci—Dolenci — bi naj znašala blizu 7,5 milijona dinarjev, brigadirji pa bodo opravili čez 35.400 delovnih ur. Investitor je SIS za cestno in komunalno dejavnost, kable pa bodo položili delavci delovne organizacije za PTT promet, izvajalec del pa bo podjetje Sobota.

Delegati so na skupščini sprejeli tudi program interesnih dejavnosti in poseben program brigade Rdečega križa Slovenije, naknadno pa bodo sprejeli še program idejnopolitičnega izobraževanja in usposabljanja ter se podrobneje dogovorili o sodelovanju občinske zveze prijateljev mladine na letošnji akciji. Ob koncu seje so potrdili finančni načrt, ki predvideva nekaj čez 3,62 milijona dinarjev. Ker računajo, da bo vrednost vseh opravljenih del na MDA „Goričko 83" znašala približno trikrat več kot bo stroškov, je akcija vsekakor ekonomsko upravičena. Seveda pa se bodo morali na vseh področjih, kot so opozorili v na pravi, obnašati zelo varčno.

Milan Jerše

MURSKA SOBOTA

Dokaj ugodna gospodarska gibanja

Gospodarska gibanja v prvem trimesečju letošnjega leta so v murskosoboški občini dokaj ugodna, ker se je prvič po nekaj letih izboljšala ekonomičnost in rentabilnost gospodarstva, rast porabljenih sredstev pa je celo za 2 indeksni točki počasnejša od rasti celotnega prihodka. Zlasti slednje je nadvse pozitiven premik, ker so se v preteklem obdobju srečevali prav z nasprotnim. Najhitrejša rast celotnega prihodka in dohodka je bila v obrtni dejavnosti, nadpovprečne rezultate pa so dosegli tudi v organizacijah s področja kmetijstva, stanovanjsko-komunalne dejavnosti in trgovine. V prvih treh mesecih leto beležijo v murskosoboški občini naslednja realna gibanja: 4,4-odstotno rast družbenega proizvoda, 15-odstotno rast izvoza, zaposlenosti za 2 odstotka, produktivnosti dela za 2,4 odstotka, medtem ko je rast industrijske proizvodnje ostala na lanskoletnem nivoju.

Z doseženimi gospodarskimi gibanji pa se uresničujejo tudi resolucijsko načrtovana gibanja in razmerja na področju vseh oblik porabe. To so poglavitne ugotovitve s seje izvršnega sveta skupščine občine v Murski Soboti, na kateri so opozorili tudi na nekatere negativne pokazatelje. Ti so zlasti naraščanje izgub, ki znašajo že nad 82,94 milijona dinarjev (v celem lanskem letu je bilo okrog 60 milijonov dinarjev), povečanje deleža obveznosti za splošne družbene potrebe in za obresti za kredite v delitvi dohodka. Pridružujejo pa se še nadaljnje naraščanje kreditov za obratna sredstva; določeno zaostajanje industrijske proizvodnje itd. Ob občutnem naraščanju življenjskih stroškov pa se je realna rast osebnih dohodkov na zaposlenega zmanjšala za 7,2 odstotka.

Zato so na seji izvršnega sveta sprejeli nekaj stališč, predvsem z namenom, da bi v OZD in skupnostih poskrbeli za nadaljevanje pozitivnih gospodarskih gibanj. Kot je bilo rečeno, bo treba večji poudarek dati ustreznim ukrepom za poživitev industrijske proizvodnje in prizadevanjem za večji izvoz, ki je eno najpomembnejših stabilizacijskih nalog. Na področju SIS pa je treba sproti spremljati gibanje možnosti za tekoče gibanje osebnih dohodkov, da ne bi bilo prevelikih odstopanj pri splošni gospodarstva. Pri splošni porabi pa so se zavzeli, da ne bi v proračunu prekoračevali deleža sredstev za posamezno časovno obdobje. Hkrati pa proučí naj združeno delo proučí možnosti za zaposlovanje tudi v neposredni proizvodnji, s čimer bodo seznanili organizacije združenega dela v murskosoboški občini.

Milan Jerše

Zaustaviti realen padec OD

Sorazmerno visoka akumulacija soboškega gospodarstva, ki jo beležijo v prvih treh mesecih letošnjega leta, ni zgolj rezultat boljšega gospodarjenja, ampak je le-ta v mnogočem dosežena tudi na račun osebnih dohodkov. Zato sta se pojavila določen padec realnih osebnih dohodkov in socialna ogroženost nekaterih kategorij delavcev, kar marsikje ne more spodbuditi zaposlenih za doseganje boljših uspehov v proizvodnem procesu. Pridružuje pa se tudi velikokrat neizdelan sistem nagrajevanja po rezultatih dela v organizacijah združenega dela s področja gospodarstva.

Na to so med drugim opozorili na seji predsedstva občinskega sveta zveze sindikatov v Murski Soboti, kjer so se zavzeli, da je treba v združenem delu temeljito analizirati vzroke za zastoj industrijske proizvodnje. Posebna pozornost pa je veljala tudi naraščanju izgub in novim izgubarjem, saj je v teh organizacijah zaposlenih že okrog 10 odstotkov vseh delavcev v soboški občini. Ko je bil govor o izvozu, ki se nenehno izboljšuje, pa so menili, da je potrebno vključiti nove OZD, če želimo, da bi se struktura deleža izvoza v celotnem prihodku, ki znaša sedaj 7 odstotkov, v kratkem povečala. Ob tem pa bo treba razmisliti, kot so poudarili v razpravi, tudi o možnostih skupnega nastopanja na tujih tržiščih, še posebej v reprodukcijski verigi.

Sicer pa so na seji predsedstva OS ZSS v Murski Soboti razpravljali še o skupni porabi, naporih za izboljšanje dohodkovne povezanosti združenega dela, sprejeli pa so tudi družbeni dogovor o izgradnji in financiranju spominskega obeležja NOB na Vaneči.

Milan Jerše

PREJELI SMO

Še o spremenjenem odnosu

V Kulturnih obzorjih smo lahko 3. marca prebrali kritiko z naslovom Kolovrat Milana Vincetiča ali spremenjen odnos. Vsekakor moramo pozdraviti pisanje tovariša Francija Justa in nekatere njegove ugotovitve v zvezi s tem Vincetičevim delom in s kulturnimi razmerami v naši regiji. Ne bi se ustavljal pri kritiki dela samega, rad bi le podal nekaj misli o kulturnih razmerah pri nas.

Kolikor sem lahko iz Justove ocene Vincetičevega dela razbral, opozarja Just na nekatere nepravilnosti, ki se dogajajo v zvezi z ustvarjanjem mladih literatov. Opozarja tudi na spremenjen odnos mladih literatov do svoje rodne pokrajine. Strinjam se z njegovo ugotovitvijo, da še marsikdo v Sloveniji vidi našo pokrajino v takšni luči, kot jo je predstavil pisatelj Miško Kranjec. S tem ne mislim nič slabega, nasprotno! Hvaležen sem Kranjcu, da mu je uspelo, da se je s svojimi deli prebil v osrednjo Slovenijo. Toda »tempora mutantur et nos mutamur nilis« (časi se spreminjajo in mi z njimi) ugotavlja Just, na žalost res le samo letni.

In zakaj ni tega premika? Imamo mlade ustvarjalce, ki drugače gledajo na svojo okolico, ki se hočejo prebiti, se uveljaviti, ki hočejo iti v korak s časom. Zakaj uradno Pomurje ne podpira novih tokov? Se bojimo, da ljudje ne bi razumeli mladih literatov.

Murska Sobota se čedalje bolj širi, vse več je mladih intelektualcev. Razen amaterskih predstav nima človek kaj videti in brati. Ali ni eden izmed vzrokov, zakaj nam mladi ustvarjalci »bežijo«, tudi v tem? Se res večina intelektualcev zanima za kulturo in razne kulturne ustanove samo v času študija, ko se v to prisiljeni. Kaj ta mlada generacija intelektualcev, starejši seveda niso izvzeti, ne potrebuje kulture. Smisel kulture ni v tem, da bi obstajala sama zaradi sebe. Kultura mora biti ogledalo družbe. Skozi njo naj bi ljudje opazovali same sebe, svoje obnašanje in spremembe v družbi. Kako lepo je znal ruski pisatelj Gogolj prikazati svoj čas in svojo družbo v svojem »Revizorju«. Ljudje so gledali »Revizorja« in so se smejali, niso pa videli, da se smejejo sebi.

Morda bi imel kdo pomisleke in bi rekel, pa kaj bomo s kulturnimi prireditvami, če jih pa ljudje ne obiskujejo. Vendar to ni res. Samo poglejmo malo v tiste vasi, kjer delujejo amaterske skupine. Njihove prireditve so ob polnih dvoranah. Toda na žalost vidimo, da pa kinodvorana ostaja prazna, ko predvajajo dober film, nabito polna pa je, ko predvajajo kakšen porno ali »karate« film. Zato najbrž ni čudno, če potem vrtijo take filme, ki jim prinašajo dobiček. Toda na takšen način ljudem ne bomo privzgojili občutka, da bi ločevali med dobrimi in slabimi predstavami. Ljudem je potrebno nuditi dobre predstave. Tudi v Shakespearovem času ljudje najbrž niso bili dojemljivejši za kulturne prireditve. In kakšne dobre drame je napisal ta velikan človeštva.

Koliko možnosti nam nudi naš samoupravni sistem, vendar izgleda, da še nismo seznanjeni z vsemi možnostmi. Ponavadi odloča le nekaj ljudi o tem, kaj bomo v naših kinematografih gledali, ali kam se bodo razdelila finančna sredstva, ki jih delavci odvajamo od svojih osebnih dohodkov.

V Sloveniji so še manjša mesta kot je M. Sobota, in vendar je tam kulturno življenje bolj razgibano. Nekatera taka manjša mesta (Gorica) imajo svoja gledališča. In kam naj gre mladi človek pri nas? V gostilno! Torej ni čudno, če so ob večernih urah lokali polni srednješolske in druge mladine in če vidijo mnogi edino vrednoto v alkoholu.

Kaj nam je res pasje vseeno, kaj se dogaja okrog nas, če se čedalje bolj med seboj odtujujemo. Justov članek je izvenel kot glas vpijočega v puščavi. Pa res samo on vidi trenuten kulturni položaj pri nas. Nam je drugim vseeno, kaj se okrog nas (ne)dogaja. Ne morejo biti vsi ljudje politiki in na ta način preustvarjati svet, tudi kultura gradi lepši in boljši svet.

Hotel sem opozoriti na nekatere nepravilnosti v našem odnosu do kulture. Zakaj tudi ostali v Sloveniji ne bi dokazali, da se tudi pri nas spreminjajo časi (ne samo letni!). Ostala Slovenija naj tudi spozna, da je tudi pri nas prisotna civilizacija (v pozitivnem smislu). Tudi drugi naj spoznajo naš vsakdan, utrip naše pokrajine. Enkrat bo treba ovreči mit o tej provincionalni, zasanjani poetični pokrajini ob Murinih rokavih, o ljudeh, ki hodijo okrog z zasanjanimi očmi, ljudje, ki so sami sebi zadostni. Pred dvema stoletjama smo imeli Prekmurci svoj jezik, sedaj ko je jezikovno vprašanje rešeno, pa je videti, da smo se izgubili.

Matjaž

V NEGOVI SPET POJEJO

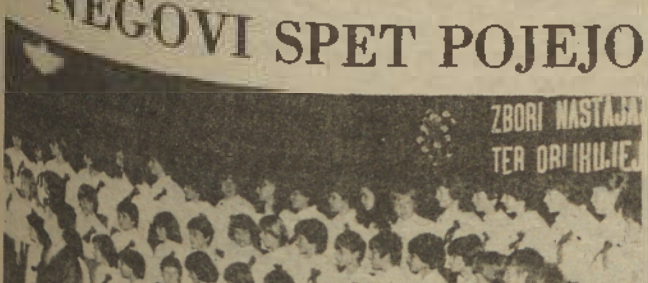

Da, na osnovni šoli Frančka Pintariča v Negovi spet pojejo, kajti letos, po dolgih letih, zopet deluje šolski mladinski pevski zbor. Zbor šteje 56 pevcev in ga vodi Brigita Vošinek. Včasih je bilo v negovski KS nekaj bolj razvito. Imeli so tudi odrasle pevske zbore, toda z leti je vse zamrlo. Žalostno pa je bilo, da osnovna šola ni premogla pevskega zbora, kajti, kot vemo, je petje sestavni del človekove izobrazbe. Kot so nam povedali, v preteklih letih zbora niso imeli zaradi pomanjkanja tovrstnega vzgojnega kadra. Končno jim je uspelo dobiti učno moč in upajmo, da bo v Negovi odslej vedno iz mladih grl donela lepa pesem.

Prvič se je negovski šolski mladinski pevski zbor postavil pred občinstvo na letošnji pevski reviji otroških in mladinskih pevskih zborov v Gornji Radgoni, odkoder je tudi naš posnetek.

L. V.

DOMAČIJA BO SPET GOSTILA

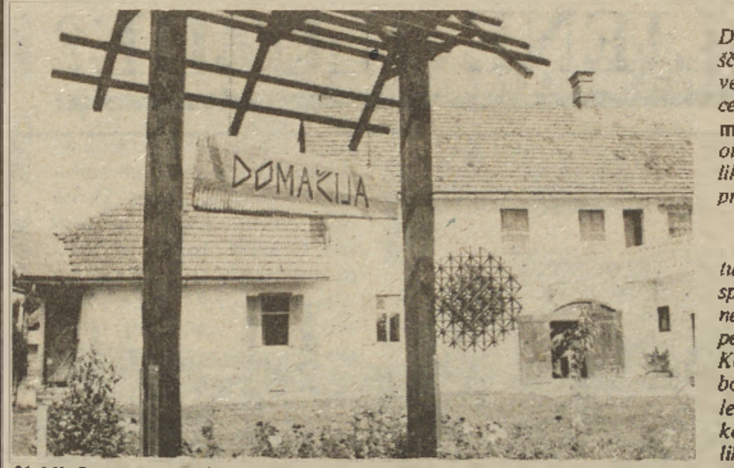

Nakljućnega popotnika na drugi strani Mure opozarja na Domačijo v Seliščih oznaka na gornji sliki

Svojevrstna galerija Domačija Lojzeta Veberiča v Seliščih bo s toplimi dnevi spet oživela. Ob praznovanju dvajsetletnice soboškega LIKOS bo to nedeljo m(29. maja ob 10. uri) v njej otvoritev razstave šestnajstih likovnih ljubiteljev, ki se bodo predstavili s petdesetimi deli.

Ob tej priložnosti bo v Seliščih tudi vabljiv kulturni program: ob spremljavi Milana Stanteta bodo v nedeljo dopoldne nastopili operni pevci: Sonja Hočevar, Ladko Korošec in Rajko Koritnik. Tako bo Domačija v Seliščih, ki je pred leti na stežaj odprla vrata glasbenikom (vedno jih ima odprta za likovnike in druge oblikovalce), spet gostila in v Pomurju se nam obeta vabljiv kulturni dogodek.

30 let tamburašev

V nedeljo so v Vučji vasi na krajši a prisrčni slovesnosti proslavili 30 let delovanja tamburaškega zbora Vučja vas, ki deluje v okviru prosvetnega društva Janez Čuk. Slavnostni govornik je bil Mirko Prelog, predsednik zveze kulturnih organizacij občine Ljutomer, ki je spregovoril o pomenu amaterskih kulturnih društev za razvoj kulture na vasi in pri tem posebej izpostavil ravno tamburaške zbore kot nosilce kulturnega razvoja na tem področju. Osmim članom tamburaškega zbora pa je podelil Gallusova priznanja z bronasto značko za večletno nepretrgano delovanje na glasbenem področju. Nekaterim ustanovnim članom, ki še vedno aktivno delujejo v orkestru, so podelili častna priznanja. V kulturnem programu po tej slovesnosti so nastopili slavljenci, pomagal pa jim je tudi moški oktet kulturno-umetniškega društva Slavko Osterc iz Veržeja.

D. L.

PREDSTAVLJAMO VAM NAGRAJENCE

Gradbeni odbor za izgradnjo kulturnega doma v Dobrovniku

Zgovoren je že naslov, manj jasna odločitev, da prejme priznanje za kulturno delo gradbeni odbor in operativa objekta ob katerega ideji in kasneje realizaciji je bilo obilo hude krvi. No, vsemu navkljub piše v sklepu predsedstva lendavske zveze kulturnih organizacij, da je odbor opravil veliko delo (tudi več kot 30 sej) sodeloval pri mobilizaciji krajanov za prostovoljno delo pri gradnji kulturnega doma (za več kot polovico sredstev je lastno delo) in aktiviral člane kulturnega društva. Pomembno je tudi to, da je bila investicija po predračunski vrednosti milijardo dvesto in končni vrednosti milijardo sedemsto realizirana. Dom stoji in je v uporabi, s tem, da se uporabljajo le spodnji prostori zgornja dvorana pa bo opremljena, ko bodo zagotovljena sredstva.

PIONIRJI SO PREPEVALI

V nedeljo dopoldne so v Ljutomeru prepevali pionirji.

Šestintrideseti pionirski festival, ki je že tradicionalna oblika srečanja pionirskih in mladinskih pevskih zborov, je bil letos v znamenju nekaterih pomembnih obletnic: 40 let zbora odposlancev slovenskega naroda, 40 let II. zasedanja AVNOJ in 40 let I. kongresa zveze mladine. S tem festivalom pa so počastili tudi dan mladosti in občinski praznik. Po skupnem nastopu združenih zborov so se mladi pevci napotili v ljutomerski dom kulture, kjer jih je v uvodu pozdravila v imenu zveze kulturnih organizacij občine Ljutomer Ivica Budna. Nato je nastopilo 19 otroških pionirskih in mladinskih pevskih zborov, med njimi letos izjemoma tudi dekliški pevski zbor srednje šole družboslovne usmeritve Ljutomer, ki se odpravlja na republiško revijo mladinskih zborov. Prireditev je uspela, saj so zbori pokazali napredek v svojem znanju in kvaliteti.

D. L.

Motiv z jubilejene razstave Kolomana Bezneca v galeriji Anteja Trstenjaka v Ljutomeru, kjer se je slikar-amater iz Murske Sobote predstavlja ob tridesetletnici ustvarjanja. Vsaka pokrajina ima svojega oblikovalca. Tiste dežele, ki ležijo bliže prometnim potem in bliže kulturno razgibanim krajem, ga najdejo zgodaj, druge bolj odmaknjene, kasneje. Gorenjska gorska krajina je v središču slikarske pozornosti že poldrugo stoletje, Prekmurje z njegovo zeleno spomladansko sočnostjo polj in topolov, z v zlatorumena polja objetnim poletjem, z rdeče obarvanimi jesenskimi vinogradi in z brezkončno belino zasnežene ravnine pa smo odkrili šele v naših dneh.
Gotovo bomo kdaj v prihodnje rekli: Tako je bilo nekoč v Prekmurju, ko je še slikal Koloman Beznec. Tako je v zloženko, ki je izšla ob odprtju razstave v Ljutomeru, zapisal Cene Avguštin in Kolomana Bezneca označil za slikarja, »ki nam je znal ohraniti izginjajočo pestrost kmečkega življenja v Prekmurju, kljub nekoliko okornim samouškim rokam.«
bb

Najdenčki z NORCI

V okviru mladinskih majskih prireditev v organizaciji kluba mladih in kulturne komisije pri OK ZSMS Murska Sobota se je na grajskem dvorišču, pred kratkim predstavila gledališka skupina NAJDENČKI iz Maribora. Predstavili so nam zgodovinsko igro Dušana Jovanoviča: NORCI. Skupino sestavlja dvajset študentov VEKŠ, od tega jih je polovica Prekmurcev. Režiser skupine je Bojan Jablanovec, ki se je z gledališčem pričel ukvarjati v soboškem klubu mladih.

Najdenčki so nam priredili prijeten večer. Norce so nam uprizorili v simpatični zmesi antiteatra in klasične gledališke predstave. Pristnost vseh igralcev je omogočila enostavno funkcionalna scena, ki je lahko ulica zdolgočasene mladine, ali pa sedež revolucionarne vlade. Sam tekst so izvajalci močno „oklestili", mu dodali lastne dopolnitve in songe. Problemi so zelo jasno postavljeni: smo za ali proti revoluciji in zakaj. Ali ja ta „za" povedan, da človek preživi ideološko ali zgolj kot živo bitje? Najbolj aktualno vprašanje, ki ga predstava ponuja, pa je: Kje smo mladi ta čas? Vsa ta vprašanja ostanejo gledalcu odprta, ne vsiljuje se nobena končna rešitev zgodbe, pa čeprav so norce-revolucionarje odpeljali nazaj v umobolnico in je revolucija propadla. Mladi, ki so revoluciji sledili, ponovno zaživijo svoj vsakdan s spomini na padle prijatelje. Norci postanejo s časoma oni sami — družno se zaobljubijo: „Ta roka bo gradila svet".

M. R.

Kulturni koledar

PETEK, 27. MAJA
MURSKA SOBOTA — V galeriji Kulturnega centra se bo ob 19. uri pričela medobčinska revija odraslih pevskih zborov. Iz soboške občine bosta nastopila moški pevski zbor in zbor upokojencev iz Beltinec, lendavsko občino zastopa pevski zbor iz Velike Polane, ljutomersko komorni moški pevski zbor in občino Gornja Radgona pevski zbor iz Radenec. Kot gost bo na reviji sodeloval mladinski pevski zbor osnovne šole Edvarda Kardelja iz Murske Sobote, ki se pripravlja na zborovsko tekmovanje najboljših v Celju.

SOBOTA, 28. MAJA
RADENCI — Ob 12. uri bo v okviru krajevnega praznika revija pevskih zborov upokojencev iz severovzhodne Slovenije.
VERŽEJ — Ob 20. uri se bo v prireditveni dvorani pričel Osterčev večer, na katerem bosta nastopila obmejni simfonični orkester in sopranistka Mlejnikova.

NEDELJA, 29. MAJA
SELISČE — Ob 10. uri bo v galeriji Domačija otvoritev razstave del članov društva LIKOS iz Murske Sobote. V otvoritvenem programu bodo sodelovali znani operni pevci: Sonja Hočevar, Ladko Korošec in Rajko Koritnik.

Razstave

LENDAVA — V galeriji Lendava je na ogled razstava najmlajših pod naslovom Likovni izraz v otroških delih.
LJUTOMER — V galeriji Anteja Trstenjaka do 28. tega meseca razstavlja slikar — amater Koloman Beznec iz Murske Sobote.
RADENCI — Od 23. do 30. maja se v proizvodnem obratu Boračeva s svojimi deli predstavljajo likovni ljubitelji iz občine Gornja Radgona.
V razstavnem salonu hotela Radin se z 27. majem izteka razstava grafik (serigrafij) arhitekta — člana društva likovnih umetnikov Slovenije Iva Bošnjakoviča. Sledi ji likovna razstava izdelkov učencev osnovnih šol gornjeradgonske občine.

knjige

USPEŠNICE TEGA TEDNA v prodajalni Dobra knjiga v Murski Soboti so: Miroslav Zei MORSKI RIBJI TRG (Mladinska knjiga), Mitja Ribičič GLASNA PREMIŠLJEVANJA (Založništvo tržaškega tiska) in Karolina Kolmanič SANJE O ZLATIH GUMBIH (Mladinska knjiga).

ZAGAJSKI VRH

ZAVOŽENI NAČRTI — IZGUBLJENE ILUZIJE?

»Prav sedaj gremo na travnik . . . Delo, ki ga je več kot preveč, nas kliče. Zares ne utegnem, pojidte do Tomažiča, on vam bo vse povedal!« Takole se nas je ob že prižganem traktorju otresel »prvi« vaščan Zagajskega vrha, vasi v spodnješčavniški krajevni skupnosti, ki se že naslanja na sosednjo občino Lenart. Če že ne zares prvi, pa je eden največjih kmetovalcev — pri Baumanovih je vaška zbiralnica mleka, osemenjevalnica za živino, edini premorejo asfaltno prevleko do doma . . . — in tudi hiša nosi številko 1. In poslušali smo ga, kot tudi kasneje Tomažiča, in naenkrat je postala ta sicer idilična hribovska vasica, obsijana s soncem, ob izpovedih domačinov kar nekako turobna.

— Prve trave so že »padle« in Zagajci se že lotevajo poletnih opravil.

MOŽNOSTI SO BILE

Na zagajskih travnikih so takrat prve travne bilke že pokosili in bilo je prav živahno. Vroče poletno sonce pa je tudi botrovalo, da se je za vsakim vozilom na okrog desetih kilometrih krajevnih in vaških cest, ki vežejo to vasico v treh smereh in povezujejo nekaj čez petdeset domačij, prašilo kot za stavo. In še dolgo se bo, po vsej njihovi dolžini, čeprav bi lahko bili prvi kilometri že prevlečeni z asfaltom.

»Možnosti so bile, sredstva tudi, prav tako dosežen sporazum v krajevni skupnosti.«

Jožef Tomažič, dolgoletni aktivist in do leta 1978 predsednik krajevne skupnosti, ki mu gredo največje zasluge za napore pri ureditvi vseh krajevnih cest od Podgrada do Lenarškega konca, pri izgradnji ščavniškega vaško-gasilskega doma, še danes težko verjame, da se je včasih še bogato organizirano družabno življenje vaščanov tako umirilo. »S takratnimi sredstvi bi lahko asfaltirali skoraj 22 kilometrov cest in ob prednostnih odsekih za Lastomerce in Lešane bi ostalo še 2 kilometra za vsak vaški odbor. Toda novo vodstvo krajevne skupnosti je zavlačevalo, naložba se je dražila in danes je asfaltiranih le 6 kilometrov. In tako smo med drugimi potegnili kratko tudi v Zagajskem vrhu.«

PO PITNO VODO V JAME

Denar za krajevno cesto pa je bržkone podrl tudi načrte, da bi vaščani Zagajskega vrha dobili zdravo pitno vodo. Na vrhu hriba je več izvirov, potrebno bi bilo narediti le eno ali dve večji zajetji in potem bi lahko pritekla zdrava pitna voda v sleherno kuhinjo v vasi na principu prostega pada.

»Voda je bila na analizi, načrti so izdelani, naprej pa ni šlo. Asfaltiranje je sprazniło krajevno blagajno. Ali ni to velika škoda. Poglejte, koliko je to stalo. Nekaj vaščanov si je sicer uredilo lastne vodovode, drugi so si zabetonirali lastna zajetja, da so zase in za živino brez skrbi tudi v sušnih poletnih dneh . . . Stroški so neprimerno večji. Kaj pa tisti, ki tega ne zmorejo?« Takšnih domačij je na Zagajskem vrhu še precej. Zato ni nič nenavadnega srečati starejšo ženico ali očaka, kako se vzpenja s polnim vedrom vode, ki jo je nalopoprej zajel iz ene izmed jam v globelih. Kolikokrat na dan jo mora prinesti zase in za ostale člane družine, da o živini ne govorimo? Kljub temu da domačini zatrjujejo, da je voda v teh jamah čista in izjemno hladna, je s higienske strani milo rečeno vprašljiva, saj so jame odkrite in nezavarovane.

Pa tudi sicer v vasi ne veje več toliko družabnega vetra kot pred leti in starejši vaščani se nostalgično spominjajo časov, ko so bili deležni prave pozornosti. Kmetje so v teh dneh tudi malce zbegani. Toliko so slišali, prebrali o pripravah na sprejem novega zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, nihče pa se ni potrudil, da bi jim novosti, ki jih bo prinesel, razložil, skratka, organiziral razpravo. So za vse to krivi le oni?

V. Paveo

— Če bi se načrti uresničili, bi bil takšen prizor že preteklost.

Spretne roke Leopolda Rudolfa

MOJSTER NA STARA LETA

Kar se Janezek nauči, to Janez zna. Da ta rek še kako drži, smo se povsem po naključju pred kratkim prepričali, ko nas je pot ponesla v Ihovo. Izpod hrapavih, pa vendarle nenavadno spretnih rok Leopolda Rudolfa je nastajala že kdove katera slamnata košara. Ena tistih, ki nas spominjajo na naše babice.

„Ja, že petnajst let jih izdelujem najrazličnejših oblik in velikosti. Takrat sem se namreč upokojil", pravi danes 69-letni invalid. „Dolga leta hlapčevanja, dninarstva in nazadnje sezonsko delo v opekarni Košaki me je povsem izčrpalo in nisem bil več za nobeno rabo doma in na polju. Pa sem se spomnil, kako smo še kot osnovnošolci v šoli pri Benediktu pri ročnem delu izdelovali slamnate košare. Spet sem poskusil in ker mi je šlo od rok, nisem odnehal. Povsem brez dela pa tako človek ne more živeti".

Žena pa je še dodala, da jim pri hiši prav pride vsak denar. Kako tudi ne, saj jih je skupaj kar osem, zemlje pa le nekaj čez 70 arov.

Čeprav je naročil kar precej, pa je pri Leopoldu vezarije do tega zares vse bolj redkega rokodelstva na prvem mestu. Saj ne plete le košar, vnučki prav radi zapiskajo na več oktav obsežne piščalke iz trstike, ki jih je že tudi naredil precej, loteva pa se tudi izdelave okrasnih okvirjev za slike . . .

vp

Mojster slamnatih košar — Leopold Rudolf.

Z NOVIM VODSTVOM DO NOVIH USPEHOV

V krajevni skupnosti Beltinci, ki spada med največje v soboški občini, so pred kratkim izvolili nove samoupravne organe. Gre za popolno pomladitev vodstvenih kadrov v skupščini in svetu krajevne skupnosti. Za predsednika sveta je bil izvoljen Janez Senica, za predsednika skupščine pa Danilo Maglica. Mlado vodstvo si prizadeva, da bi ob sodelovanju in pomoči nekaterih starejših in bolj izkušenih krajanov nadaljevalo dosedanje uspešno delo v krajevni skupnosti.

MARTVAŠNICA ŽE SLUŽI NAMENU

Ena od zadnjih pridobitev za krajane Beltinec je nova, sodobna mrtvašnica, ki že rabi namenu. Zgradili so jo s samoprispevkom, prostovoljnimi prispevki in delom. Mrtvašnica je tudi opremljena s sanitarijami in vsem drugim, kar je potrebno za takšen objekt. Potrebna bodo le še manjša dela, da bo nov ob-, objekt popolnoma urejen. V krajevni skupnosti Beltinci tudi razmišljajo, da bi priložnostno zaposlili delavca, ki bi skrbel za vzdrževanje objekta in pokopališča. Upajo tudi, da bodo začetne težave, ker nekateri občani nočejo pokojnih svojcev puščati ležati v novi mrtvašnici, kmalu prebrodili, tako da bo ta sodoben objekt zares lahko rabil namenu.

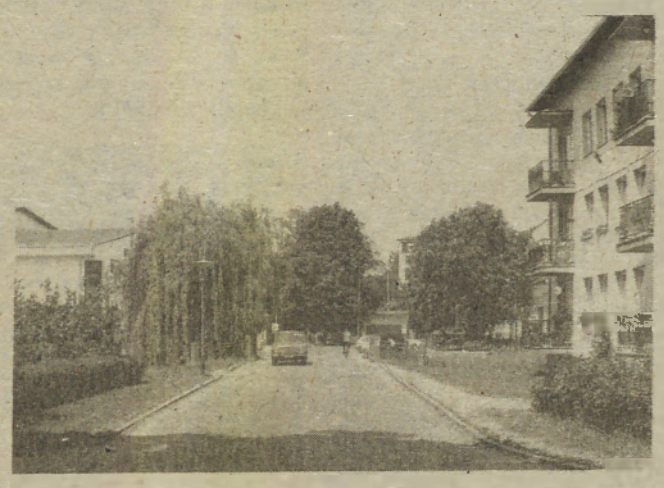

Naselje Beltinci.

NOVA TELEFONSKA CENTRALA

Delavci PTT podjetja iz Murske Sobote so te dni tudi končali s sestavljanjem nove telefonske centrale v Beltincih.

Dosedanja telefonska centrala namreč ni zadoščala potrebam celotnega krajevnega urada Beltinci, tako da so naselja Lipa, Melinci in Ižakovci doslej bili brez telefonske povezave z drugimi kraji. Krajevna skupnost Beltinci je odstopila prostor v stari osnovni šoli in sofinancirala manjša dela pri adaptaciji prostorov, medtem ko je PTT podjetje financiralo telefonsko centralo. Trenutno je aktiviranih 430 telefonskih priključkov, postopoma, pa bo mogoče telefonske priključke razširiti na 600 številk. Ugotavljajo, da bi morali razširiti telefonsko omrežje, za kar pa trenutno ni na voljo potrebnih sredstev niti v krajevni skupnosti Beltinci niti v ostalih okoliških naseljih. Zato bodo v ta namen morali iskati druge vire financiranja, predvsem bodo morali glavni delež nositi naročniki sami.

BOGAT PROGRAM DELA KRAJEVNE SKUPNOSTI

Čeprav mora krajevna skupnost Beltinci trenutno odplačevati dokaj visoke anuitete, so samoupravni organi sprejeli dokaj bogat program dela za letošnje leto.

Tako nameravajo letos urediti kompletno dokumentacijo za gradnjo otroškega vrtca in pripravljalna dela. Razširiti nameravajo telefonsko omrežje in omogočiti, da pridejo do telefonov vsi naročniki. Opravili bodo še nekatera nedokončana dela na priključkih za kanalizacijo. Razširili bodo avtobusno postajališče in urejali ulično razsvetljavo. Želijo urediti dokumentacijo za tako imenovano obrtno cono in s tem odpreti nove možnosti za zaposlovanje v krajevski skupnosti. Nadaljevali bodo z regulacijo potoka Črnec. Izdelati nameravajo idejne zasnove za gradnje kulturne dvorane in športno-rekreacijskega centra. Pripravljali bodo zemljišče za nadaljnjo individualno in družbeno gradnjo stanovanj in še nekatera druga sprotna dela. Seveda pa so nekatere naloge iz zapisnega programa dela vezane na sofinanciranje širše družbene skupnosti in jih bo mogoče realizirati samo ob njihovi pomoči, hkrati pa tudi s pridobivanjem novih virov financiranja. Vse to pa bodo lahko v Beltincih dosegli le s še tesnejšim sodelovanjem med družbeno-političnimi organizacijami in društvi v krajevni skupnosti ter s sodelovanjem združenega dela in sosednjih krajevnih skupnosti.

Feri Maučec

Danilo Maglica — predsednik skupščine in Janez Senica — predsednik sveta krajevne skupnosti Beltinci.

KMETIJSKI INŠTITUT SLOVENIJE PRIPOROČA

Pridelajmo boljše seno

Pretežno večino trave posušimo za seno. Na največ kmečkih gospodarstev je seno edina zimska krma, delež sena pa je znaten tudi na večini gospodarstev, ki pridelujejo silažo. Z izboljšanjem kakovosti sena bi zato lahko znatno povečali prirejo mleka in mesa.

Na dobro gnojenih travnikih pričnemo s košnjo za seno že v začetku latenja. Zgodaj košeno seno dosušimo s prevetrovanjem, na manjših gospodarstvih pa tudi v kozolcu ali na različni sušilih. Travo v polnem letu lahko v lepem vremenu skoraj popolnoma posušimo na tleh. Z majhno dosušitvijo s prevetrovanjem omogočimo hitrejše spravilo in preprečimo segrevanje v kupu.

Obdobja lepega vremena v času spravila sena kaže ob košnji čimboljše izkoristiti. O kvaliteti odloča vsak izgubljeni dan. Trava naj se čim hitreje suši. Že prvi dan takoj po košnji in nato vsaki dve do tri ure travo obračamo. S tem močno pospešimo sušenje in možnost, da pospravimo seno pred poslabšanjem vremena. Že prej suho seno zgrabimo čez noč v redi, da je naslednji dan hitreje suho za spravilo. Pri pogostem obračanju in grabljenju se nekaj sena tudi zdrobi, vendar so te izgube nepomembne v primerjavi z izgubami zaradi pozne košnje.

Kratkotrajen dež ne vpliva mnogo na kakovost sena, če zmoči še svežo ali malo uvelo travo, bolj pa, če je seno bilo že skoraj suho. Zmočeno seno po končanem dežju čim preje posebno intenzivno, če je vreme toplo.

Seno, posušeno na tleh, odda na seniku še nekaj vlage, če je preslabo suho, pa se bolj ali manj segreje. Segrevanje v manjši meri ne vpliva veliko na kakovost, pač pa se pri močnem segretju zmanjša prebavljivost beljakovin. Zelo vlažno seno se lahko segreje do tolikšne mere, da pride do samovžiga. Za boljše skladiščenje je koristno seno soliti. Na 1 tono sena lahko damo 4—7 kg soli, če pa seno krmimo poleg zelene krme ali silaže pa še več. Če je seno preveč vlažno, tudi sol ne more preprečiti kvarjenja.

Silirajmo travo

Siliranje omogoča zelo zgodnjo košnjo, hitro spravilo in visok pridelek hranilnih snovi na hektar. Travna silaža lahko predstavlja glavni vir beljakovin v zimskem obdobju krmljenja.

Dobro silažo lahko dobimo samo iz mlade trave, ki je visoko prebavljiva in vsebuje še veliko beljakovin. Zelo bujno rastočo travo siliramo lahko že v bilčenju, kar še posebej velja za njivske posevke trave in mešanice. Srednje in manj intenzivno gnojene travnike kosimo za siliranje v začetku latenja ali v latenju. Kasneje je krma že manj primerna za siliranje.

Sveža, mlada trava vsebuje veliko vode, zato se slabo silira. Če jo pustimo oveneti, dosežemo boljšo fermentacijo in boljšo ješčnost pri živalih. Čim mlajša je trava in ugodnejši so drugi pogoji za siliranje, bolj naj bo uvela. Glede na okoliščine naj silaža vsebuje 30 do 45 % suhe snovi.

Bistvenega pomena za kakovost in obstojnost silaže je izključitev zraka. Rezanje, tlačenje, hitro polnjenje in dobro pokritje so ukrepi, ki vsak po svoje prispevajo k izključitvi zraka. Rezanje je posebno pomembno, če je trava že precej bilnata. Tlačenje mora biti temeljito predvsem pri nizkih silosih in kupih. Silažni kup naj bo narejen v enem dnevu, silos pa naj bo napolnjen v dveh do treh dneh. Silos pokrijemo s folijo, ki jo obtežimo z zemljo ali s peskom, posebno še ob robovih odnosno pri stiku s steno. Poskrbimo tudi, da silaže ne zamaka voda.

Pogodbeni rejci bodo oskrbljeni s krmili

V strukturi živinorejske proizvodnje predstavlja krma do 80-odstotni delež vseh stroškov prireje, zato strokovnjaki opozarjajo rejce na smotrno in varčno porabo dragih krmil, saj so prav napake v prehrani najpogostejši vzrok neuspeha marsikaterega živinorejca.

V zaostrenih pogojih gospodarjenja nastajajo težave pri redni oskrbi rejcev živine s krmili in beljakovinskimi koncentrati. Eden od glavnih pogojev, da v tej gospodarski situaciji obdržimo prirejo mesa in mleka, je intenziviranje pridelovanja krme na travnikih in njivah, predvsem silažne koruze in koruze za zrnje ob ustreznem zagotavljanju beljakovinskih koncentratov.

V večini tovarniških krmnih mešanic so poleg osnovnih sestavin koruze, ječmena, otrobov, vitaminov, rudnin in drugih, tudi sestavine kot sta ribja moka in soja, ki jih sami ne pridelamo v zadostnih količinah ter jih moramo uvažati. Torej za uvoz teh surovin potrebujejo devize, ki jih lahko ustvarijo samo z izvozom. V zadrugi imajo samo primarno kmetijsko proizvodnjo, proizvajajo pšenico, sladkorno peso, mleko, živino, ki se zaradi potreb po hrani v takšni nepredelani obliki ne more izvažati, zato je tudi zagotavljanje ustreznih reprodukcijskih materialov v kmetijskih organizacijah omejeno.

V letošnjem letu so zaradi tega z mesno-predelovalnimi obrati, ki bodo prevzemali v kooperaciji z zadrugo vzrejeno živino, sklenili pogodbe, s katerimi so se medtem obvezali, da bodo krmno-predelovalnim obratom zagotovili potrebne surovine za krmila po normativu za posamezno vrsto krmila in po komadu proizvedenega in izdobavljenega mladega pitanega goveda in prašiča. Potrebne surovine in krmila bodo zagotavljali le na podlagi naročene, planirane pogodbene proizvodnje, zato bodo kmetijske zadruge morale dosedanjo prosto prodajo krmil ukiniti in preiti na razdeljevanje krmil le tržno usmerjenim rejcem.

V celoti bodo zagotavljali potrebna krmila le za organizirano prašičerejo in za program pitanja mladih govedi za izvoz po posebni tehnologiji. Več kot do sedaj bo moralo biti na voljo beljakovinskih dodatkov tudi govedorejcem, usmerjenim v mlečno proizvodnjo, ki si bodo zagotavljali beljakovine skupaj z mlekarji. Rejcem pitanih govedi in večjim tržnim proizvajalcem prašičev, ki pitajo v glavnem z doma pridelano krmo, bodo zagotavljali krmila in beljakovinske koncentrate prav tako po normativu na podlagi prodane živali zadrugi, katere član je kmet-kooperant. Tudi rejci plemenskih svinj si bodo lahko zagotovili potrebne surovine le na podlagi vzrejenega in zadrugi prodanega pujska.

V KZ Ljutomer-Križevci si prizadevajo da bi vsem kupcem enodnevnih piščancev v lastnih trgovinah zagotovili vsaj kilogram krmila broštarter, po piščancu, namenjenem za domačo rejo.

Boris Hegedüš

OB ROB LETOŠNJEMU KMETIJSKEMU SEJMU V NOVEM SADU

Prikaz dosežkov in kvalitete

Letošnji jubilejni 50. mednarodni kmetijski sejem v Novem Sadu, ki je bil od 13. do 22. maja, je tudi za pomurske razstavljalce bil uspešen. Med blizu 1.700 razstavljalci iz domovine in tujine so se s svojimi kmetijskimi programi predstavile tudi nekatere pomurske organizacije združenega dela, med njimi pa so najvidnejši uspeh zabeležili živinorejci.

Bik Negro iz osemenjevalnega središča v M. Soboti, ki mu je strokovna komisija dodelila šampionski pokal, je bil prava atrakcija sejma. Med številnimi obiskovalci si je razstavljeno živino iz Pomurja ogledal tudi predsednik predsedstva SFRJ Mika Špiljak.

Tudi za letošnji sejem je bilo med razstavljalci izredno zanimanje, saj so organizatorji razprodali vseh 300 tisoč kvadratnih metrov razstavnega prostora, pa kljub temu niso mogli zadovoljiti vseh potreb razstavljalcev. Na sejmu so sodelovali vsi pomembnejši jugoslovanski proizvajalci hrane, semenskega materiala, tobaka in tobačnih izdelkov, alkoholnih in brezalkoholnih pijač, kakor tudi proizvajalci opreme in kmetijskih strojev. Kot novost velja poudariti, da so letos poleg številnih novih proizvodov dobili na sejmu pomembno mesto predvsem razstavljalci novih kmetijskih strojev in opreme, namenjenih tako družbenemu kot zasebnemu sektorju. Pohvalno ob tem je, da se tudi jugoslovanska industrija uspešno vključuje v prizadevanja za večjo proizvodnjo hrane in sledi dosežkom tehnologije v razvitih državah. Če je še pred leti izdelovala traktorje moči do 80 konjskih sil, smo na letošnjem sejmu že videli veliko število močnih traktorjev tudi okrog 500 konjskih moči.

Pomembna prireditev v okviru letošnjega sejma je bila 11. razstava »Dežele v razvoju v borbi za hrano«, kjer so se kot razstavljalci predstavili predstavniki iz 47 držav v razvoju. To je še en dokaz, da se te dežele zanimajo za izkušnje, ki jih ima v proizvodnji hrane naša država. Med številnimi specializiranimi prireditvami in znanstvenimi posvetovanji je bila med udeleženci letošnjega sejma deležna posebna pozornost razstava »Tito, najdražji gost Novosadskega sejma«, kjer so prikazane fotografije in izvlečki iz Titovih govorov, ki so posvečeni kmetijstvu. Predsednik Tito je sejem v Novem Sadu obiskal 12 krat, 6 krat pa ga je tudi sam odprl.

Med živimi eksponati velja na letošnjem sejmu izpostaviti prikaz celotne živinorejske proizvodnje v Jugoslaviji, kjer so se predstavili rejci iz vseh republik in pokrajin. Kot že nekaj let nazaj se je Slovenija tudi tokrat predstavila s prikazom goveda simentalske pasme, kjer je potrebno še posebej omeniti uspeh, ki so ga dosegli pomurski živinorejci. Le-ti so za kolekcijo mlade plemenske živine dobili največje jugoslovansko priznanje — Veliki kristalni pokal sejma, bik Negro iz osemenjevalnega središča v Murski Soboti pa je dobil šampionski pokal. S tem uspehom so si pomurski rejci tako zagotovili nadaljnje možnosti za plasma svoje živine po vsej Jugoslaviji, saj je njihova proizvodnja razprodana takorekoč že za nekaj let naprej.

L. Kovač

Na sejmu v Novem Sadu so se predstavili tudi proizvajalci kmetijske mehanizacije in opremo iz Pomurja. Ljutomerski Tehnostroj je prikazal svoje proizvode v okviru Agrosa, uspešno pa se je na sejmu predstavila tudi soboška Panonija. Med obiskovalci je bilo izredno zanimanje za nov proizvodni program, predvsem za kotle za žganjekuho super, za predsetvenik ter za stiskalnice za seno in slamo. Tako je Panonija že prodala celotno letošnjo proizvodnjo v vrednosti 1,27 milijarde dinarjev, glede na izredno zanimanje kupcev pa bi lahko prodali še več. Imajo pa težave s pomanjkanjem reprodukcijskega materiala, tako da ne morejo zadovoljiti vseh potreb.

TURNIŠČE: cene pujskov

Večja ponudba kot povpraševanje v zadnjih nekaj tednih je končno nekoliko zbila cene pujskom. Tako bi vsaj lahko sklepali z ozirom na sejem, ki se je, tako kot vsak četrtek, odvijal v Turnišču 19. maja. Rejci so pripeljali 149 pujskov, prodali pa so jih okrog 130, in sicer po cenah od 7.000,00 do 7.500,00 dinarjev za par.

intes

„INTES" MARIBOR
TOZD „MLINOPEK" Murska Sobota

razpisuje

LICITACIJO

za prodajo naslednjih osnovnih sredstev:

1. Zgradbo starega mlina (Šiftarjev mlin) z novejšim prizidkom. Zgradbo starega mlina je treba porušiti v roku petnajst dni po izvršeni licitaciji in material odstraniti. Prizidek pa se lahko preuredi v stanovanjsko hišo, obrtno delavnico ali druge namene,
   izklicna cena 301.455,00 din
2. Kombi znamke IMV, letnik 71, št. mot. 16-7212
   izklicna cena 23.800,00 din
3. Kombi znamke IMV, letnik 71, št. mot. 16-10011
   izklicna cena 27.300,00 din
4. Motor za kombi, št. 16-7212
   izklicna cena 7.820,00 din
5. Drobilec zrnja z elektromotorjem in ciklonom
   izklicna cena 42.000,00 din
6. Skobelni stol, izklicna cena 1.000,00 din
7. Razne jermenice in transmisije.

Licitacija za prodajo osnovnih sredstev pod točko 2, 3 in 4 bo v ponedeljek, dne 30. 5. 83 ob 9. uri na dvorišču TOZD „Mlinopek" Murska Sobota, Lole Ribarja 11, za ostala osnovna sredstva pa istega dne ob 11. uri pri starem mlinu, M. Sobota, Naselje pr. br.

Vsak udeleženec položi pred pričetkom licitacije 10-odstotno varščino od izklicne cene.
Prometni davek plača kupec.

ABC POMURKA

KMETIJSKA ZADRUGA
LJUTOMER - KRIŽEVCI o. sol. o.
Križevci pri Ljutomeru

Razpisni komisiji sveta delegatov KZ Ljutomer-Križevci **razpisujeta** prosta dela in naloge

1. INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA

Pogoji:
- da ima agronomsko ali ekonomsko fakulteto in najmanj 3 leta prakse na delih oz. nalogah s posebnimi pooblastili in odgovornostmi v podobnih OZD,
- da ima višjo agronomsko ali ekonomsko šolo in najmanj 5 let prakse na delih oz. nalogah s posebnimi pooblastili in odgovornostmi v podobnih OZD,
- poznavanje sodobnih melioracijskih sistemov,
- da je moralno-etično neoporečen.

2. RAČUNOVODJA KZ

Pogoji:
- diploma II. stopnje ekonomske fakultete in 3 leta delovnih izkušenj,
- diploma I. stopnje ekonomske smeri in 5 let delovnih izkušenj pri računovodskih finančnih opravilih,
- organizacijske in vodstvene sposobnosti,
- moralno-etična neoporečnost.

Pismene prijave s priloženimi dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v zaprti kuverti z oznako „za razpisno komisijo" in „za razpisno komisijo 2" na naslov: ABC POMURKA KZ Ljutomer-Križevci, Križevci pri Ljutomeru in sicer v 15 dneh po objavi razpisa.

Prijavljene kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po sklepu sveta delegatov.

Mandat za opravljanje navedenih nalog traja 4 leta.

Pušča se iz zaselka ravzija v sodobno vas

Pušča, zaselek Romov na območju krajevne skupnosti Černelavci, doživlja iz leta v leto nove preporode. Tisto »cigansko« vse bolj bledi in očitno bo Pušča, kjer na utesnjeni površini živi okrog 800 ljudi, postala samostojna vas. Vsaj trudijo se, tudi po samoupravni organiziranosti. Že zdaj imajo svoj vaški odbor, krajevno organizacijo SZDL, v osnovni mladinski organizaciji pa tako ali drugače sodeluje 68 mladih. To je potrdil tudi predsednik organizacije Jože Šarkezi, ki ima dosti smisla za skupno, organizirano delo. Dogovorjeno je treba narediti. To velja tudi za prostovoljne delovne akcije, kjer pa baje velja neko nenapisano pravilo — vsi ali nobeden. Starejše, ki več niso sposobni za redno fizično delo, seveda pustijo pri miru, očiščevalnih akcij pa se udeležujejo tudi najmlajši. Delovne navade jim očitno, poleg staršev, vcepljajo že v otroškem vrtcu, kjer za varstvo in vzgojo množice otrok zavzeto skrbijo kar štiri tovarišice.

Ob naselju je vedno tako. Živahno. Če se ustavite, pa jim nikar ne zamerite skoraj obveznih vprašanj: Koga iščete? Zakaj? Od kod ste? itd. Samozaščita, ki jo mnogokje celo pogrešamo.

VODOVOD IN PROSTOR ZA SESTANKE

Preskrba z dobro pitno vodo je v zaselku največji problem, zato ga bodo začeli s sredstvi iz krajevnega samoprispevka in širšo družbeno pomočjo reševati še letos. Okrog te prve naloge, ki jo je pod predsedstvom Janeza Sarkezija prevzel vaški odbor, je čedalje več neučakanosti. Večina domačij hoče imeti svoj vodovodni priključek in to tudi načrtujejo, čeprav vedo, da cena ne bo majhna. V starem delu naselja pa bodo namestili nekaj pip, da ne bi bil nihče zapostavljen. Priključili se bodo na vodovod, ki napaja občinsko središče.

Razdalja do zaselka je precejšnja, vendar menijo, da je najbolje, če za izkopavanje kanala poskrbijo izvajalci s stroji. Ročno delo bi bilo prepočasno. Sami pa seveda ne bodo ostali brez fizičnega dela, saj jih čaka izkopavanje kanalov za priključke po vsem zaselku. Tu očitno ne bo veljalo nenapisano pravilo — vsi ali nobeden. Preveč neučakani so in ponujene priložnosti nočejo zamuditi.

Vsako leto s krajevnim samoprispevkom zberejo okrog 15 starih milijonov.

Okrog 60 milijonov že imajo, računajo pa še na občinsko in republiško solidarnost.

In druga naloga, ki so jo zapisali v program: gradnja primernega paviljonskega prostora za sestanke in manjše prireditve. Ne trdijo, da v otroškem vrtcu in gostišču Gaj ob raznih priložnostih niso dobrodošli, vendar tako več ne bo šlo dolgo, kakšno leto do začetka nove gradnje pa bodo morali vseeno počakati. V ospredju je vodovod!

TUDI DRUGAČE NI KAR TAKO

Izredno prizadevni so nogometaši, ki po pomladitvi moštva nočejo s prvega mesta v drugi občinski ligi. Igrišče imajo, tudi za mali nogomet, vendar predvsem za treninge. Mogoče bo v prihodnosti drugače, zdaj pa so zadovoljni, da je tako, le rednega trenerja bi potrebovali. Dosti zanimanja je, posebno med mladimi, za sodelovanje v strelski družini »Ali Kardoš«. Kar dobri strelci so, ni kaj reči.

Smisla za razvoj zaselka jim ne manjka; na nobenem področju nočejo zaostajati. To dokazuje tudi nad 30 sodobnih novih hiš, ki spodrinjajo zastarelo in zaostalo.

Janko Stolnik

Vzradoščeni so, kot vsa prejšnja leta, tudi letos na Pušči sprejeli občinsko štafeto, ki jo je potem proti občinskemu središču ponesel delavec Jože Horvat. Zbrali so se domala vsi, le bolj onemogli so ostali doma.

GORNJA RADGONA

Dobro začeto delo nadaljujejo

Društvo invalidov Gornja Radgona, ki ima v občinskem središču vsako sredo popoldne odprto pisarno za pogovore, pravne in druge nasvete, je na letni skupščini delegatov dokaj ugodno ocenilo dosedanje delo. Dela je precej, saj je v društvo včlanjenih kar 349 ljudi različnih kategorij invalidnosti.

V resnejših primerih poskrbijo tudi za odvetnika.

Izleti, športna srečanja, rekreacija, to so zapisali v program, poskrbeli pa bodo tudi za naročilo premoga, olja in plina, za reševanje problemov članov z nizkimi invalidninami, očitno bo z zavzetim delom nadaljeval invalidski pevski zbor, pa tudi športa in rekreacije ne bodo zanemarili.

Anton Domanjko

LENDAVA

Problem rešujejo prepočasi

Koordinacijski odbor za vprašanja Romov pri predsedstvu občinske konference SZDL vsako leto razpravlja o realizaciji programa reševanja te problematike, saj v ta namen imajo tudi srednjeročni program, ki ga potem za vsako leto podrobneje izdelajo. Tako naj bi letos zgradili vrstno hišico za Rome, za to pa se morajo odločiti še izvršni svet in nekateri drugi organi. Če bežno pregledamo dosedanje reševanje problematike Romov, ugotovimo, da se je sicer uredilo nekaj problemov, vendar je največ težav pri zaposlovanju in rednem obiskovanju pouka. Razveseljivo je, da je nekaj najmlajših vključenih v vrtec v Dolgi vasi.

Jani D.

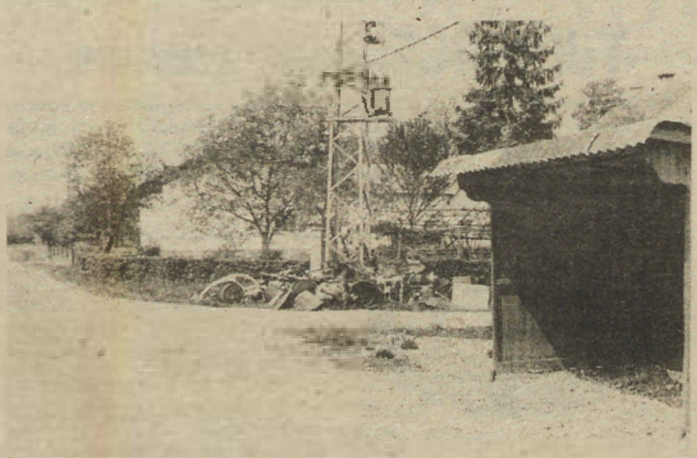

Kupi železa in drugih kovinskih odpadkov, ki jih je te pomladne dni moč videti na različnih zbirnih mestih v krajevni skupnosti Cankova niso demonstracija nemarnosti krajanov. Nasprotno, zbrali in sortirali so jih šolarji tamkajšnje osnovne šole, izkupiček pa bodo porabili za izlet pred iztekom šolskega leta. Običajno so kose starega železa in druge kovinske odpadke zbirali v šoli, ker pa so to težji predmeti, med njimi tudi stari štedilniki in pralni ter drugi stroji, so se letos odločili, da bodo zbirna mesta kar po vaseh. Eno takih (na gornji sliki) je v Skakovcih, pri avtobusnem postajališču, ki ga bodo kmalu počedili. bb

Foto: B. Cipot

OKOLJE IN PROSTOR

SAMOVOLJA SE MAŠČUJE

Dlje ko se je vlekla razprava, več je bilo zadreg, pomislekov in razpotij. »Prostorskemu načrtovanju smo se doslej na daleč izogibali, v vodotoke se je vnemarno scejala nesnaga in pri iskanju odlagališč odpadkov se je vsakdo znašel, kakor je pač naneslo.«

Odbor za družbeno in prostorsko planiranje in varstvo okolja ter sekundarne surovine pri medobčinski gospodarski zbornici za Pomurje (kakršen »zajeten« naziv!) na nedavnem prvem sestanku v povsem novi sestavi ni bil nič kaj optimistično razpoložen. Izjemno kratek predlog letošnjega programa, spet z vabilom, je ob koncu dobil nekajkrat več odstavkov, kar smo upravičeno pričakovali.

Po tem, ko so člani odbora vsaj deloma razčistili, kakšne so njihove pristojnosti — »preorganiziranost nas bo kmalu spravila na kolena!« — je sledilo soočenje na prostorski ravni. Ponuja se dvojna rešitev, je menil Ivo Bošnjakovič z Zavoda za ekonomiko in urbanizem iz Murske Sobote.

Najprej je treba zbrati elemente za regijsko prostorsko načrtovanje iz občinskih načrtov, nato pa na tej osnovi izdelati izhodišča dolgoročnega prostorskega razvoja Pomurja.

Pred kratkim sprejet zakon o namembnosti kmetijskih zemljišč je v tej zvezi problematiko dodatno izostril in ni kaj odlašati, čeprav že itak kasnijo. Da je temu tako, se ni čuditi, saj se občine ne morejo znebiti stare bolezni, znane kot zaplotništvo, o čemer priča podatek, da je soboški zavod izdelal prostorske dele družbenih načrtov za to srednjeročje le za občini Murska Sobota in Gornja Radgona, v Ljutomeru jim je to storil PGP in v Lendavi Zavod za ekonomiko iz Maribora.

Kakorkoli že, pri tem se bo vsekakor treba povezati z vodnim gospodarstvom (čiščenje vodotokov, izdelava čistilnih naprav in katastra onesnaževalcev), tozdi za izgradnjo novih proizvodnih zmogljivosti, inšpekcijskimi organi in verjetno še kom. Roka niso določili, a na naslednji seji bodo menda že postregli z zanesljivejšimi podatki.

Pri varstvu voda in podtalnice se je oglasil lendavski predstavnik in opomnil, kaj se dogaja s potokom Črnec, edinim še čistim vodotokom v Pomurju. Obenem z njegovo regulacijo in pridobivanjem novih kmetijskih površin se je podtalnica v industrijski coni v Lendavi znižala za dober meter, in če bo šlo tako naprej, bo treba iskati nove vire pitne vode. Kaj je torej koristneje, se je vprašal razpravljalec in dodal, da bi se morali takih posegov lotevati smotrneje in s skupnimi močmi, ne pa samovolino in vsak zase.

Člani zborničnega odbora so tudi ostro ošvrknili delo inšpekcijskih služb, ki po njihovem prepričanju ne opravljajo svojega poslanstva. Kar se dogaja nimo v zadnjem času dogaja blizu naftnega polja v Petišovcih pri Lendavi, kjer se je [illegible] nekaj sto kvadratnih metrov razbohotilo odlagališče vseh mogočih, tudi strupenih odpadnih surovin, priča, kako neodločni so tisti, ki bi morali ukrepati. Posebej zato, ker bi lahko prišlo do hujših posledic, če ne kar katastrofe, saj ni tako redko, da ljudje na tem divjem odlagališču, ki leži takorekoč na naftnih nahajališčih, mirne duše kurijo in s tem ogrožajo sebe in druge.

Z odlaganjem odpadkov so v Pomurju nasploh veliki križi in težave, saj občinskih odlokov, ki urejajo to vprašanje, [illegible] rajda nihče ne upošteva, in [illegible] se je z leti število divjih smetišč povzpelo na par sto. Poglavje zase je iskanje lokacije, ki bi ustrezala za odlaganje strupenih odpadkov. Zavod za ekonomiko in urbanizem je sicer izdelal ustrezno študijo, [illegible] kateri naj bi bilo to odlagališče blizu opekarne Borejci v ljutomerski občini, vendar [illegible] strokovnjaki iz republike odločno rekli ne. Zavzemajo se namreč za skupno, republiško odlagališče nekje pri No[illegible] mestu, a ker očitno zavlačujejo, so se v Pomurju odločili [illegible] ukrepajo na lastno pest. Pripravili so nov predlog: odlagališče nevarnih snovi naj bi bilo pri opekarni v Puconcih. Toda — so priznali na seji — [illegible] šanje je, če bodo dobili do[illegible], ljenje, kajti predlog je nastal na podlagi približnih podatkov.

Branko Žunec

Pripis: Člani komisije za varstvo okolja pri izvršilnem odboru Gospodarske zbornice Slovenije menijo, da je glede lokacije za odlagališče nevarnih surovin v Puconcih (soboška občina) veliko neznank, za katere ni odgovorov. Ko jih bodo v regiji našli, ni razlogov, da se ne bi lotili urejanja odlagališča, čeprav v bistvu odstopa od republiškega koncepta.

NARAVOVARSTVENIKI KLIČEJO:

OSVESTI SE POMUREC

Pred časom se nas je zbralo okrog 30 pomurskih zagovornikov zaščite okolja in narave na strokovno-izobraževalnem seminarju, da bi dopolnili svoje znanje o problemih varstva okolja in da bi na posameznih lokacijah ugotavljali uspešnost dosedanjega delovanja društva. V tem smislu smo si ogledali čistilne naprave prašičje farme Nemščak — Ižakovci, gozdove črne jelše pri Mali Polani in nekaj objektov kulturne dediščine, ki so vredni zaščite.

Mirko Šoštarič z Zavoda za spomeniško varstvo v Mariboru nas je seznanil z naravnimi specifičnostmi našega okolja, ki so potrebne posebne pozornosti, zlasti pa z napakami, ki so bile zagrešene v preteklosti in se ne dajo več popraviti. Tov. Exlova, gostja iz Ljubljane, pa nas je seznanila s tekočimi dogajanji v prid varstvu okolja v svetu. Tako smo sproti ugotavljali, kaj je narobe, zlasti pa o pičli zavesti, ki spremlja vse težnje v zvezi z zaščito okolja in narave.

Treba je razumeti, da naravovarstveniki nismo proti razvoju, proti napredku, temveč želimo spremembe v naravi (melioracije, zajezitve, odpadki itd.) in objekte (tovarne, farme, itd.), ki so tujki v naravi, vključiti vanjo s čim manj kvarnimi posledicami.

Dokler pa se ljudje ne bomo bolj zavedali pomena zaščite okolja in narave, nas lahko [illegible] poplavami odpadkov [illegible] strupov, pred uničevanjem [illegible] zemlje in gozdov, [illegible] snaževanjem [illegible] edino društva, [illegible] njihovi moči. [illegible] jo člani kar naprej [illegible] no [illegible] taki obliki kot je bil [illegible] odlično pripravljen [illegible] nar.

[illegible]

POGOVOR S KOLOMANOM CIGÜTOM

„INVENTURO VSEGA, KAR PREMOREMO!"

Ničesar ne prepušča naključju in zanj je edino merilo »doktor sveder,« ki pove, kako je tam spodaj, v nedrih zemlje«. Ves čas, kar se pomenkujeva, brska po priročnikih, avtorskih študijah, domači in tuji strokovni literaturi — »če znaš več jezikov, je to dobra stvar« — skicira, izračunava, dokazuje. Načitanost in večletne izkušnje, ki jih je sprva nabiral v lendavskem naftnem podjetju, kasneje, po šestdesetih letih pa v zagrebškem INA-Naftaplinu, so zbrusile strokovnjaka, da malo takih. Zdaj že upokojen diplomiran inženir montanistike (tj. rudarstva) Koloman Cigüt, ki se s periferne Borongajske ceste v Zagrebu, kjer stalno živi, vedno znova in često vrača v rodne Rankovce, je bil svojčas kos politika, diplomata, gospodarstvenika in kajpada strokovnjaka, ki mu žilica še dandanes ne da pokoja. Ko sva se dogovarjala za pogovor, je precej privolil, o sami temi — Pomurje pred energetskimi izzivi — pa kleno razsodil: »Čas bi že bil, da v regiji napravimo inventuro vsega, kar premoremo!« (Govori v prvi osebi množine, kar pomeni, da ostaja naše pokrajine list!)

Dejali ste: inventuro. Kakšno inventuro in kaj naj bi zajemala?

Pomurje se lahko pohvali, da je z globokimi vrtinami najbolj raziskano območje v naši republiki. Po vojni je bilo sod izvrtanih kakih 190 vrtin za nafto in plin, od tega okrog 70 raziskovalne narave.

Kazalo bi jih spet pregledati in preveriti, kaj vse — ob nafti in plinu — še vsebujejo. Najnovejše raziskave so namreč odkrile vročo termalno vodo, ki ima okoli Moravec tudi do 64 stopinj Celzija, kar je na svetovnem poprečju.

Ali hočete reči, da so podatki sicer na voljo, vendar ne sistematično zbrani in urejeni?

Tako je. Razkropljeni so takorekoč po vsem Pomurju, večino pa jih ima v svojem arhivu hrvatsko podjetje INA-Naftaplin iz Zagreba, ki je imelo v obdobju 1965-82 na tem območju koncesijo za raziskovanje nafte in plina. Med 1951. in 1964. letom pa je tu tudi vrtala Nafta Lendava ob gmotni pomoči Zveznega geološkega zavoda. Podatke, zbrane v debelih dosjejih, je 1963. prodala INA-Naftaplinu, ki je kasneje sam začel z raziskovanji . . .

Oprostite, kako naj to razumemo?

Preprosto, ne tako, da INA-Naftaplin zdaj ne bi hotel dati teh podatkov, saj smo za nedavnem posvetu v Moravskih toplicah dogovorili, da bo kopije važnejših dokumentov, ki jih ima v arhivu, izročil strokovnjakom v Sloveniji.

Tu gre očitno za medrepubliške dogovore, zato pustira podrobnosti. Raje nas, inženir Cigüt, nekoliko pobliže seznanite z vrtinami, ki jih je kot kaže toliko, da se zdi Pomurje kot rešeto.

Skoroda bi lahko rekli, da je tako, saj pride ena vrtina na manj kot 20 kvadratnih kilometrov. Pomurje pa obsega 1340 kvadratnih kilometrov. Samo na območju Petišovec in Doline je čez 125 vrtin, 19 jih je na tkim. filovski strukturi, vrtali pa smo tudi v Selu, Renkovcih, Vučji gomili, Beltincih, Gančanih — tu odkrili v globini 1900 metrov plinsko ležišče — Bakovcih, Dokležuvju, Bratoncih, Ivanjcih, Černelavcih, Rakičanu (pri Budinskem mlinu), kakor tudi v martjanskem »zalivu«, Šalovcih, Križevcih, Kobilju, Radencih, Verženju, Moravcih pri Bučkovcih in na območju Slovenskih goric. Marsikje smo naleteli na vročotermalno vodo — zlasti v Moravcih oz. Martjancih, kjer je dobesedno izbruhnila na dan — ali premog — na primer v Moravcih in Strukovcih.

»Pravim, da je INA-Nafta Lendava v šestdesetih letih vse podatke o raziskovalnih nahajališč nafte in plina v Pomurju odstopila INA-Naftaplinu iz Zagreba. Toda to je »fino« večeno, saj jih je v resnici prodala za 70 starih milijonov dinarjev.«

Morda bo Prekmurje bodoči Teksas?

Domala sleherna vrtina ima svojo zgodovino in Cigüt jo pozna takorekoč do potankosti. »O vrtini v Filovcih Fi-2 bi se dalo napisati kakšno novelo, saj smo morali takrat — bilo je to v petdesetih letih — izseliti vas, kajti ob veliki erupciji plina bi kaj lahko prišlo do požara. Tu smo tudi odkrili nafto in jo v sodčku ponosno prikotalili na glavni trg v Murski Soboti. Dočakala nas je množica ljudi, med njimi je bil tudi takratni predsednik občine Rogelj.

»Spominjam se, da je ob desetletnici Ljudske pravice v Lendavi izšla posebna brošura, v kateri sem pisal o izgradnji plinovoda. Težko mi je bilo, ko sem slišal, da se »početje« v Soboti niso pobrigali, da bi prišlo do izgradnje plinovoda od Ljutomera do Murske Sobote, ampak je bil plinovod narejen samo do Lendave.«

Vrtalci so po ustaljeni navadi z nafto namazali okoli stoječe, tudi Roglja, kasneje pa jo zažgali.« O geoloških razmerah filovske naftne strukture je Cigüt leta 1958 izdal posebno razpravo, isto leto pa je v reviji Svet ob Muri objavil svoj Prispevek k zgodovini pomurske naftne industrije. Tudi v Vestniku lahko junija in julija 1958 zasledimo njegove zapise o iskanjih naftnih in plinskih nahajališč v Pomurju.

Vrniva se k inventuri. Gotovo bi morali vanjo uvrstiti še podatke o drugih naravnih danostih, kakršne so premog in vodni potencial (Mura, Ledava, Ščavnica), a tudi obnovljivih energetskih virov — sonce, veter, bioplin — ne bi kazalo podcenjevati.

Soglašam. Med vrtanji in iskanji nafte in plina smo na več območjih naleteli na premog. Tako so vrtalci v Strukovcih v globini 50 metrov našli kar okrog dva metra debel sloj premoga, kar je vsekakor izredno zanimiv podatek. Glede izkoriščanja vodne energije in gradnje elektrarn na Muri moramo temeljito premisliti, kakšne bodo posledice. Kaj se je recimo zgodilo v Čakovcu, ko so na Dravi postavili hidroelektrarno? V vseh okoliških vaseh se je talna voda močno dvignila in zalila plodna kmetijska zemljišča ter kleti v hišah. Sicer pa, kolikor poznam hidrogeologijo, bi potoka Dobel in Mokoš v tem primeru spet začela teči skozi vse leto. Za izkoriščanje sončne energije v naši pokrajini pa je gotovo zgovoren podatek, ki ga ima Radenska zapisanega v reklamnem prospektu, da je namreč tu 250 dni v letu sončnih. Mislim, da je vsakršen komentar odveč. Sploh pa je v tej zvezi zelo koristna študija Izvori energije, ki jo je 1980. leta napisal Hrvoje Požar iz Zagreba.

Kaj pa vaš članek Morda bo Prekmurje bodoči Teksas, ki ste ga v petdesetih letih objavili v Poročevalcu, predhodniku Dela? Na čem ste ga zasnovali?

Na stvarnih podatkih in opravljenih raziskavah. Rad bi pa poudaril, da je bil takrat, ko smo načrpali prve znatnejše količine nafte, za vse nas praznik, zato je tak naslov razumljiv. Tudi zdaj ne bi smeli vreči puške v koruzo, čeravno so raziskave izredno drage, in kljub temu da imamo le peščico strokovnjakov, ki so lani začeli organizirano delati v okviru organizacije Raziskave nafte in plina pri lendavski INA-Nafti. »Doktor sveder« bo povedal, kaj vse se skriva tam spodaj, pod zemljo — to bi nam moralo biti vodilo. Naj mimogrede omenim, da so Madžari pred kratkim ugotovili, da imajo geotermalne energije več kot premoga, nafte in plina skupaj. Tudi pri nas bi inventura zanesljivo dala koristne podatke in — kar je bistveno — niti tako draga ne bi bila.

»Strokovnjaki iz Pomurja so raztepeni takorekoč po vsej Jugoslaviji. Tako najdemo na univerzi v Sarajevu prof. dr. inž. kemije Tiborja Škerlaka, na beograjski predava dipl. inž. elektrotehnike Franc Mikola, ki bi moral na ljubljanski zamenjati pokojnega Vidmarja, in v Zagrebu se občasno srečujem z vrsto priznanih, vrhunskih strokovnjakov iz Pomurja za posamezna področja.«

»Doktor sveder bo povedal, kaj skrivajo nedra zemlje,« je prepričan inženir Koloman Cigüt.

Ves čas vztrajate pri inventuri. Kaj pa sta dala posveta: prvi leta 1975 (govor je bil o izkoriščanju termomineralnih voda, zlasti za balneološke namene) in drugi marca letos (govor je bil o koriščenju termomineralnih voda za kmetijske in industrijske namene)?

Dokopali smo se do nekaterih važnih spoznanj in dejstev. Tako bo treba izdelati kataster raziskovalnih in eksploatacijskih vrtin z njihovimi značilnostmi, opremljenostjo, kartonažnimi diagrami in podobnim. Nosilec je Radenska v sodelovanju z INA-Nafto Lendava, zagrebškim INA-Naftaplinom in Geološkim zavodom iz Ljubljane. Izdelati moramo geološko študijo o vseh območjih, saj bomo le tako izvedeli, kje so območja nafte in plina, kje pa termalnih in mineralnih voda. Nenazadnje smo predlagali, da bi v Pomurju ustanovili posebno strokovno telo, ki bi se z vsem tem načrtno in sistematično ukvarjalo . . .

»V letih od 1958 do 65 je bilo lendavsko naftno podjetje v izredno težkem položaju. Ne bom povedal imena in priimka, toda takrat je prišel v Lendavo znan slovenski minister in dejal, da se raziskave ne splačajo in je ceneje, če nafto uvažamo. Tako smo morali kasneje dve sodobni garnituri za vrtanje prodati v Črno goro in s tem je bilo od leta 1965 naprej tovrstno raziskovanje končano. Saj, če bi bilo Pomurje bliže Ljubljani . . .«

Inženir Koloman Cigüt, ki sta mu nesporni vrlini širina in doslednost, je v svojih pojasnilih sočen, nazoren in poljudno strokoven. In kar je največ vredno: ostaja zvest Pomurju.

BRANKO ZUNEC

ZBOR DELAVCEV SKUPNE STROKOVNE SLUŽBE SIS DRUŽBENIH DEJAVNOSTI OBČINE GORNJA RADGONA

na podlagi 56. člena STATUTA delovne skupnosti

razpisuje

dela in naloge za vodjo delovne skupnosti.

Poleg splošnih mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da ima visoko ali višjo šolsko izobrazbo pravne, ekonomske, družboslovne ali organizacijske smeri;
- da ima najmanj 5 let delovnih izkušenj pri delih in nalogah s posebnimi pooblastili in odgovornostmi;
- da ima pozitivni odnos do tradicij socialistične resolucije, do samoupravljanja, do sodelovanja in povezovanja združenega dela in do družbenih interesov sploh;
- da ima pravilen odnos do odgovornosti za gospodarjenje z družbenimi sredstvi;
- da ima organizacijske sposobnosti za pravilno vodenje delovne skupnosti.

Poleg del in nalog za vodjo delovne skupnosti bo izbran kandidat moral opravljati še dela in naloge strokovnega delavca za enega od SIS družbenih dejavnosti.

Za navedena dela bo kandidat imenovan za štiri leta.

Prijavo s potrebnimi prilogami pošljite v 8 dneh po objavi razpisa z oznako „za razpis" na naslov: Skupna strokovna služba SIS družbenih dejavnosti, občine Gornja Radgona, Partizanska c. 14 — razpisni komisiji za imenovanje vodje delovne skupnosti.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 15 dneh po končanem zbiranju prijav.

Na podlagi 34. člena zakona o upravljanju in razpolaganju s stavbnim zemljiščem (Ur. list, SRS, št. 8/77), 8. člena zakona o prometu z nepremičninami (Ur. list SRS, št. 19/76) ter 17. člena odloka o upravljanju in oddajanju stavbnega zemljišča v občini Gornja Radgona (Ur. objave, št. 21/78)

RAZPISUJE

KRAJEVNA SKUPNOST
VIDEM OB ŠČAVNICI

JAVNI NATEČAJ

za oddajo delno opremljenih stavbnih zemljišč za individualno gradnjo v k. o. Jamna in sicer:

1. parcelna št. 633, v izmeri 858 kv. m za izklicno ceno 100.000,00 din,
2. hiša in zemljišče, parcelna št. 634 v izmeri 1067 kv. m za izklicno ceno 350.000,00 din
3. gospodarsko poslopje in zemljišče, parcelna št. 49/9 v izmeri 1540 kv. m za izklicno ceno 450.000,00 din

V izklicno ceno je ob ceni zemljišča vračunana tudi cena za delno komunalno urejanje zemljišča in sicer za naslednje:

- gramozirana dovozna cesta
- kanalizacija ob cesti
- vodovodni priključek do južne parc. meje parc. št. 642/2 in sicer z možnostjo priključka po dograditvi objekta pred vselitvijo.

POGOJI NATEČAJA:

1. Natečaja se lahko udeležijo vsi državljani SFRJ osebno ali po zastopniku s pismenim pooblastilom,
2. Natečaj je usten in bo v soboto dne 4. junija 1983 v prostorih krajevne skupnosti Videm ob Ščavnici ob 9. uri.
3. Najugodnejši ponudnik je tisti, ki ponudi najvišjo odškodnino za kvadratni meter delno opremljenega stavbnega zemljišča.
   Na natečaju uspeli ponudnik je dolžan plačati odškodnino za delno opremljeno stavbno zemljišče v roku 30 dni po podpisu pogodbe, s katero pridobi pravico uporabe stavbnega zemljišča. Če ni plačana odškodnina v tem roku, se šteje, da ponudnik odstopa od pridobljenega stavbnega zemljišča.
4. Varščina zapade v korist žiro računa Krajevne skupnosti, če je najugodnejši ponudnik odstopil od ponudbe, ko je že uspel na javnem natečaju. Ponudnikom, ki na natečaju ne bi uspeli, se varščina vrne. Najugodnejšemu ponudniku se varščina poračuna.
5. Rok za pričetek gradnje je najpozneje v enem letu od pridobitve pravice uporabe in dokončanje najpozneje v petih letih od pridobitve pravice uporabe. Če ni pričeto z gradnjo v roku enega leta od pridobitve pravice uporabe se šteje, da ponudnik odstopa od pridobljenega stavbnega zemljišča.
6. Interesenti morajo eno uro pred pričetkom dražbe plačati 10 odstotkov izklicne cene, kot varščino v pisarni KS Videm. Vse informacije lahko dobite vsak ponedeljek, sredo in petek od 8. do 12. ure v pisarni krajevne skupnosti (tel. 79204).

INTEGRAL

PROIZVODNO TRANSPORTNO PODJETJE
AVTORADGONA
GORNJA RADGONA n.sol.o.

SOZD INTEGRAL, Proizvodno transportno podjetje AVTORADGONA, n. sol. o., Gornja Radgona, Ljutomerska 26, TOZD Transport, **objavlja** prosta dela in naloge

10 voznikov tovornjaka

Pogoji: končana poklicna šola za voznika tovornjaka, opravljen izpit E kategorije in vsaj eno leto ustreznih delovnih izkušenj

Za objavljena prosta dela in naloge združujemo delo za nedoločen čas s trimesečnim poskusnim delom. Prijavljene kandidate bomo obvestili o opravljeni izbiri v 15 dneh od poteka roka za sprejem prijav.

Kandidate vabimo, da pošljejo pismene prijave z opisom dosedanjega dela in z dokazili o strokovnosti kadrovski službi delovne organizacije v 8 dneh od dneva objave.

PRAZEN STRAH PRED GOLOTO

Še pred desetletjem bi gole ženske prsi na naslovni strani kakšne revije dvignile obilo moralističnega prahu; danes kaj takega ni več mogoče, saj gredo skoraj neopaženo mimo tudi takšne fotografije ženskega golega telesa, ki jih še tak svobodoljubnež imenuje „skoraj pornografija". No in tudi s tisto pravo pornografijo je vse bolj sproščeno. Pri nas sicer še ne, na razvitem evropskem severu in zahodu pa že kar lep čas.

Jasno je, da igra tu prvo violino gonja za hitrim dobičkom in da takšna razprodaja človeške intimnosti ni najbolj moralno dejanje, vendar pa pornografija le ni takšen strašen bavbav, kot so pred desetletjem govorili psihologi in sociologi.

Najnovejše raziskave vpliva pornografije na človekovo nasilnost so pokazale, da med obema pojavoma ni pravih povezav. Na Danskem, kjer je pornografija že dolgo doma, statistika že vrsto let beleži upadanje spolnih deliktov. Podobno ugotavljajo zdaj tudi v ZR Nemčiji, čeprav raziskave v tej državi še niso povsem dokončne. Tudi posebna ameriška komisija za opolzkost in pornografijo, ki jo je imenoval sam ameriški predsednik, ni mogla ugotoviti povezav med spolnimi zločini in porastom pornografije.

Vse to seveda velja za tako imenovno „mehko" pornografijo. „Trda" pornografija, kot imenujejo hujše vrste pornografije, je za posameznika in družbo škodljiva, dokler spolnost postavlja v nezdravo luč in njen pomen preveličuje. Toda mnogi psihologi se tudi v ocenah o trdi pornografiji vse bolj mehčajo. Navsezadnje je sedanjo srednjo generacijo postavila na laž, kar se pornografije tiče, mlada generacija, ki je kljub polnim kioskom tega čtiva ponovno odkrila čar nežne ljubezni in intimnosti.

Na italijanskih plažah je nudizem prepovedan, zato so si iznajdljive kopalke omislile takšen šal, kot ga vidite na sliki. Ko se pojavi na plaži policija je za varuhe reda dovolj, da se kopalka takole „zveže".

NA ŠKOTSKEM SPET STRAŠI

Pravkar je minilo 50 let, odkar je začela po svetu krožiti godba o škotski pošasti iz jezera Loch Ness, ki jo že dolgo poznajo pod imenom Nessie. Za obletnico so objavili knjigo o njej, že deveto zapored, ki se ukvarja z uganko, ki so jo doslej zaman reševali svetovni strokovnjaki. Poleg britanskih je na jezeru ali na obali vselej videti še kakšno drugo skupino iskalcev, tokrat so tam Američani in Japonci z radarji, sonarji, spektografi, podvodnimi kamerami, vse mogočimi elektronskimi napravami, vendar so edini sad dosedanjega dela nekakšne motne slike, iz katerih ni mogoče natanko razbrati ničesar. Uganka še vedno ni rešena: je to ostanek kakšne predpotopne živali, aligator, ogromna jegulja, nenavadno gibanje vode v jezerskih globinah, hlod, ki se potaplja in dviga . . .?

Prvi je zgodbo o čudni živali v Loch Nessu objavil neki novinar v dveh lokalnih listih. S tem, kar so dodali njegovi kolegi, je počasi nastala prava mitološka zgodba. Seveda so ljudje, ki trdijo, da so si Nessie izmislili Škoti, da bi privabili turiste. Drži namreč, da so hoteli ob jezeru zmeraj polni. Kdor bi znanstveno dokazal, da je pošast izmišljena, bi uničil turizem v tej škotski pokrajini.

Od modernega industrializiranega življenja utrujeni Britanci očitno močno hrepenijo po skrivnosnih pravljičnih ugankah. Tako so se te dni vsi časniki na veliko razpisali o čudni zveri, kakršne še niso videli v Devonu in ki pobija ovce Doslej jih je ubila, skrbno odrla in požrla že kakšnih 80. O njej je znano le to, da je velika, črna in ubija . . . Lovi jo več sto kmetov, s pomočjo vojakov in policije, ki pa so se umaknili, da v gneči ne bi prišlo do nesreče, kajti „Daily Express" je za fofografijo zveri razpisal nagrado tisoč funtov in lovcev kar mrgoli.

Neki Peter Broom iz Londona je odprl trgovino, v kateri lahko kupite škarje, nože, odpirače za konzerve in podobno samo za levičarje. Trgovina cvete, saj je znano, da je vsaki deseti zemljan levičar.

Drugje smo prebrali

Pod sumom, da je ubil svojo ženo in potem truplo skuril v krušni peči, je bil leta 1910 Jean Antoine Marceau iz francoskega Nantesa obsojen na petnajst let zapora. Ko je kazen odslužil in se je hotel ponovno poročiti, mu oblasti tega niso dovolile s trditvijo, da ni nobenega dokaza, da njegova prva žena ne živi več!

x x x

Starši Nizozemca Kramberga, rojenega leta 1931 so se odločili, da bodo svojemu sinu dali naslednje ime: Kewankdodsdoaspanckinchaddernimikmardremriancchenabliamrosen!

x x x

V nekaterih ameriških mestih imajo policijski konji podkve iz gume.

Med kmetovalci najmanj plešastih

Z lasmi, njih tegobami in prednostmi se ukvarjamo skoraj vsi, ženske in moški, stari in mladi, nečimrni in skromni. Čemu? Znabiti ne toliko zavoljo tega, ker želimo biti lepi, pač pa spodobni v družbi. Lasje namreč spadajo k okrasju glave, zato jih ne zanemarjamo.

In kaj so pravzaprav lasje? Vlaknom podobne, voljne roževinaste tvorbe na glavi. Rastejo iz vnanje kože, sestoje pa iz celic kožne vrhnjice. Las ima dva dela, korenino in steblo, vsajen pa je v lasno čebulico, ki se oklepa lasne brbončice. Ta je zvezana s posebnimi žilicami za prehrano lasu. Ob lasu je žleza lojnica in mišica naježevalka.

Lasje se nenehoma obnavljajo. Stari izpadejo, na njih mestu zrasejo novi — če je lasišče zdravo in močno. Če pa peša podlaga, nastane na mestu prejšnjega lasu majhna puščava — začetek plešavosti.

Število las je pri zdravem človeku približno vedno enako. Gostota las pa je odvisna od barve. Največ las imajo plavolasci, in sicer 140 do 150 tisoč. Za njimi pridejo kostanjevolasci s približno 110 tisoč lasmi, potem črnolasci s poprečno okrog 100 tisoč in rdečelasci z 80 tisoč lasmi. Število las na glavi je odvisno tudi od debeline las; rdeči so najdebelejši, plavi najtanjši.

V mladih letih je glava gosto posajena z lasmi, ki se začne redčiti okrog dvajsetega leta. Izpadanje las v starosti je normalen pojav, podobno kakor sivenje. Lasje osivijo navadno, kadar vdro v lasni stržen zračni mehurčki, ki izpodrinejo lasno barvilo. Izpadanje pa povzročijo prebavne in druge bolezni ter starost. Normalno izpadanje las se začne okrog petdesetega leta. Povedati pa velja, da las ne izgine takoj, temveč postopoma. Najprej požene slabši, drobnejši, tanjši lasek, podoben puhu, šele za njim nastane na njegovem mestu praznina, ki se bolj in bolj širi ter se naposled spremeni v plešavost. Poglavitni vzrok za izpadanje las so kožne bolezni, ki povzročijo prehranjevalne motnje v lasnih brbončicah. Navadno je plešavost podedovana. Edino [illegible] ljenci nikdar ne dobe pleše. Tako se zdi dokazano, da je izpadanje las v zvezi z žlezami in njih delovanjem v človeškem telesu.

Neki ameriški specialist za [illegible] se je ugotovil, da je plešavost [illegible] reden pojav pri kaznjencih v [illegible] čah. S tem seveda ni hotel [illegible] da obstoji neka zveza med [illegible] činci in plešci. Spet gre za stvar, ki je pogojena od okolja, v katerem živi tisti, ki izgublja lase. Rekli smo že, da je plešavost posledica bolehnosti pri človeku. Ko pride človek v zaprte prostore in mora živeti v [illegible], se to odrazi tudi v obrabi njegovega organizma in zdravja. [illegible] radi prehrane in drugih [illegible] tev, ki so jim podvrženi jetniki, se začne proces izpadanja las.

O plešavosti govorimo šele tedaj, ko smo izgubili približno petino las na temenu. Ameriški specialist je napravil primerjalno tabelo pri poklicih in [illegible] kril, da plešavost najbolj napada jetnike v kaznilnicah. Sledijo jim „sedeči poklici" s 33 [illegible], delavci v industriji (23 %), transportni delavci (19 %), umetniški poklici (17 %), svobodni poklici ipd. zdravniki, inženirji (16 %), prodajalci, uradniki, direktorji, pisatelji, [illegible] koncu lestvice pa kmetje (10 %), igralci (7 %) in športniki (3 %).

Prejšnje čase so menili, da se duševni delavci zaradi možganskega dela bolj nagibajo k plešavosti kakor obrtniki in ročni poklici, novejše raziskave pa to domnevo ovrgle. Pri industrijskih delavcih je verjetno, da povzroča in pospešuje plešavost nečistoča, pa tudi različni plini, s katerimi prihajajo v stik. Lojnice se pri tem zamaše in postopoma odmro. To potrjujejo tudi opazovanja in [illegible] kave pri delu v kemičnih podjetjih.

Značilno je, da je plešavost najmanjša pri gledaliških igralcih, športnikih in kmetih. Za kmete je to razumljivo. Njih delo je navadno na čistem zraku, pa tudi gibljejo se dosti. Igralci pa morajo paziti na lase in lasišče, morajo se mnogo umivati in čediti, kar tudi vpliva na razvoj in rast las, da se le polagoma izgubljajo. Športniki pa so, ker nepresta[illegible] utrjujejo zdravje, najodpornejši.

Američani so tudi prepričani, da plešavost ni starostni pojav. Dognali so namreč, da se izpadanje las v njihovi deželi začne nekoliko pozneje kakor drugod. V 20. letu starosti se pokaže samo pri 6 odstotkih moških ter doseže 55 odstotkov šele v tretji dekadi starosti. Potem se polagoma [illegible] navzgor od 40. do 50. leta in naprej. V vsem drugem pa veljajo tudi za Američane [illegible] pravila kakor za prebivalce drugih delov sveta.

MALO SADIZMA

— Lep akvarij imaš. Ti ribe ne delajo preglavic?
— Niti ne. Ko so nemirne jim pokažem konzervo sardelic, pa je mir.

PRED GLEDALIŠČEM

— Moral bi si obleči tisto temnejšo obleko.
— Zakaj? Tudi ta mi pristaja.
— Ne gre za to. V tisti temnejši so karte za predstavo.

IZNAJDLJIVOST

— Jaz nikoli ne plačujem svojih starih dolgov.
— Kaj pa delaš z novimi?
— Čakam, da zastarajo.

LEP IZGOVOR

— Tovariš, avto ste parkirali na prehodu za pešce. Ne veste, da je to kaznivo?
— Niti ne. Vrata avtomobila so na obeh straneh odprta.

Zakonska veza se krha

Na simpoziju v Bruslju so se pred kratkim zbrali najvidnejši zahodnoevropski profesorji in skušali odgovoriti na vprašanja, kaj se dogaja z zakonsko zvezo, zakaj razpade vsak tretji zakon, zakaj nataliteta tako upada, zakaj cvetejo svobodni zakoni in zakaj živi vsak četrti zahodni Evropejec sam?

Do globokih sprememb v zakonski zvezi na zahodu je prišlo sredi šestdesetih let. Zakon je postal v industrializiranih državah „izključno zasebna stvar", drugače od prejšnjega patriarhalnega pojmovanja zakonske zveze. Miselnost, da spada žena v kuhinjo, je zastarela, zaposlitev ženski omogoča razvezo v materialnem pogledu. Razširilo se je skupno življenje pred poroko, z emancipacijo žensk je več ločitev. V tem delu Evrope so se udomačili svobodni zakoni, dolgotrajno skupno življenje brez obveznosti. Klasična družina s starši in otroki ni več značilna za zahodno Evropo. V Franciji živi v svobodnem zakonu polovica mladih ljudi, polovica zakonov pa se konča po volji enega ali obeh partnerjev. Tako je tudi v ZDA. V Belgiji in na Švedskem se loči 20 do 40 odstotkov zakonov. V Franciji živi 30 odstotkov žensk in moških samih, v Belgiji malo manj. Mladi prezirajo zakonsko zvezo. Zaradi vsega tega je manj otrok. V Belgiji je imela povprečna družina še leta 1965 najmanj tri otroke, danes je prava redkost že družina z dvema. V Italiji, Nizozemskem in v Franciji jih je še manj.

Vse te podatke so nanizali umni strokovnjaki, ki pa niso mogli povedati, ali so te spremembe v zakonu zgodovinsko neogibne, minljive ali ne. Opozarjajo na nevarnosti zaradi manjšanja števila otrok. Kot rešitev omenjajo stabilnejše gospodarstvo, ko bi mladi imeli trdno perspektivo, možnost za zaposlitev in ne bi odlagali osebnih načrtov na jutri.

ZIDNI PLEZALEC

Ljudje se lahko zelo navdušijo za zelo preproste stvari, kot je najnovejša japonska igračka, ki ji pravijo zidni plezalec. Gre za gumijast predmet z osmimi izrastki, podoben hobotnici, ko ga vržeš ob zid, se ga oprime, nato pa se začne kobaliti po njem navzdol na najbolj nepredvidljive načine: nekateri lezejo počasi, drugi zdivjajo, spet tretji drsijo navzdol s postanki ipd. Vsakič, ko se zidni plezalec spušča, je to spuščanje drugačno. In prav v tem je čar nove igračke. Mnogi si kupijo več plezalcev v najrazličnejših barvah in potem opazujejo, kako plezajo navzdol. Menda zelo pomirjajoče delujejo na opazovalca.

JEZEN MIŠKO

— Pobesnel bom!
— Mirno kri. Za kaj gre?
— Za kaj gre? V pivu je polovica pene, v brizgancu čedalje več slatine, mleko pa je tako posneto, da nima nobenega okusa.
— Mirno kri in to še pred novim povišanjem cen. Do takrat imej svoj „stil".

OBJEKTIVNA DOMNEVA

— Draga, se bova zvečer videla?
— Dvomim. Napovedali so izklopitev električnega toka.

IZNAJDLJIVOST

— Prosim, imate vžigalice?
— Imam. Zakaj pa jih rabite?
— Rad bi si prižgal cigareto, če jo imate.

O odločitvi Christine Servault iz francoskega Montpelliera, da bo svoji sestri — dvojčici Magali, ki je sterilna, rodila otroka, je pisal tisk po vsem svetu. Christin so umetno oplodili s semenom Magalinega moža in pred kratkim je rodila 3,3 kg težkega dečka.

varujmo naravo

Ne odnašajte mladičev!

Zdaj je čas, ko ima divjad mladiče. Lovci so upravičeno zaskrbljeni (pravzaprav bi morali biti vsi mi), saj izkušnje prejšnjih let pričajo, da nekateri občani, tudi otroci so med njimi, odnašajo mladiče. Veliko škodo pa lahko naredimo tudi, če se na primer mladega srnjačka samo dotaknemo. Če ga najdemo samega, še ne pomeni, da ga je mati zapustila; če ne prej, se bo vrnila zvečer in poskrbela zanj.

Na zvezi lovskih družin so upravičeno zaskrbljeni. Pozivajo vsakogar, ki ob sprehodu v naravi naleti na legla oziroma gnezda, naj jih ne poškoduje, prav tako naj se ne dotika mladičev. Ker pa je v teh dneh tudi čas košnje, morajo biti previdni tudi kosci. Najbolje bi bilo, ko bi se pred košnjo sprehodili po travniku in legla označili, da jih pozneje ob košnji ne bi poškodovali.

Občani bi morali tesneje sodelovati z lovci. Ne odnašajte torej mlade divjadi, ker so samo polja in gozdovi njen pravi dom. Skrbeti pa moramo tudi za „odraslo" divjad. Kmetovalci bi se morali zavedati, da sta na primer jerebica in fazan njihova pomočnika. Sto jerebic dnevno uniči 30 tisoč škodljivih žuželk in pobere skoraj 3 kilograme plevnih semen. Torej sodelujte z lovci tudi pri zaščiti gnezd in legel.

Š. Sobočan

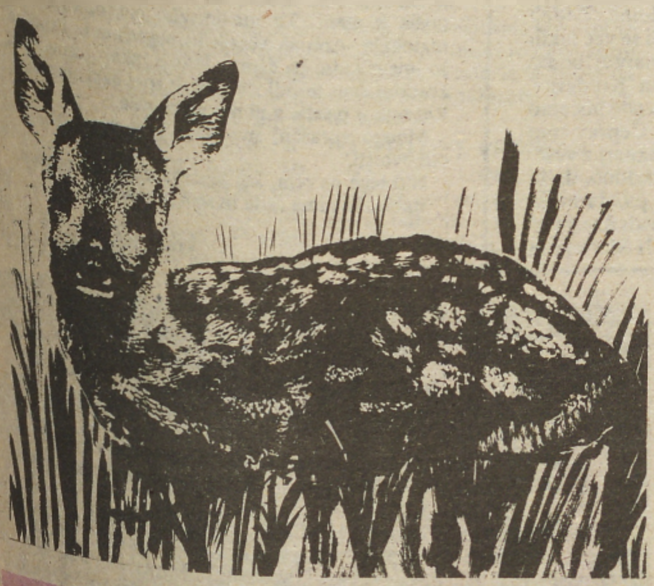

BREZ ODMEVA

—Pomisli, naučil sem se kitajščine, tudi pisati znam.

—Si z mladimi Kitajci kaj dopisuješ?

—Nad sto pisem sem že poslal, odgovorov pa nisem dobil. Ne vem, če je kaj narobe z mojo pisavo, ali pa se Kitajci ne spoznajo na kitajščino.

Žebljičke, vijake, gumijaste obročke in podoben drobiž hranimo navadno v starih škatlah za čevlje ali kar v kuhinjskem predalu, vse pomešano, vse v neredu, da je prav zoprno iskati tisto, kar ravno potrebujemo. Poiščimo v shrambi nekaj nizkih kozarcev s širokim vratom in kovinskim pokrovčkom. Pokrovčki morajo biti seveda taki, da jih privijemo na kozarec. Pritrdimo jih s po dvema vijakoma na spodnjo stran police, spravimo drobnarije lepo ločeno v kozarce, te pa privijmo v pokrovčke. Tako bo vse zmeraj pri roki, lepo pregledno, pa še malo prostora bo zavzemalo.

pravni nasvet

KOLIKO DNI DOPUSTA?

VPRAŠANJE: Bliža se čas dopustov, zato me zanima, koliko dni dopusta pripada delavcu.

ODGOVOR: Zakon o delovnih razmerjih določa: Delavec ima pravico izrabiti letni dopust, ko mu preteče čas nepretrganega dela, ki ga delavci v samoupravnem splošnem aktu o delovnih razmerjih in ki ne sme biti daljši kot šest mesecev, ne glede na to, ali delavec pola poln delovni čas ali krajši delovni čas od polnega. Če delavec v koledarskem letu ne izpolni tega pogoja, ima pravico do letnega dopusta, sozmerno času, prebitem na delu.

Tako določa zakon. Delavci pa lahko v samoupravnem splošnem aktu o delovnih razmerjih določijo krajši čas za pridobitev dopusta. Torej manj kot 6 mesecev dela. Ne sme pa biti daljši od 6 mesecev. V čas nepretrganega dela, ki je pogoj za pridobitev pravice do letnega dopusta, šteje po menju mednarodne organizacije dela tako delo pri istem kot tudi pri več delodajalcih (OZD).

Letni dopust traja najmanj 18 delovnih dni in največ 30 delovnih dni v posameznem koledarskem letu, ne glede na to, ali dela delavec poln delovni čas in krajši čas od polnega. Če delavec dela v posebnih delovnih razmerah, se lahko določi, da traja letni dopust več kot 30 delovnih dni, toda ne več kot 45 delovnih dni; za člane ladijskih posadk trgovske mornarice pa ne več kot 90 dni v posameznem koledarskem letu. Za dela v posebnih delovnih pogojih se štejejo zlasti: dela pri virih ionizirajočih sevanj, delo posadke letal, delo posadke trgovskih ladij, delo pod zemljo, delo pod vodo, delo v bolnišnicah za duševne bolezni in prosekturah, delo v tujih deželah s hudimi podnebnimi razmerami za življenje in delo ter delo delavcev, ki delajo zaradi posebnih delovnih razmer manj kot 42 ur na teden.

Delavci določijo v samoupravnem splošnem aktu dela oziroma naloge, ki se opravljajo v posebnih delovnih razmerah. Delavci prav tako določijo v samoupravnem splošnem aktu o delovnih razmerjih povečan letni dopust delavcem, ki imajo najmanj 50 let starosti, ne glede na tarost pa delavcem, ki jim je priznana 60-odstotna telesna okvara, delovnim invalidom, ki imajo pravico do skrajšanega delovnega časa, ter delavcem, ki negujejo in varujejo težje telesno ali zmerno, težje in težko duševno prizadeto osebo. Tako povečani letni dopust lahko znaša skupaj največ 5 delovnih dni.

Letni dopust je določen z delovnimi dnevi. Ne glede nato, ali je v OZD uveden petdnevni delovni teden ali pa je ostal šestdnevni delovni teden, se štejejo vsi dnevi, razen nedelj, kot delovni dnevi, torej tudi sobote.

92. člen zakona o delovnih razmerjih določa: Delavci določijo dolžino letnega dopusta po osnovah in merilih, določenih v samoupravnem splošnem aktu o delovnih razmerjih tako, da je dolžina dopusta odvisna od: 1. delovnih razmer, kot so teža dela, zahtevnost dela, vpliv dela in delovne okolice na delavca, telesna in duševna napetost pri delu, oziroma od posebnih delovnih pogojev dela; 2. od delovnih uspehov, ki jih delavec doseže pri delu; 3. od delavčeve delovne dobe in drugih obdobij, ki se vštevajo v delovno dobo; 4. od posebnih socialnih in zdravstvenih razmer, v katerih delavec živi.

Čas sodelovanja v NOB, ki je delavcu priznan dvojno, se tudi pri določanju dolžine dopusta upošteva dvojno. Čas, prebit na delu v tujini, se upošteva, če ima delavec delovno dobo v državi, s katero smo sklenili mednarodni sporazum oziroma mednarodno konvencijo o socialnem zavarovanju.

Delavec praviloma izrabi letni dopust v nepretrganem trajanju. V samoupravnem splošnem aktu o delovnih razmerjih delavci določijo primere, ko delavec lahko izrabi letni dopust v dveh ali več delih, pri čemer mora en del dopusta trajati nepretrgoma najmanj 12 dni.

Delavec izrabi letni dopust v temeljni organizaciji, v kateri je pridobil pravico do njegove izrabe. Če pa sklene delovno razmerje z delavci druge TOZD, se obe organizaciji v soglasju z delavcem dogovorita, da delavec izrabi ves dopust v organizaciji združenega dela, s katero sklene delovno razmerje, ali pa da izrabi del dopusta v organizaciji, kjer mu je prenehalo delovno razmerje, del pa v organizaciji, kjer je na novo sklenil delovno razmerje.

Delavec izrabi letni dopust za tekoče koledarsko leto praviloma do konca koledarskega leta; v samoupravnem splošnem aktu pa se lahko določijo primeri, ko ima delavec pravico izrabiti del letnega dopusta nad 12 delovnih dni najkasneje do konca februarja naslednjega koledarskega leta. Delavec nima pravice do plačila nadomestila za neizkoriščen letni dopust, če ga noče izkoristiti. Delavcu, ki so mu pravice in obveznosti iz dela mirovale zaradi odhoda k vojakom, gre pravica do letnega dopusta v tistem letu, v katerem je prišel iz JLA glede na to, da se zaradi odhoda k vojakom delovno razmerje ne prekine, temveč samo miruje.

Za konec pa še tole: 97. člen zakona o delovnih razmerjih določa, da delavci v samoupravnem splošnem aktu o delovnih razmerjih določijo, da gredo vsi delavci ali del delgavcev istočasno na letni dopust, če je to smotrno glede na naravo in organizacijo dela ter način poslovanja, če je ta dopust vnaprej določen v planu izrabe sklada letnega delovnega časa.

Čas odsotnosti z dela, ki se priznava v delovno dobo, se ne odbije od letnega dopusta. Če delavec med trajanjem letnega dopusta zboli ali v drugih primerih, ko je delavcu priznana začasna odsotnost z dela zaradi bolezni, se mu ta čas ne všteje v letni dopust.

Pripravil: Š. S.

TUTUTUTU . . .

—Moža nimaš doma,

—Na službenem potovanju je.

—Si prepričana? Da ni spet pri tisti ljubici.

—Kje pa. Ona je službeno odsotna.

—Kako veš?

—Njen mož mi je povedal.

nekaj za gospodinje

STROJ ZA PRANJE PREPROG

Neko angleško podjetje je dalo na tržišče stroj za pranje preprog. Z njim je delo zelo enostavno; z eno samo operacijo odstranjuje umazanijo, šampon od zadnjega pranja in do 90 odstotkov vlage iz preproge. Stroj za pranje preprog hydromist 650 gh je podoben navadnemu sesalniku. Raztopino škropi globoko v vlakna in iz njih odstrani umazanijo. Tehta 11 kilogramov, sestavljen pa je iz dela za raztopino in prostora z motorjem. Rezervoar drži 13 litrov. Stroj poganja popolnoma izoliran motor, ki ne zahteva vzdrževanja. Poseben del, ki ga pritrdimo na stroj, omogoča pranje oblazinjenega pohištva.

sestavil Marko Napast	zapravljiva ženska	zveza držav	filmski igralec Connery	rastlinska bodica	agitaciji namenjena igra	naprava za veslanje	suita Rimski-Korsakova
prapor							
snov, ki povzroča alergijo							
klavirski virtuoz							
avstralska mornarica				pod / nekdanji gen. sekretar OZN			
avtomobilska oznaka Ancone			šolska graja / prihodi v goste				
seštevek						nekdanji japonski premier (Kakuei)	oskrbnik vrta
evropski veletok (Elbe)					televizija / fr. film. režiser (Roger)		
avtomobilska oznaka Japonske		zlitina iz jekla in niklja / živec					
hrana brez dolgega kuhanja							
stoletje				del tedna / Torino			
ocena kakega del, recenzija							
Anton Vratuša			filmski igralec Sharif				

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE — Vodoravno: avtobus, granata, radikal, oče, ami, K. Jeran, OH, tara, me, Atos, brat, ion, Elz, nikotin, analiza, Ta, tlak.

NAŠA RISBA - VAŠ PRIPIS

Duhovite odgovore pošljite pod današnjo karikaturo najpozneje do 26. maja 1983 na naslov: VESTNIK, Titova 29/I, 69000 Murska Sobota, s pripisom: Naša risba — vaš pripis št. 17. Objavljene podpise honoriramo, zato ne pozabite pripisati točnega naslova.

VAŠ PRIPIS ŠT. 16

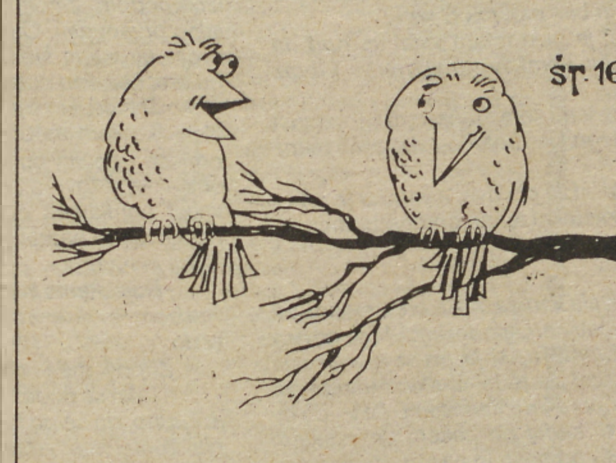

— Ne le turistov, tudi hrane bo primanjkovalo. Ti pa misliš le na devize! (Drago D., Radenci)

— Pa ne da si vesel zaradi novega ptičjega društva v Murski Soboti. (K. J. Murska Sobota)

MALCEK PRI ZDRAVNIKU

—A piješ ribje olje kot sem ti predpisal?

—Pijem, samo to prosim, če dodate, naj mi olje daje babica in ne mamica.

—Zakaj babica?

—Njej se roke tresejo.

SANJE

—Sinko, da boš vedel, v vsakih sanjah je nekaj resnice.

—Hvala. Tri rdeče mi daj, pa sva kvit. Sanjalo se mi je namreč, da si mi podaril stotisočaka . . .

IZ DŽOUŽIJOVOGA DNEVNIKA

Či že sakši den parkrat poslüšamo po radiji pa po televiziji od štila. Te bi štil tüdi naj biv v nekšon štili. Zaj pa pravijo, ka majo ŠTIL CITRO, pa ORANGE, pa GRAPEFRUIT pa JABOLKO. Moj pajdaš Bela je pravo, ka či majo trij pijače v angleškon štili, te bi jabolko tüdi lejko napisali APLE. Či pa ščejo tou meti v slovenskon štili, te bi pa tou moglo biti limona, pomaranča, pa grenivka. Že zatoka štil v grčini pomeni način izražanja. Good-bye!

KRIŽEM KRAŽEM PO NAŠIH ŠOLAH

UREJA JOŽE GRAJ

LJUBITELJ KNJIG

S sošolsko Valrijo sva dobili nalogo, naj greva k Jakobu Ketišu, ki ima veliko starih knjig, in narediva intervju. Ko sva prišli do njegovega doma, je sedel na klopi pred hišo. Pozdravili smo se, nato pa ga povprašali:

»Slišali smo, da imate veliko knjig. Kdaj ste jih začeli brati?«

»Bral sem že v šoli. Knjige so mi vedno veliko pomenile.«

»Kdo vas je navdušil za branje?«

»Nihče! Sam sem se začel navduševati že od malih nog, po osnovni šoli pa sem se vključil v bralno društvo. Tedanji predsednik mi je dovolil, da sem delal v knjižnici. Ob vsakdanjem delu s knjigami sem se začel še bolj zanimati zanje.«

»Kakšne knjige najraje berete?«

»Berem vse vrste knjig, najraje pa romane.«

»Imate veliko knjig?«

»Precej, imel pa bi jih še več, če mi ne bi med vojno veliko knjig izginilo.«

»Pokažite nam jih nekaj!« sva prosili.

Ogledali sva si njegovo zbirko. Ima veliko starih knjig. Tako sva si z zanimanjem ogledali Levstikove Poezije, Kresnice in še nekatere druge. Tudi nekaj pesmi sva prebrali, zdele so se nama lepše kot današnje.

Ko smo se poslovili, je še pristavil, da knjig nikomur za noben denar ne bi dal.

Sonja Tkalčič, 7. raz.
OŠ Kapela

V cvetočem sadovnjaku

V ponedeljek smo obiskali cvetoč sadovnjak. Sadna drevesa so vsa v belem. Cvetoča drevesa obiskujejo čebele in pesmi metuljc. V cvetočem sadovnjaku prijetno diši. Pomlad mam rada.

Holar Irenja
1. razred OŠ
Stročja vas

DELO PRI ČEBELAH

Doma imamo čebele, ki sem jih rad opazoval, ko sem bil še majhen. Gledal sem, kako je oče delal v čebelnjaku. Ves čas sem si želel, da bi tudi jaz kdaj to znal.

V sedmem razredu sem se vključil v čebelarski krožek. Vodi ga zunanji mentor Anton Franko. Ker v šoli nimamo lastnega panja, nas poučuje v svojem čebelnjaku. Prve ure nam je razkazoval panje s čebelami, satnice in čebelarske pripomočke. To vse sem že videl doma.

Spomladi sem pomagal pri ogrebanju rojev, ker takrat čebele rojijo. Tako se čebele namreč razmnožujejo. Najlepše opravilo mi je točenje medu. V točilo za med se dajo štiri medene satnice, iz katerih se z vrtenjem izteka med. Lepo je gledati, kako se posoda polni s sladkim medom. Čez zimo sem doma pomagal pri sestavljanju in žičenju okvirjev za satnice.

Čebelar mora veliko znati o življenju čebel, zato si želim, da bi se o njih še več naučil.

Benjamin NOVAK, 8. raz.
COŠ »JOŽE HEDZET«
Šafarsko

Naredili smo, naredili bomo

Že tri leta sem vključen v Planinsko društvo Mura.

Nekega dne nam je učiteljica povedala, da bo prišla tovarišica Vildova in nas seznanila z delom Planinskega društva Mura. Ta je res prišla. Pokazala nam je diapozitive in nas seznanila s pravicami in dolžnostmi vsakega planinca. Od tistega dne sem bil tako navdušen, da sem komaj čakal naslednji obisk tov. Vildove. Zdaj se pogosteje sestajamo. Imeli smo tudi celodnevno predavanje o nevarnosti v gorah, o orientaciji in o prvi pomoči v gorah. To je zelo koristno, saj vem, da lahko s svojim znanjem nekomu rešim življenje.

Ko sem zvedel, da bomo šli na izlet na Boč, sploh nisem mogel spati. Na Boču smo pisali preizkus znanja o planinarstvu in nevarnosti v gorah. Izpit smo naredili skoraj vsi. V tistem letu smo naredili še dva izleta. Začel sem se tudi vključevati v akcije, ki jih je pripravilo planinsko društvo. Markirali smo tri odseke pomurske poti. Zdaj pomagamo pri prodaji srečk, katerih izkupiček gre za popravilo planinskega doma na Kredarici. Planinci v delovni organizaciji Mura so začeli šivati posteljnino. Na Kredarico smo poslali prostovoljce, ki pomagajo pri izgradnji planinskega doma. Zadali smo si nalogo, da bomo ustanovili še več takih društev na osnovnih šolah. Še naprej bomo pomagali pri izgradnji doma na Kredarici, kolikor bo to v naši moči. V naše vrste hočemo pritegniti še več ljubiteljev gora. Čeprav smo zelo oddaljeni od njih, bomo še naprej z veseljem plezali nanje. Predvsem pa želimo, da bi naše gore ostale čiste in lepe, ne pa, da bi jih onesnažili in uničili rastline in živali na njih.

Robert Titan, 7. a OŠ III M. Sobota

MOJE OTROŠTVO

Moja mama živi v Nemčiji, oče pa v Gornji Radgoni. Ločila sta se in ostala sem z mamico sama. Živeli sva v Mariboru. Komaj štiri mesece sem bila stara, ko so me pripeljali v Bučkovce. Takrat sem bila še majhna in nisem še nič razumela. Vse bi bilo dobro, če ne bi odšla mama v tujino. Od tam se ni oglasila eno leto in pol. Babica je skrbela zame in še danes skrbi. Nudila mi je vse, kar je le mogla, saj se je zavedala, kako je, če nimaš mame. Jaz sem rasla in vedno mislila, da je pač babica moja „prava ti". Ko sem nameravala v šolo, mi je vse razložila in nisem bila preveč žalostna. V tolažbo sem imela sosedi, ki sta živeli tudi obe brez staršev pri babici. Njuni starši so pogosto prihajali, moji pa nič. Mamica se je včasih oglasila s kratkim pismom. Pisala pa ni nič. Babica je bila zelo potrta. Ko je nekega dne prišla k nam, mi je prinesla veliko slaščic. Seveda sem bila tega zelo vesela. Ostala je en dan, nato zopet odšla za dolga tri leta. Potem se je spet pojavila in takrat je bila ponovno poročena. Nisem jokala, pa tudi vesela nisem bila. Kdo pa bi bil vesel, ko pa te mati obišče vsakih nekaj let. Odšla je in meni ni dala niti prebite pare. To me je razjezilo. Napisala sem ji seveda malo ostrejše pismo. Takrat se je skregala in ni dala od sebe niti glasu več. Čez nekaj časa sem slišala, da je bila v Mariboru in ni prišla k meni. To me je tako potrlo, da sem le razjokala. Ampak včasih jo pogrešam in še vedno jo imam rada, pa čeprav je bila taka z mano. Pred kratkim sem se odločila, da ji spet napišem pismo. Res sem ji pisala, a ni mi odgovorila.

Mnogo vprašanj me muči in si nanje ne znam odgovoriti.

Niti tega ne vem, kaj je moja mama po poklicu.

Babica me ima rada in sem ji hvaležna za to.

Vesna RAZLAG, 7. raz.
OŠ BUČKOVCI

BESEDA DVE O...

ŠIVILJSKI KROŽEK — Z namenom, da bi se naučili šivati ročno ali na šivalni stroj, smo na naši šoli ustanovili tudi šiviljski krožek. Obiskujemo ga učenke 6. in 7. razreda, vodi pa nas zunanja sodelavka šole Cilka Srša. Znanje, ki si ga bomo pridobili, nam bo lahko večkrat zelo koristilo. (Natalija Bencek, 7. raz. OŠ Jože Hedžet Šafarsko).

x x x

MOJ INSTRUMENT — Vedno sem si želela igrati klavir ali kitaro. Ker pa imamo premajhno stanovanje, sem se odločila za kitaro. Kupili so mi jo za novo leto. Hodim tudi v glasbeno šolo. (Suzana Prelec, 6. č OŠ Edvard Kardelj Murska Sobota).

CESTA NI IGRIŠČE

Živim ob magistralni cesti. Promet na njej je zelo gost. Vozijo traktorji, avtomobili, cisterne, avtobusi, kolesa in veliko je tudi pešcev.

Velikokrat, ko grem po mleko, vidim sosedove in druge fante, ki se igrajo na tej nevarni cesti. Tudi na nevarnem mostu se sprehajajo.

Sedel sem pred našo hišo in jih opazoval. Bili so štirje. Z žogo so se igrali neko igro. Čez čas se jim vedno bolj približeval avto. Voznik je bil že čisto blizu. Moral je zavirati in trobiti. Šele tedaj so ga pogledali in se počasi spravljali s ceste.

Mislim, da ti fantje ne poznajo pravilnega obnašanja na cesti, da pozabljajo, da spravljajo v nevarnost sebe in druge. Gotovo ne poznajo gesla: »Na cesti nisi sam.«

Bojan Dražnik, 6. r.
OŠ Creneovci

Paul Busson — UPORNIK MELHIOR (DNEVNIK IZ FRANCOSKE REVOLUCIJE) — Prevedel: Vladimir Komidar

27

Obraz mu je bil posinel in upadel, oči pa je imel priprte. Po vsem videzu me ni opazil. Razžarjeni ponvi se je bližal kot slepec z iztegnjenima rokama. Priskočil je brat, ga naravnal v pravo smer in potisnil na pručico. Zaklinjalec je nepremično obsedel. Brat ga je prijel za spuščeno roko, mu s težavo razklenil prste in mu položil v dlan prstan. Za tem mu je zopet stisnil roko v pest. Sam je sedel na podobno pručico in stresel nekaj zrn iz bakrene skodele na tleče oglje. Sinji dim izredno prijetnega vonja me je spominjal dragocenega kadila, ki ga rabi katoliška cerkev v posebno pomembnih praznikih.

Nepremično sedeči zaklinjalec je bil do okolice ravnodušen. Sedel sem mu nasproti. Za njim mu je sedel brat, ki je shujšan in upadlega lica kazal znake težke tuberkuloze, napovedujoče bližnjo smrt. Zopet sem zbral pozornost ob glavni osebi in sprevidel, da ji brezizrazne oči strme vame. Hkrati je bilo slišati melodično zvenenje, ki je nenehno žuborelo iz bratove brunde. Zaklinjalec je še vedno nepremično ždel na svojem mestu. Sčasoma se mu je glava nagnila na desno, medtem ko so se mu usta lahno odprla. Roka, v kateri je držal prstan, mu je podrgetavala. Precej časa smo sedeli ob modrikastem soju in uspavajočem naraščanju ter upadanju glasbe.

Iznenada sem opazil med razprtima ustnicama nepremičnega zaklinjalca kosem modrikastobele svetlikajoče se tenčice, ki se mu je začela polagoma izvijati. V stolovem naslonjalu mi je začelo močno trkati in pokati. Nato se je ta šum s še večjo jakostjo preselil v pod, se vrnil v stol, tako da sem večkrat dobro razločil kratke rezke udarce v ohrbtju ter se nehote ozrl. Kljub nezmanjšano močnemu trkanju nisem mogel niti za seboj niti poleg sebe nikogar odkriti. Belo tkivo, ki je viselo iz ust spečega zaklinjalca prav do njegovih prsi, je tako hitro izginilo, kakor se je bilo poprej pojavilo. Trkanje mi je prenehalo s prasketajočim udarcem po levem sedežnem naslonjalu. Molče je stresel zaklinjalčev brat na razžarjeno oglje še nekaj zrn kadila. Nekaj hladnega in lepljivega se mi je nepričakovano dotaknilo lic in me pogladilo po čelu. Segel sem po povzročitelju, a ga nisem dotipal. Na zaklinjalčevi rami sem opazil veliko snežnobelo roko s ploskimi prsti, podobno rokavici. Ta roka se je potem silno raztegnila, se mu vzpela nad glavo, obležala v naročju, dokler ni čez nekaj trenutkov zbledela in postala nevidna. Speči mož se je vznemiril in se pozibaval z gornjim delom telesa. Nato je začel tiho peti neko žalostinko, katere besedila nisem mogel razumeti. Zopet je začelo biti po podu in blizu mojega stola. Nezasedena pručka pri zastoru, ki sem jo bil doslej spregledal, je nekajkrat kakor žaba skočila proti meni, se potem obrnila, nekaj časa obležala, nato pa se začela sukati. Vtis sem imel, da je prisoditi vse pojave močnim magnetičnim tokovom, ki so izhajali iz spečega čarodeja. Hkrati je čarodejev brat pospešil svoje igranje. Zibanje spečega moža je prešlo v krčevit drget, ki me je močno presunil, zlasti ko je žareče oglje sežgalo nova zrnca kadila, ki se je spremenilo v gost dim, da obeh oseb malone nisem več razločil.

Zazdelo se mi je, da leži poleg ponve z ogljem svetlikajoča se bela tenčica, ki je preje nisem bil videl. Sredi nje se je nekaj premikalo, kakor da bi se otročiček ali žival skušala vzravnati. Nenavadna tenčica pa se je začela hitro dvigati, raztezati, ožati, kakor da bi skušala povzeti človeško postavo. Napeto sem oprezoval, dokler se mi ni zdelo, da vidim gube obleke in obrise telesa. Pred menoj je vzniknila človeška podoba. Odrevenel od vesele groze, sem uzrl bledo in skoraj presojno obličje ljubljene Zeferine, ki me je nepremično zrla. Potem ji je iz nežne glave začelo nekaj rasti, sestavljeno iz finih nitk, ki so se svetile in lesketale: Aglajin mrtvaški venec.

Hotel sem planiti kvišku in objeti ženo, po kateri sem tako vroče hrepenel. Oči so mi zastrle tenčice, noge so mi trzale v svinčenih čevljih. Mislil sem, da mi bo srce prenehalo biti. Cel prizor se je razblinil. Videl sem le še grobi pod in dim močnega sladkega kadila. Čarodej se je zvijal v krčih ob vznožju trinožnika in zrl kvišku.

Glasba je utihnila.

Nekdo je stekel čez oder. Brat je pobral zaklinjalca, ga vzravnal in mu z ruto izvlekel jezik. Med divjim hropenjem je umetnik odprl oči, se ozrl in vzdihnil.

»Zbudi se, Evzebij!« je kriknil klovn in ga obzirno stresel. »Zbudi se! Zbudi se!«

Zaklinjalec je pogledal najprej njega, nato mene in se razgledal, kakor da bi hotel ugotoviti, kje se nahaja. Silovito se je zdrznil, šel z roko preko čela, zabuljil vame in izgrgral: »Dve! Dve sta bili! Dve!«

Pomočnik je šel po cinast vrč in steklenico črnine, ki jo je zlil v posodo in pristavil k bratovim ustom. Ta je hlastno pil, odstavil in zopet pil. Lica so mi bila mokra od solz.

Po daljšem prizadevanju je nekromant vstal ter oprt na svojega pomočnika omahujočih korakov stopil k meni. Obraz mu je bil zaspan in poten.

»Nate prstan!« je zajecljal. Vzel sem srebrno dragocenost in jo spravil. »Zakaj dve?« Iztegnil je drhtečo roko proti meni. »Zakaj dve, gospod?«

Prikimal sem in tiho dejal: »Bili sta dve, a vendar le ena.«

» Nikdar več————« je zastokal ter se oprl na brata.

»Strašno——— prestopil sem bil——— že ——— prav————«

»Kaj ti je, Evzebij?«

»Ne, gospod«, je nadaljevala ženica in šla pred menoj, da bi mi pokazala pot. »V vasi ni gostilne. Ugledni tujci, ki se pri nas ustavijo, bivajo navadno v župnišču, ki je prostrano in ima dovolj opremljenih sob. Gospod pa je bil častitemu župniku prav posebej napovedan in priporočen. Vem samo še to, da mi je gospod župnik, ki se mudi sedaj pri nekem umirajočem bolniku, naročil, naj oprezujem po cesti in pazim, da napovedanega gosta ne zgrešim.«

Med tem smo prispeli k lepi zgradbi poleg cerkve. Skozi vrata, nad katerimi so poleg verige visele ogromne kosti izumrle živali, sem stopil v vežo, tlakovano s sivo opeko, iz nje pa v obokano, belo obarvano sobo, sredi katere je stala velika miza z usnjenimi naslonjači. Na knjižni polici ob steni sem opazil Paracelzova dela. Na stojalih sem uzrl nagačene ptice izredno redkih vrst, ki jih samo priložnostno dobimo iz tujine, razne rudnine in okamenela egipčanska žitna zrna. Na preprostem pisalni mizi pri oknu je ležal z zeleno patino prevlečen kipec žene, ki je držala v naročju otroka in predstavljala po mojem odrešenikovo mater. Nad črno pobarvanim molilnikom je viselo razpelo, s katerega je blago zrlo na grešni svet oblije odrešenikovo. Ko je čez nekaj časa ženica dela na mizo sveto medeninasto svetilko, ki je prijetno razsvetlila sobo s prijazno rumenkasto lučjo, je vstopil župnik.

Visokorasel mož sivih las in zdravega obraza je zrl pametno in zamišljeno. Vljudno mi je ponudil roko, me pozorno pogledal ter me prosil, naj bom tako ljubezniv in sprejemem njegovo povabilo — k večerji. Dodal je, da mi bo pozneje razložil zagonetko v zvezi z okolnostjo, da so vedeli za moj prihod. Hitro so poskrbeli za kočijaža, popravilo voza zaupali kovaču, konja pa so odpeljali v hlev.

Z večerjo so nama postregli za pogrnjeno mizo. Prinesli so nama prekajene šunke v smetani. Zraven sva srebala lahno hrusnično vino. Ko sva použila preprosto večerjo, me je župnik prosil, naj mu dovolim, da si prižge pipo.

Priznati moram, da me je kljub notranjemu miru, s katerim sem navadno zrl na dogodke kot na nespremenljivo danost, zelo zanimalo, kako je duhovnik izvedel, da nameravam priti. Povedal sem mu svoje ime in mu označil sloj, ki mu pripadam. Seveda sem ga tudi prosil, naj mi razloži pomembni dogodek.

Puhnil je oblak modrikastega dima in začel pripovedovati:

»Zgodilo se mi je zares nekaj nenavadnega. Pred tremi dnevi sem kakor ponavadi šel po vaški cesti, da bi med izprehodom zmolil svoj brevir. Ugledal sem osebi, ki sta me silno presenetili. Osemdesetletnico sem dobro poznal. Kljub svoji starosti in šibkosti je ob tisti uri običajno nosila domov butaro, čez dan nabrane suhljadi. Vselej je bilo žalostno videti šibko ženico, ki se je morala opotekati pod težkim bremenom. Neredko sem naročil mladeniču, ki se je mudil v bližini, naj odnese ubožici butaro do doma. Tokrat pa je prihajala brez običajnega tovora. Vzravnano stopajoč se mi je zdela naravnost pomlajena ob spremljevalcu, ki si je po njeni izjavi prostovoljno naprtil breme. Mož je bil presenetljive zunanjosti. Nosil je namreč . . .«

»Rujavkasto haljo, črn turban, okroq vratu pa jantarjevo verižico — — —« sem mu drhte od pričakovanja segel v besedo.

Župnik me je brez začudenja pogledal in nadaljeval:

»Tako se čudež delno razblini. Delno pravim. Vsekakor pa je čudno, da se po tuji šegi oblečeni mož ni zadel posebnjaški niti ženici niti krojaškemu vajencu, ki je vljudno vzel raz vzhodnjaka starkino breme na ročni voziček in ji ga odpeljal domov. Prepričal sem se, da sploh nista opazila spremljevalčeve vzhodnjaške zunanjosti. Okolnost, da mi je ta mož naredil povedal vaš današnji prihod, pa si razlagam s tem, da ga vi očitno poznate, odnosno da ste mu govorili o svojem potovanju.«

KOMENTAR

VSE ZA BOLNIKE — SAM BOLAN

9. maja so na oddelku za hemodializo v ptujski bolnišnici priključili na umetne ledvice, ki jih je daroval Ivan Kramberger, 48-letni medicinski tehnik, strokovnjak za ledvice, že 20 let zaposlen v Duisburgu, sicer pa rojak iz Negove, prvega bolnika. Dober teden za tem je Ivan Kramberger vključil enako napravo, darilo, v medicinskem centru v Somboru. Lani je na ta način razveselil medicinsko osebje in ledvične bolnike v Pomurju ... Te dni je ta »dobri človek«, kot ga je poimenovalo zahodnonemško časopisje, doma, ob Negovskem jezeru, kjer si je nedaleč od domačije uredil nov dom.

»V TUJINI SI VEDNO TUJEC«

Takole je razmišljal te dni doma, v še skoraj neoskrunjeni naravi, ob Negovskem jezeru, ob lepi, pa vendar trdi ilovnati slovenskogoriški zemlji, ki kljub trdemu delu domačinom ni nikdar rezala belega kruha. To in številna družina, pri Kramergerjevih je bilo 9 otrok, je tudi Ivana pognalo v tujino. Povrhu pa je leta 1960 »potegnil kratko« kot brigadir na progi Beograd—Bar, tam si je poškodoval levo roko in postal 60-odstotni invalid, tako da je bilo z dimnikarskim delom konec. Nadaljevanje zgodbe je marsikateremu bralcu verjetno že dobro znano, toda bolj z lepe, ne pa tudi trnove plati ...

»Ko sem prišel 1963. leta v Duisburg, so me najprej zbodli v oči socialni problemi. Kmalu sem spoznal, kako osamljen je človek v kapitalizmu. Že takrat bi pobral šila in kopita, in se vrnil v domovino, če me ne bi bilo sram ... Čistil sem ulice in kanale, poprijel za vsako, tudi najbolj umazano delo. Toda z voljo se premaga vse ...«

Tole pa je imel Ivan Kramberger veliko in nič manj je nima tudi sedaj. In danes vsakemu priznava, da se je lahko uspešil za medicinskega tehnika le zaradi tega, ker je čistil avtomobil in urejal vrt direktorju duisburškega zdravstvene skupnosti. Ko pa se je naučil nemški pogovorni jezik, je bilo vdinjanja konec.

»Nisem se pustil več izkoriščati, razgrinja svoje življenje Ivan Kramberger. »Bil sem brez dlake na jeziku, za pravico se nisem ustrašil potrkati na nobena vrata. Okolje me je zato kmalu sprejelo, posebej še, ko sem se začel zavzemati še za domačine.«

To pa je pravzaprav pričetek drugega dela zgodbe o Ivanu Kramergerju. Tistega, ki je ves prežet z bojom za pomoč siromašnim in izkoriščanim ter bolnim. Ob tem pa se je vseskozi strokovno izpopolnjeval, tuhtal dneve in noči, dokler ni pred 4 leti patentiral črpalke krvi za umetnega proizvajalca umetnih ledvic Dracke Wilock.

»Za nagrado sem prejel ob preceišnjem znesku zahodnonemških mark po pogodbi še 4 umetne ledvice od katerih je vsaka vredna čez 30.000 DM. Nisem pre mišljeval, kako bi le mogel saj v tujini je tujec kljub cenjenosti vendarle le tujec, da dragocene aparature podarim domovini.«

NA STOTINE PROŠENJ

Za prvi korak, podaritev umetnih ledvic soboški bolnišnici, odločitev ni bila težka. Kako bi tudi bila, saj se je Ivan Kramberger dobro zavedal, koliko ljudi iz domačega okolja je potrebnih čiščenja krvi. Pa tudi sam je ledvični bolnik — ena ledvica mu je že popolnoma odpovedala, načeto pa ima že tudi drugo — posebej pa ga je očarala, kot pravi, skrb za ljudi, ki jo namenjajo v tej bolnišnici zdravstveni delavci slehernemu bolniku.

Zato pa mu niso dale spati stotine prošenj, ki jih je prejel po prvem darilu.

»Težko se je bilo odločiti, saj bi rad pomagal vsem, nisem pa želel, da bi dragocene naprave morebiti stale neizkoriščene kje v kakšnem kotu. Ponekod za to tudi niso dovolj strokovno usposobljeni. Za Ptuj sem se odločil, ker tam že premorejo štiri umetne ledvice in bodo odprli nov oddelek, ne premorejo pa deviznih sredstev za nakup aparata za dializo. Sombor? Moram povedati, da ne ljubim le Slovenije, ampak vso našo domovino. Žal mi je le, da nisem mogel ustreči vsem!«

Vsem zares ni bilo mogoče ustreči, vendar je bila tudi zadnja pomoč za marsikaterega bolnika »obliž na rano«. Mariborska bolnišnica je dobila rezervne dele za dializo, črpalke za kri, vse vrste zdravil ..., lenarški zdravstveni dom zdravila za domala vse bolezni, prav tako zavod za varstvo in delovno usposabljanje mladine Dr. Marjan Borštnar v Dornavi pri Ptuju in soboška bolnišnica ponovno rezervne dele za umetne ledvice. In prava škoda je, da nekaj od tega, kot se huduje, še vedno leži v carinskih skladiščih.

VELIKA POMOČ NOVINARJEV

Kljub temu da je Ivan Kramberger daroval za humane namene ves svoj prosti čas, pa vsega ne bi zmogel sam. Zaradi tega je izgubil tudi dve ženi, ki ga nista razumeli, ko se je pehal za druge. »Hvala bogu«, pravi, »da sem slednjič srečal pravo — Marjeto!« V Duisburgu je ustanovil društvo za pomoč nemočnih, ogromno pa so mu pomagali tudi novinarji.

»V začetku so bili presenečeni, ko sem se — tujec — boril za Nemce. Vendar so me kmalu sprejeli in podprli, tako kot vsa nemška javnost. To mi je veliko pomenilo in me še bolj spodbujalo. In lahko trdim, da sem prav ob razumevanju in podpori sredstev javnega obveščanja izbojeval sleherno bitko. V televizijski oddaji se v skoraj enournem pogovoru nisem dal prelisičiti niti nemškemu ministru za zdravstvo.«

Dolg in skoraj nepregleden bi bil seznam ljudi, ki jim je pomagal razrešiti socialne probleme, bolnikov, ki jih je pozdravil ali jim omogočil zdravljenje, krivic, proti katerim se je boril in se še bori Ivan Kramberger. Vrata njegovega stanovanja v Duisburgu so venomer odprta za vse nebogljene in izkoriščane.

V TUJINI HVALJEN IN PRIZNAN — KAKO PA DOMA?

Ivan Kramberger je prav gotovo svojevrsten fenomen. Gotovo je, da zahodnonemško časopisje in TV niso posvečali ob najuspešnejših naših »žogobrcih« in že slovitih nogometnih učiteljih, med katerimi še posebej cenijo Branka Zebeca, toliko pozornosti nikomur od naših delavcev, začasno zaposlenih na tujem. Ne zaradi »ekscesov«, ampak zaradi zares plemenitih in človeških dejanj. Po 20-letih pa se vrača domov, tja, od koder se je odpravil s trebuhom za kruhom, kjer je bil ves čas z mislimi. Le en načrt bo še prej uresničil, dvoje ali vsaj ene umetne ledvice bo zagotovil bolnikom v Slovenskem primorju ali Istri. Tako bi se odločali za dopust ob naši obali tudi ledvični bolniki iz tujine. Mu bo uspelo? Bo, saj zagotavlja, da če ne bo uspel pridobiti za sodelovanje zahodnonemške zdravstvene skupnosti, bo segel v žep sam.

In kako ga bodo sprejeli domačini? Ali bo ta cenjeni strokovnjak in človekoljub sprejet v domačem okolju? Na to vprašanje nismo dobili odgovora, nad Negovskim jezerom pa so se začenjali zgrinjati težki črni oblaki. Mar zato, ker je Ivan Kramberger za vse, ki ga ocenjujejo le po obleki in novih navadah, malce čudaški. Eno je gotovo — Ivan Kramberger ni več tak, kot se ga spominjajo domačini izpred dvajsetih let.

Vlado Paveo

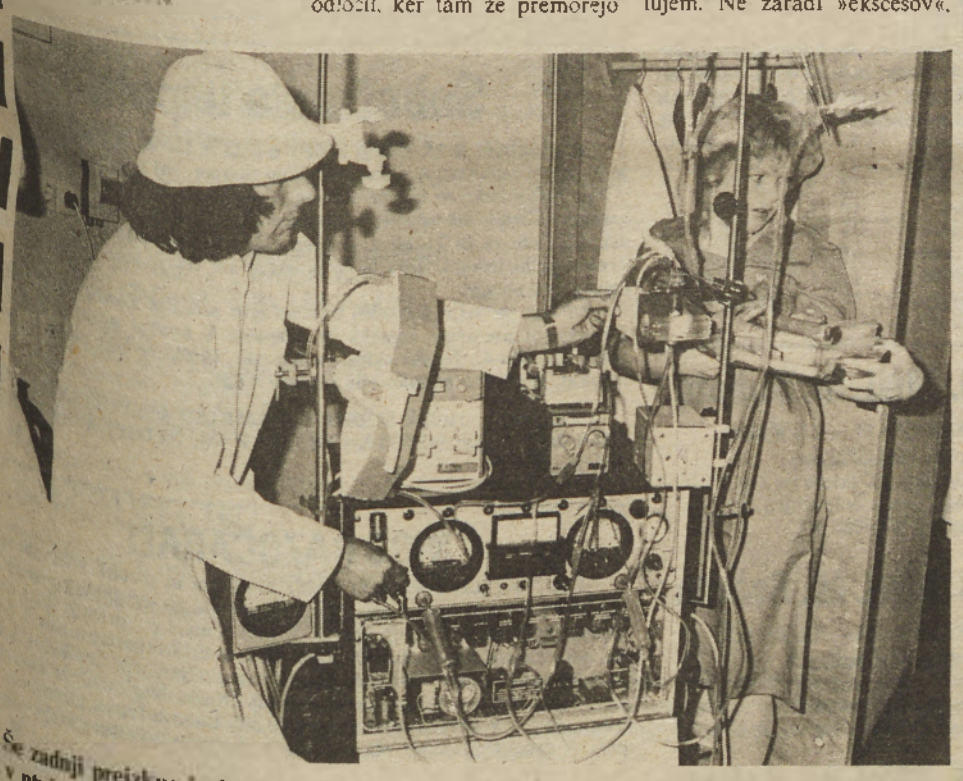

Še zadnji preizkus in kontrola in Ivan Kramberger bo vključil aparat za dializo v ptujski bolnišnici.

foto: B. Vugrinec

dopisniki so zabeležili

MURSKA SOBOTA

SREČANJE SLOVENSKIH POČITNIKARJEV

Na minuli seji predsedstva PZ pri OK ZSMS Murska Sobota so sprejemali sklepe za akcije v poletnih mesecih. Poudarili so, da je mladinski turizem njihova prva naloga, zato mu morajo posvečati ustrezno pozornost. Počitnikarji bodo namenili tudi večjo pozornost delu z najmlajšimi in pa informativno-propagandnemu področju. Prisotni so bili tudi enotnega mnenja, da se mladinska poslovalnica mora ustanoviti in da je potrebno v jeseni spet stopiti v akcijo. V ta namen je bil imenovan poseben odbor, še prej pa bodo poskusili organizirati počitnikarje v Lendavi in Gornji Radgoni. Če bi počitniške zveze v vseh pomurskih občinah, je pričakovati, da akcija ustanovitve mladinske poslovalnice ne bo spodletela.

Po besedah predsednika Elemira Melina bo po vsej verjetnosti srečanje počitnikarjev Slovenije prav v Murski Soboti. Pričakovati je, da bo DO Mura prevzela pokroviteljstvo, murskosoboški počitnikarji pa se že z vso vnemo pripravljajo na ta pomemben dogodek.

STRU

Zlato poroko sta prejšnjo soboto praznovala zakonca Marija in Franc Gider iz Tropovec. Slovesnost ob jubileju je bila na krajevnem uradu na Tišini.

Foto: F. Kuhar

Nova zbiralnica mleka

Pred časom so v Dolencih pri Bedičevih odprli novo zbiralnico mleka, ki je več kot 40 proizvajalcem mleka iz tega dela Dolenec in iz dela Budinec skrajšala pot za 2 ali 3 km. Hkrati se je z novo zbiralnico precej povečalo zanimanje kmetov za večjo vzrejo krav molznic. Trenutna rekorderka po oddaji mleka v tej zbiralnici je Terezija Bedek iz Dolenec, ki odda vsak dan 50 l mleka. Prej je morala mleko nositi v 2 km oddaljeno zbiralnico. Sicer pa zberejo vsak dan nekaj čez 400 l mleka.

Novo zbiralnico so vaščani iz tega predela Dolenec in iz dela Budinec zgradili sami s prostovoljnim delom in s prostovoljnimi prispevki, čeprav jim je pomoč pri gradnji ponudila Tovarna mlečnega prahu iz Murske Sobote. Vaščani so pomoč odklonili, saj so bili zadovoljni že s tem, da jim tovarna Mlečnega prahu zagotovi odvoz mleka. Sedaj vaščani čakajo na hladilnik, ki jim ga je Tovarna mlečnega prahu že obljubila, kajti potem bodo lahko mleko zbirali tudi ob večerih.

DRAGO JAKIČ

Gasilci in vaščani prijeli za delo

Novo vodstvo gasilskega društva v Šulincih ima za sabo vidne uspehe. Skupaj z ostalimi vaščani so razširili gasilski dom, na pobudo novega predsednika Ernesta Bedeka in sekretarja Jožeta Baleka so močno povečali število članstva in ustanovili pionirsko gasilsko desetino, s katero se ukvarja izkušeni gasilec in nekdanji dolgoletni poveljnik GD Šulinci Franc Barber.

Gasilci in ostali vaščani pa bodo v naslednjem obdobju največ truda vložili v adaptacijo bivše osnovne šole. Športa in rekreacije željni pa so že začeli z urejanjem nogometnega igrišča in prirejanjem športnih srečanj.

Milan Gašpar

V Markovcih na Goričkem so gasilci kupili novo motorno vozilo, nad katerim ima pokroviteljstvo delovna organizacije Konstruktor — Pomurje, TOZD Gradbeništvo. Za vozilo so prispevali denar prebivalci štirinajstih vasi, SIS za požarno varnost Murska Sobota, pomagali so tudi s prostovoljnim delom ob prispevki. Foto: Drago Jakič

BELTINCI

PODELILI SO PRIZNANJA

Ob 30-letnici krvodajalstva je nedavno krajevna organizacija RK Beltinci pripravila proslavo s podelitvijo priznanj in značk večkratnim krvodajalcem.

Ob pestrem kulturnem programu, ki ga je pripravila osnovna šola Beltinci, je predsednica odbora RK tov. Černijeva v slavnostnem govoru spregovorila o dosedanjem uspešnem delu pri opravljanju humanega dela — krvodajalstva in o doslej uspešno prehojeni poti ter podelila priznanja in značke.

Za petkratno dajanje krvi je priznanje in značke prejelo 45 krvodajalcev, za desetkratno 13 in za petnajst in večkratno dajanje krvi 3 krvodajalci.

A. H.

TURNIŠČE

POLMETERSKI ČEVELJ

V Planiki TOZD Tovarna obutve v Turnišču so pred kratkim izdelali čevelj, ki je dolg 50 centimetrov. To je bila zamisel Štefana Adaniča iz Turnišča, ki dela v tej tovarni že od vsega začetka in je že 17 let mojster v šivalnici. Da je pravi mojster, je potrdil tudi pred dnevi.

„S pripravo za idelavo tega velikega čevlja sem začel pred petimi meseci. Tako sem uspel izdelati zgornji del polmeterskega čevlja," je dejal Štefan.

Pri dokončni izdelavi pa je še sodeloval njegov sodelavec Jožef Zadravec. Tako je Jožef pri tem

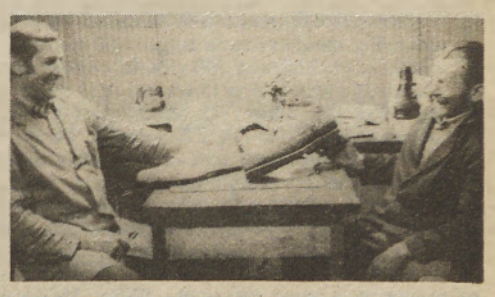

čevlju izdelal kopito, ga ročno navlekel, skratka poskrbel za spodnji del izdelave velikanskega čevlja. Mojstra obljubljata, da bosta izdelala še dva taka čevlja.

„En čevelj mislim predati ob 30-letnici Planiki v Kranju, drugi bi naj bil v turniškem čevljarskem muzeju Planika, tretjega pa bi dal našemu vodstvu," je dejal Štefan.

Pri tem je treba reči, da sta Štefan in Jožef vložila v izdelavo veliko svojega lastnega truda, hkrati pa zbudila veliko pozornost ostalih sodelavcev.

Štefan Prša

LENDAVA

Potrebovali bi več mladih

Industrijsko gasilsko društvo Gorenje-Varstroj v Lendavi deluje že nekaj let, vendar je v njem premalo mladih. V program dela za letošnje leto so zapisali, da bodo uredili okolje in ograjo okoli bazena, izdelali voziček za prevoz črpalke, čaka pa jih še pregled opreme v delovni organizaciji.

J. Žerdin

10-letnica delovanja upokojenih delavcev UNZ

Klub upokojenih delavcev UNZ Murska Sobota „Maks Perc" letos praznuje 10-letnico delovanja. Upokojeni delavci soboške UNZ so na letni konferenci ocenili dosedanje delo in hkrati proslavili 13. maj — dan varnosti. Poročilo o delovanju kluba je padal predsednik kluba Marjan Žagar, kateri je poudaril, da se upokojeni delavci še vedno dobro uveljavljajo v službi varnosti z aktivnimi delavci.

Štefan ABRAHAM

GORNJI PETROVCI

Srečanje krvodajalcev

KO RK Gornji Petrovci je v tednu Rdečega križa organiziral srečanje zaslužnih krvodajalcev in podelil značke in plakete za pet, deset, petnajst in dvajsetkratno darovanje krvi. Na prireditvi je spregovorila predsednica KO RK G. Petrovci Šarika Kučan, ki je med ostalim dejala tudi to, da se nekateri vedejo do krvodajalstva dokaj neresno. Po podelitvi priznanj je sledil skromen, toda prisrčen kulturni program.

Milan Gašpar

Socialni delavci Pomurja

V Pomurju je trenutno zaposlenih 70 socialnih delavcev, od tega skoraj polovica na centrih za socialno delo. Ti delavci imajo svoje medobčinsko društvo. Na nedavni letni konferenci pred dnevi, ko so se zbrali v Gornji Radgoni, so ugotovili, da je njihovo delo velikokrat premalo cenjeno, posebno še v sedanjih težkih gospodarskih razmerah. Socialni delavci Pomurja namreč ugotavljajo, da je z naraščajočo gospodarsko krizo vse več zadev, ki jih morajo reševati. Ugotovljeno je, da je v Pomurju nekaj socialnih delavcev še brez zaposlitve ali pa opravljajo naloge, ki ne ustrezajo njihovi stroki. Na vsak način pa bo potrebno apelirati na delovne organizacije in šole, da zaposlijo čim več socialnih delavcev, ker menijo, da bi s tem, ko bi določene zadeve na kraju samem hitro reševali, rešili marsikatero težko stanje med zaposlenimi.

ČETRTFINALE SP V SPEEDWAYU NA DOLGI STEZI

ZMAGAL ŠVICAR MARCEL, KOCMUT TRINAJSTI

— AMD Gornja Radgona se je zopet izkazal. Sedemnajstkratni svetovni prvak Ivan Mauger iz Nove Zelandije, ljubimec gledalcev v Gornji Radgoni, je imel zopet smolo.

Na stadionu bratstva in enotnosti v Gornji Radgoni, kjer je tudi edina speedway steza dolga 1.000 metrov v naši državi, je bila v nedeljo pred blizu 10.000 gledalci četrtfinalna dirka za svetovno prvenstvo. Nastopilo je 18 tekmovalcev iz devetih držav: Avstrije (3), ČSSR (3), Italije (2), Madžarske (2), Nizozemske (1), Nove Zelandije (1), Švice (1), ZR Nemčije (3) in Jugoslavije (2). Na dirki so nastopili nekateri odlični tekmovalci, med njimi velja posebej omeniti večkratnega svetovnega prvaka Ivana Maugerja, ki zelo rad prihaja v Jugoslavijo in je postal ljubimec gledalcev v Gornji Radgoni. Treba je tudi povedati, da je ta svetovni as prišel v Gornjo Radgono na lastno željo in da rojstne dneve zelo rad proslavi v naši državi. Tudi tokrat je pokazal svoje mojstrovine, vendar pa je zopet imel smolo. Potem, ko je v prvih dveh vožnjah zanesljivo zmagal, mu je v tretji počila zadnja guma na kolesu, vendar je vozil naprej, ko pa več ni šlo, je kakih 200 metrov motor

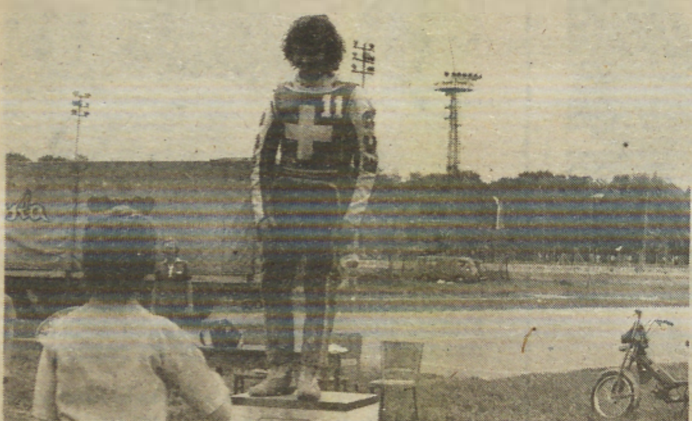

Dana Sukič — preds. org. odbora podeljuje priznanje zmagovalcu dirke Marcelu iz Švice.

porival ter si tako prislužil dve točki. Junak nedeljske dirke v Gornji Radgoni je bil Švicar Gerhard Marcel, ki je prvič nastopil in zmagal. Najhitrejši tekmovalec je bil Aleš Dryml iz ČSSR, ki je dosegel hitrost 122,17 km/h. Od naših tekmovalcev je bil soliden Albert Kocmut iz Gornje Radgone, ki je v prvi vožnji zasedel tretje, v drugi četrto in v tretji peto mesto ter zasedel 13. mesto. Franc Smolko pa ni uspel niti enkrat pripeljati do cilja. Kljub nekaterim težavam, s katerimi so se v zadnjem času srečevali člani AMD, so prireditev odlično organizirali.

Rezultati: 1. Marcel (Švica) 19 točk, 2. Dryml (ČSSR) 18, 3. Mauger (NZ) 17, 4. Desser (ZRN) 17, 5. Dominik (ČSSR) 11, 6. Bünning (ZRN) 11, 7. Walla (A) 11, O. Dalchiele (I) 10, 9. Eder (A) 10, 10. Kubiček (ČSSR) 9, 11. Dijkema (Niz) 8, 12. Kater (ZRN) 7, 13. Kocmut (Jug) 6, 14. Niko (Mad) 5, 15. Rusz (Mad) 3, 16. Furlanetto (I) 3, 17. Keglovitz (A) in 18. Smolko (Jug), oba brez točke.

Feri Maučec

VOLILNA KONFERENCA OSZ MURSKA SOBOTA

Strelstvo se vse bolj uveljavlja

Na nedavni volilni konferenci občinske strelske zveze v Murski Soboti so delegati ugodno ocenili dosedanje delo. Ugotavljali so, da je strelski šport dobil svoje mesto tako na tekmovalnem kot rekreacijskem področju. V preteklem mandatnem obdobju je bilo v soboški občini ustanovljenih 5 strelskih družin, tako da jih je trenutno 31, ki vključujejo 1623 članov in članic. Posebno skrb so namenjali tudi samoupravni organiziranossti in kadrovski politiki v strelskih družinah, kjer so bili prav tako doseženi vidni rezultati. S strelskim športom se aktivno ukvarja v soboški občini 424 strelcev in strelk vseh starostnih kategorij. Na državnem prvenstvu je sodelovalo 9 strelcev in strelk, na republiškem pa 21, ki so tudi dosegli zadovoljive rezultate. V lanskem letu je 5 strelcev dobilo naziv mojstra strelca, 66 naziv odličnega strelca in 136 dobrega strelca. Na športno-rekreacijskem področju pa je sodelovalo 5.672 občanov, kar je izredno velikega pomena tudi za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito.

Na volilni konferenci so veliko razpravljali tudi o bodočem delu in nadaljnjem razvoju strelstva v občini. Zavzeli so se zato, da je v prihodnje potrebno več skrbi nameniti delu s šolsko mladino, zlasti s pionirji. Ugotovljeno je namreč, da se le 7 strelskih družin sistematično ukvarja s pionirji. Prav ti so se uveljavili na republiškem prvenstvu ŠSD, ki je bilo v Murski Soboti in kjer so osvojili drugo in tretje mesto. V strelsko dejavnost bi morali vključevati srednješolsko mladino in mladino v delovnih organizacijah ter krajevnih skupnostih. Predlagali so, da bi bilo dobro organizirati problemsko konferenco ZTKO in zavoda za šolstvo. Strelstvo pa bi morali še bolj približati širšemu krogu občanov.

Na konferenci so ponovno izvolili za predsednika OSZ Murska Sobota Antona Kranjca, za podpredsednika pa Milenka Kaljeviča.

MEDNARODNI KARATE TURNIR

Horvat tretji

V organizaciji judo-karate sekcije Pomurja je bil v telovadnici osnovne šole Draga Lugariča v Lendavi tradicionalni turnir „Štefan Kovač" z mednarodno udeležbo. Sodelovalo je okrog 65 tekmovalcev in tekmovalk iz ZR Nemčije, Hrvatske in Slovenije. Po pričakovanju so imeli največ uspeha tekmovalci iz ZR Nemčije, ki so osvojili vsa prva mesta. Izkazal se je tudi Roland Horvat iz Murske Sobote, ki je med člani posamezno v katah osvojil tretje mesto.

Rezultati — moški posamezno — kate: 1. Kramer (Neufahren) 2. Čerič (Ruše), 3. Horvat (M. Sobota), 4. Ketiš (Ruše); **Ekipno:** 1. Neufahren (ZRN), 2. Ruše, 3. Limbuš. **Ženske — posamezno:** 1. Ulrich (Ingolstadt), 2. Preglar (Ing), 3. Festel (Ing), 4. Jarc (Branik); **Ekipno:** 1. Pliening Landsham (ZRN), 2. Branik (Maribor). **Borbe — ekipno:** 1. Neufahren, 2. Ruše, 3. Limbuš, 4. Ingolstadt.

— SRL — ŽENSKE —

Zmagi Polane in Radgone

V nadaljevanju prvenstva v slovenski ženski rokometni ligi sta bili pomurski ekipi uspešni. Polana je presenetila v Izoli, kjer je zmagala z rezultatom 17:15: Strelke za Polano: Horvat 9, Vogrinec 4, Virag 2, Luk in Kociper po enega. Radgona pa je doma premagala Šmartno z izidom 23:19. Strelke za Radgono: S. Mlinarič 10, Petek 7, M. Mlinarič 2, Hamler 2 ter Mauko in Vrabl po enega.

V naslednjem kolu igra Polana doma s Fužinarjem, Radgona s Kočevjem.

— SNL —

Poraza Mure in Nafte

V tekmovanju slovenske nogometne lige sta pomurska ligaša ostala praznih rok. Železničar je v Mariboru premagal Muro z rezultatom 1:0, Primorje pa v Ajdovščini Nafto z 2:1. Gol za Nafto je dosegel Dominko. V drugi slovenski ligi je Boč premagal Ljutomer z 1:0.

V naslednjem kolu igra Mura v Ljubljani s Slovanom, Nafta pa doma z Rudarjem iz Titovega Velenja.

ODBOJKARSKI TURNIR

Cankova in Beltinci

Odbojkarska zveza Pomurja je v Radencih pripravila pionirski odbojkarski turnir za prehodni pokal Radenske posvečen mesecu mladosti. Nastopilo je 7 moških in 8. ženskih ekip. V konkurenci pionirjev je zmagala ekipa Cankove pred Radenci, Beltinci in osnovno šolo Edvarda Kardelja iz Murske Sobote, med pionirkami pa je prvo mesto osvojila ekipa Beltinec pred Petrovci, Cankovo in Ljutomerom.

ŠPORT INVALIDOV

Druga ekipa DRŠI M. Sobota

Društvo za rekreacijo in šport invalidov Murska Sobota je bilo organizator drugega območnega tekmovanja invalidov v balinanju. Udeležile so se ga štiri ekipe iz severovzhodne Slovenije. Zmagala je druga ekipa DRŠI Murska Sobota pred ŠDI Maribor, prvo ekipo DRŠI Murska Sobota in ŠDI Titovo Velenje.

NAM. TENIS — I. B LIGA

Radgona prvak brez poraza

Odigran je bil četrti in hkrati zadnji turnir v okviru I. B republiške namiznoteniške lige. Ekipa Radgone, za katero so igrali Varga, Vršič, Zajmi in Žurman, je tudi tokrat premagala vse nasprotnike in brez poraza osvojila prvo mesto, s tem pa se je uvrstila v I. A republiško ligo. Najboljši igralec je bil Varga, ki ni bil poražen.

Rezultati: Radgona: Maribor 5:4, Radgona : Žalec 5:2 in Radgona : Ingrad 5:0.

KONČNA LESTVICA

Radgona	12	12	0	60:22	24
Maribor	12	7	5	42:31	14
Žalec	12	5	7	32:41	10
Ingrad	12	0	12	8:60	0

Štafetni tek mladosti

Partizan Bakovci je bil organizator štafetnega teka mladosti za vse kategorije občanov iz telesnovzgojnih društev, krajevnih skupnosti in šol. V osrednji disciplini — teku štafet 4 x 100 m- je zmagala ekipa SILVA iz Lendave pred Coca cola Puconci in prvo ekipo Bakovec.

— II. SRL — ŽENSKE —

Beltinka tretja

Končano je bilo tekmovanje v drugi slovenski ženski rokometni ligi — vzhod, kjer je iz Pomurja sodelovala tudi ekipa Beltinke iz Beltinec. Beltinčanke so osvojile tretje mesto.

KONČNA LESTVICA

Rudar	12	11	0	1	229:136	22
Lisca	12	8	0	4	242:198	16
Beltinka	12	6	0	6	293:199	12
Savinjska	12	5	0	7	173:204	10
Velenje B	12	5	0	7	201:240	10
Radeče	12	4	0	8	176:191	8
Brežice	12	3	0	9	195:224	6

— STRELSTVO —

Sodelovalo 111 strelcev

Občinska strelska zveza Murska Sobota je v počastitev dneva mladosti organizirala tradicionalno nočno streljanje z malokalibrsko puško. Tekmovanja se je udeležilo 37 ekip s 111 strelci. Tokrat sta se tekmovanja udeležili tudi ena pionirska in ena ženska ekipa. Zmagala je ekipa OSZ Murska Sobota v sestavu Gergar, M. Horvat in J. Horvat.

Rezultati: 1. OSZ M. Sobota 15/101, 2. SD Grafičar M. Sobota 15/84, 3. SD Koloman Kučan Križevci 15/82, 4. SD Ljutomer 15/69, 5. SD Trap M. Sobota 15/62, 6. SD Štefan Kovač Beltinci 15/61, 7. SD Mura 14/93, 8. SD Gederovci 14/76, 9. SD Križevci II. 14/59 in 10. KS Lendavska M. Sobota 14/26.

PNL

REZULTATI — 18. KOLO

Hotiza : Beltinka 1:1
Veržej : Dobrovnik 3:0
Bakovci : Turnišče 1:1
Lipa : Petišovci 2:2
Radgona : Črenšovci preloženo
Tešanovci : Tišina 1:1

Beltinka	18	13	3	2	57:25	29
Dobrovnik	18	10	4	4	50:39	24
Tešanovci	18	10	3	5	47:33	23
Bakovci	18	8	4	6	37:27	20
Turnišče	18	8	4	6	36:27	20
Črenšovci	17	6	6	5	27:26	18
Veržej	18	7	3	8	32:28	17
Lipa	18	5	7	6	27:43	17
Hotiza	18	5	4	9	33:36	14
Petišovci	18	5	3	10	41:46	13
Tišina	18	1	8	9	13:42	10
Radgona	17	3	3	11	26:54	9

I. MNL M. Sobota

REZULTATI — 13. KOLO

Apače : Puconci prel.
Bogojina : Dokležovje 4:3
Rogašovci : Šalovci 0:3
Čarda : Rakičan 4:1

II. MNL M. Sobota

REZULTATI — 13. KOLO

Gančani : Romah 5:2
Pušča : Bratonci 3:3
Vrelec : Ižakovci 1:0
Grad : Melinci 3:3

III. MNL M. Sobota

REZULTATI — 13. KOLO

Prosenjakovci : Križevci 0:4
Selo : Serdica 2:1
Filovci : Slaveči 9:3
Cankova : Tromejnik 7:2

I. ONL Lendava

REZULTATI — 12. KOLO

Bistrica : Olimpija 1:1
Borba : Mladost 2:2
Nafta : Mostje 1:7
Nedelica : Panonija 1:1

II. ONL Lendava

REZULTATI — 14. KOLO

Žitkovci : Zvezda 4:1
Pince : Renkovci prel.
Lakoš : Polana 2:3
Kapca : Graničar 0:3
Odranci prosti

LJUTOMER

AKADEMIJA OB 80-LETNICI

Telesnovzgojno društvo Partizan Ljutomer organizira v soboto, 28. maja 1983, ob 10.00 uri na prenovljenem igrišču slavnostno akademijo ob praznovanju 80-letnice organizirane telesnokulturne dejavnosti v mestu Ljutomer. Po akademiji bo ogled razstave v prostorih srednje šole družboslovne usmeritve na temo OD SOKOLA DO PARTIZANA DANES. Vabljeni so vsi predvojni in povojni aktivisti telesne kulture v mestu Ljutomer.

T. F.

ŠPORTNI RIBOLOV

DRŽAVNO PRVENSTVO V MURSKI SOBOTI

Jugoslovanska zveza ribiških družin je zaupala organizacijo II. državnega mladinskega prvenstva v športnem ribolovu in troboju ribiški družini iz Murske Sobote. Zaradi tega so pri RD Murska Sobota imenovali poseben organizacijski odbor, ki se je skrbno lotil priprav. Na prvenstvu, ki bo v času od 1. do 3. julija 1983, bodo sodelovale vse reprezentance republik in pokrajin. Tekmovanje bo na Ledavskem jezeru, troboj pa na nogometnem igrišču v Bakovcih. To je prvič, da bo državno prvenstvo v športnem ribolovu v Sloveniji, zato so prizadevni športni delavci pri RD Murska Sobota zelo počaščeni, da je prav njim zaupana tako zahtevna naloga. Prav gotovo pa to ni bilo naključno, saj so se Sobočani že doslej večkrat izkazali kot pravi športniki tako pri organizaciji prireditev kakor tudi na tekmovanjih. Udeleženci državnega mladinskega prvenstva v športnem ribolovu bodo stanovali v hotelu Diana, s Certusom — AP Murska Sobota pa je že tudi vse dogovorjeno za prevoz tekmovalcev na tekmovalna mesta. Izdelan je že tudi osnutek plakata in emblema prireditve. Sobočani pa tudi računajo, da bodo imeli v slovenski reprezentanci svoje člane, ki so se doslej že večkrat izkazali na najzahtevnejših tekmovanjih.

NAMIZNI TENIS — MRLZ

Dve prepričljivi zmagi

V nadaljevanju MRLZ so Sobočani dosegli dve zanesljivi zmagi in tako zbrali 22 točk, kar je že dovolj za osvojitev zelo dobrega tretjega mesta. Proti ekipi Sloge in Doboja so nastopili brez Zalaznika, ker so dali prvič v tem tekmovanju priložnost republiškemu pionirskemu prvaku Borutu Benku, ki je svoj prvi nastop popolnoma opravičil, saj je zabeležil dve zmagi. Močan in Kovač nista imela težav s slabimi gosti — nastopili so brez dveh najboljših igralcev — zato visoka zmaga tudi ne preseneča. Srečanje s Sarajevom pa so Sobočani odigrali ob priliki državnega [illegible]skega prvenstva v Sarajevu in s slabo ekipo niso imeli težav.

V naslednjem kolu igrajo doma v soboto z Bagatom iz Zadra in [illegible] bodo skušali maščevati gostom za visok poraz v Zadru.

Rezultati — SOBOTA:SLOGA 8:1 (Benko—Hadžič 21:16, 21:1[illegible]; Kovač—Kapetanovič 21:18, 21:13; Močan—Mujakič 21:15, 21:19; Kovač—Hadžič 10:21, 21:12, 21:10; Benko—Mujakič 14:21, 14:21; Močan—Kapetanovič 21:16, 22:20; Kovač—Mujakič 21:14, 21:14; Močan—Hadžič 21:18, 21:17; Benko—Kapetanovič 8:21, 21:10, 21:18); SARAJEVO—SOBOTA 0:9 (Garič—Zalaznik 0:2, Ferhatovič—Kovač 0:2, Džono—Močan 0:2, Ferhatovič—Zalaznik 0:2, Garič—Močan 0:2, [illegible]no—Kovač 0:2, Ferhatovič—Močan 0:2, Džono—Zalaznik 0:2, Garič—Kovač 0:2).

M. U.

Sobočanke uspele

V Ljubljani je bil zadnji krog v moški in ženski A republiški ligi, ki je bil zlasti pomemben za žensko ekipo Sobote, saj je odločal o obstanku v ligi. Sobočanke so uspele premagati neposrednega tekmeca Triglav po zaslugi odličnih Novakove in Siničeve, poleg njiju pa sta v ekipi prvič zaigrali Lahova in Trčkova. Moška ekipa je nastopila zelo pomlajena z dvema pionirjema Kuzmo in Benkovičem ter Gazdakom in Šercerjem ter ostala brez zmage.

Pri tem pa velja pohvaliti odlično igro pionirja Kuzme, ki je v igri s Fužinarjem premagal Jamška in Bezjaka. V končni uvrstitvi je moška ekipa osvojila 4., ženska ekipa pa 6.mesto. Moški so tako ponovili lanski rezultat, ženske so pa tako bile novinke v ligi.

Rezultati — moški: SOBOTA—KEMIČAR 3:5, FUŽINAR 4:5, ILIRIJA 0:5; ženske: SOBOTA—TRIGLAV 5:3, OLIMPIJA 5:4, ILIRIJA 3:5.

M. U.

NISO RAZOČARALI

Četrti regijski selekcijski turnir pionirjev in pionirk v Mariboru je prinesel pomurskim predstavnikom nekaj solidnih uvrstitev, ker so dobili priložnost predvsem mlajši igralci. V prvi skupini pionirjev je Žitek zasedel peto mesto, Radgončan Drozdek šesto in Fridrih sedmo mesto. V drugi skupini je Gerendaj osvojil drugo, Gonza pa četrto ter Lendavčar Sobočan sedmo mesto. V tretji skupini je bil Zrinski drugi, Radgončan Kr[illegible]čič pa četrti. V prvi skupini pionirk je bila Lahova četrta, Drozdkova pa peta. V drugi skupini je Trčkova zasedla drugo in Braruševa tretje mesto.

M. U.

REKREACIJSKO KOLESARJENJE

PESTER PROGRAM AKTIVNOSTI

Sekcija za rekreacijo in množičnost pri KK Pomurje iz Beltinec, ki obstoja dobro leto, ima izdelan izredno pester program aktivnosti. V zimskem času so kolesarji — rekreativci koristili prostore Partizana v Murski Soboti, kjer so si pridobivali fizične moči. Z izboljšanjem vremena pa so prešli na ceste. Tako je mogoče na naših cestah videti vsak dan več kolesarjev. Sicer pa najbolj vneti kolesarji izkoristijo vsako lepo nedeljo za vožnjo v različne kraje, večinoma po Pomurju. Člani sekcije se bodo letos tudi udeležili šestih množičnih prireditev — maratonov po Sloveniji. Končali jih bodo na pomurskem kolesarskem maratonu Treh src. Dogovarjajo se tudi, da bi razširili maraton Treh src prek Avstrije in mu tako dali mednarodno obeležje. Največja letošnja prireditev bo za skupino osmih kolesarjev v začetku meseca junija. V petek 10. in v soboto 11. junija je namreč na programu kolesarjenje od Hodoša do Portoroža. To razdaljo sta doslej že prevozili skupini iz Ljubljane in Maribora.

Poleg kolesarjenja si sekcija, ki jo uspešno vodi Aleksander Šaj[illegible]lehner, prizadeva ustanoviti v Pomurju nove sekcije za rekreacijsko kolesarjenje. Tako je bila v okviru Partizana Radenci ustanovljena sekcija kolesarjev. Pričakujejo, da bodo tako sekcijo ustanovili tudi v [illegible]ški tovarni Mura, kjer je precej rekreativcev. V mesecu juniju tudi [illegible]črtujejo strokovno predavanje o tehniki kolesarjenja in vplivu tega športa na krepitev telesa. Ker okrog 90 odstotkov potrebnih sredstev zagotavljajo sami kolesarji, je pričakovati, da bodo zastavljene načrte tudi uresničili. To tembolj, ker v klubu vladata pristno tovarištvo in medsebojna pomoč. Veseli so tudi, da je Kolesarska zveza Slovenije podelila priznanje Štefanu Titanu za njegovo uspešno delo v odboru za množičnost, kar jih spodbuja k nadaljnjim aktivnostim.

Feri Maučec

Z UPRAVE ZA NOTRANJE ZADEVE V MURSKI SOBOTI

MNOŽICA TATVIN

Voznik tovornega avta Štefan Malučič iz Vučje gomile je v križišču s prednostno cesto izsiljeval prednost, zato je prišlo do trčenja z osebnim avtom, ki ga je vozil Jože Kranjec iz Fokovec. Njegova sopotnica se je lahko poškodovala.

Zaradi neprimerne hitrosti je Janez Žabota s Pristave v Stročji vasi zadel z osebnim avtom pešakinjo Ireno Medvar iz Nunske grabe, ki je nenadoma prečkala cesto. Poškodba je lažja.

Štefan Kozar iz Lendave, Kranjčeva ulica, je pomagal Herženjakovim na Kapci pri spravilu sena. Med drugim je na dvorišču tudi obračal traktor. Pri vzvratni vožnji je zadel 14-mesečno deklico Alison Herženjak, ki je nepričakovano prišla iz stanovanja. Zaradi hudih poškodb je med prevozom v bolnico umrla.

Kmalu za tem, ko je voznik kolesa z motorjem Jože Adamič pripeljal s parkirišča gostilne Klobasa v Šratovcih na lokalno cesto proti Črešnjevcem, je padel in se lažje poškodoval.

Geza Gibičar iz Vučje gomile se je ob čiščenju trosilca za gnoj poškodoval na roki. Delovna priprava mu je namreč zagrabila mezinec na levi roki.

Objestnost ne pozna meja. Nekdo se je povzpel na streho osebnega avta Franca Ferčaka iz Murske Sobote — vozilo je bilo parkirano pred Jugobanko — in jo močno poškodoval. Škode je za najmanj 3 tisočake.

Z buldoženja, ki je bil parkiran v Precetincih, je neznanec ukradel „cerado", sedež pa je vrgel stran. Škodo so ocenili na 5 tisoč dinarjev.

28-letni Evgen U. iz Rogašovec je utemeljeno osumljen vloma v trgovino Tobaka na tržnici v Murski Soboti. Ugotovili so, da je razbil steklo na vhodnih vratih. Iskal je denar. Škoda znaša 3 tisoč dinarjev.

Vlado Maček, zaposlen v Radenski, se je spotaknil ob gajbico, na kateri je bila kovinska plošča 1 krat 1 meter; z roko je zadel ob njo in se porezal na podlakti.

Monterji Bliska pogrešajo 56 kilogramov pocinkanega vajanca. Material, vreden 3 tisočake, so pustili brez nadzorstva na gradbišču Mure. Nekdo si ga je protipravno prisvojil.

Neznani storilci so v križišču cest Črenšovci—Renkovci poškodovali 3 prometne znake in povzročili za 7800 dinarjev škode. O polomljenih znakih poročajo tudi iz Gornje Bistrice.

Dragica N. iz Murske Sobote je oškodovana za 9500 dinarjev. Ta denar je imela v vozičku, ko je v trgovini na tržnici v Murski Soboti nakupovala. Drzen tatič je denarnico vzel in zbežal. Zazdaj še ne vedo, kdo je bil.

Štefan M. iz Gančan je osumljen protipravne prisvojitve 15 desk. Te naj bi vzel na strelišču lovske družine Gančani. Vrednost desk je 4800 dinarjev.

Večjo količino opažnih plošč je nekdo ukradel z gradbišča prizidka k osnovni šoli v Radencih. Proizvodno gradbeno podjetje je oškodovano za 70 tisoč dinarjev.

Vlomljeno je bilo v stanovanjsko hišo, ki si jo je Franc Gomzi iz Trotkove zgradil v Negovi. Storilec je odnesel ladijski pod, več vreč cementa, betonsko železo, deske, samokolnico . . . Škoda znaša 40 tisoč.

Zmikavti so postali pozorni celo na perilo, saj ga kradejo medtem ko se suši. L. K. je oškodovana za 10 tisoč, F. Š., prav tako iz Murske Sobote, pa za 15 tisoč dinarjev. Perilo je bilo ukradeno ponoči.

Iz nezaklenjenega avta Branka Mileka iz Murske Sobote je ukradena kratkovalovna radijska postaja. Lastnik je oškodovan za 7000 dinarjev.

Š. S.

IMP — DO „PANONIJA"
KOVINSKA IN ELEKTROINDUSTRIJA
MURSKA SOBOTA

Komisija za delovna razmerja IMP — DO „PANONIJA" kovinska in elektroindustrija Murska Sobota, Bjedičeva 1

OBJAVLJA

naslednja prosta dela in naloge:

1. DIREKTORJA TEHNIČNEGA SEKTORJA,
2. VODJE KADROVSKO SPLOŠNEGA SEKTORJA.

K točki 1.:
- da ima visoko ali višjo strokovno izobrazbo tehnične smeri in 4 leta delovnih izkušenj na področju odgovornih nalog v kovinsko predelovalni industriji.

K točki 2.:
- da ima visoko ali višjo strokovno izobrazbo pravne smeri ali njej enako izobrazbo in 4 leta delovnih izkušenj iz kadrovsko splošnih nalog.

Delovno razmerje se sklene za dobo štirih let s posebnimi pooblastili in odgovornostjo. Kandidati morajo imeti družbeno-politične in moralno-etične kvalitete in smisel za delo z ljudmi.

Prijave je potrebno poslati na naslov: IMP — DO „PANONIJA" kovinska in elektroindustrija Murska Sobota, Bjedičeva 1, kadrovsko-splošni sektor, v 15 dneh od dneva objave. Kandidati bodo obveščeni o rešitvah v 30 dneh po preteku razpisnega roka.

„ELMA" Tovarna gospodinjskih aparatov in elektromateriala — LJUBLJANA
TOZD ELEKTROMATERIAL LENDAVA

Razpisna komisija ELMA tovarna gospodinjskih aparatov in elektromateriala Ljubljana TOZD ELEKTROMATERIAL Proizvodnja elektromateriala LENDAVA n. sol. o.

po sklepu delavskega sveta TOZD

RAZPISUJE

naslednja dela in naloge s posebnimi pooblastil

1) POMOČNIKA DIREKTORJA TOZD

Pogoji:
- visoka ali višja izobrazba strojne, elektro, organizacijske ali ekonomske smeri;
- pet let delovnih izkušenj na področju ekonomskih analiz in tehnološko operativne priprave;
- ustrezen odnos pri utrjevanju in razvijanju sistema socialističnega samoupravljanja;
- dela in naloge se opravljajo na sedežu DO v Ljubljani.

2) VODJE PROIZVODNJE

Pogoji:
- višja izobrazba strojne, elektro ali organizacijske smeri;
- štiri leta delovnih izkušenj na področju operativnotehnološke priprave proizvodnje ter organiziranja in vodenja proizvodnih enot serijske proizvodnje
- ustrezen odnos pri utrjevanju in razvijanju sistema socialističnega samoupravljanja

3) VODJE SPLOŠNE SLUŽBE TOZD

Pogoji:
- višja izobrazba pravne, upravne ali organizacijske smeri;
- štiri leta delovnih izkušenj na področju medsebojnih razmerij, kadrovanja, socialnega dela, izobraževanja, nagrajevanja in organiziranja dela samoupravnih organov;
- ustrezen odnos pri utrjevanju in razvijanju sistema socialističnega samoupravljanja.

4) VODJE OPERATIVNE PRIPRAVE DELA

Pogoji:
- višja izobrazba strojne, elektro ali organizacijske smeri;
- štiri leta delovnih izkušenj na področju operativne priprave dela in organiziranje proizvodnje;
- ustrezen odnos pri utrjevanju in razvijanju sistema socialističnega samoupravljanja.

5) VODJE OPERATIVNEGA PLANIRANJA

Pogoji:
- višja izobrazba ekonomske ali organizacijske smeri;
- štiri leta delovnih izkušenj na področju operativne priprave proizvodnje in organiziranja proizvodnje;
- ustrezen odnos pri utrjevanju in razvijanju sistema socialističnega samoupravljanja.

6) VODJE KONTROLE

Pogoji:
- višja izobrazba strojne, elektro ali organizacijske smeri;
- štiri leta delovnih izkušenj na področju kontrole kakovosti in operativne priprave dela;
- ustrezen odnos pri utrjevanju in razvijanju sistema socialističnega samoupravljanja.

Vsa našteta dela in naloge so razpisana za dobo 4 let.

Kandidati naj pošljejo svoje ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi na naslov ELMA TOZD ELEKTROMATERIAL Lendava, Kolodvorska 8 — za razpisno komisijo.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

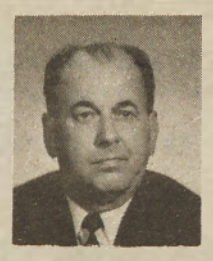

V SPOMIN

Šopek cvetja in lučka na peranem grobu sta nemi priči bridkega leta, odkar je odšel tja, od koder ni vrnitve, naš dragi mož in atek

Jože Hozjan

Odšel si brez slovesa, vendar v naših srcih še živiš in boš živel. Povsod sta praznina in bolečina, ostali so sledovi tvojih pridnih rok.
Hvala vsem, ki prinašate cvetje na njegov prerani grob in na njem prižigate svečke.

VSI TVOJI DRAGI

ZAHVALA

Po težki bolezni nas je v 77. letu starosti zapustila naša draga mama, stara mama in sestra

Kristina Lebar

roj. Špilak
iz Moščanec

Ob tej boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijatejem ter vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, ji darovali vence in cvetje, sočustvovali z nami in nam izrekli sožalje.
Prisrčna hvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostine in predstavnici KS za poslovilne besede.
Vsem še enkrat — iskrena zahvala!

Žalujoči: hčerka Albina z družino, sestri in brata z družinama ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Nepričakovano nas je v 79. letu starosti zapustila žena, mama in omica

Gizela Tušar

roj. Gumilar

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste jo pospremili na zadnji poti, darovali vence in cvetje, sočustvovali z nami in nam izrekli sožalje.
Posebno zahvalo izrekamo dr. Farkaševi in medicinskemu osebju internega oddelka soboške bolnišnice za vloženi trud. Zahvaljujemo se govornikom krajevne skupnosti in pošte, č. duhovniku, godbi, pevcem in delavcem pogrebništva za pogrebni obred.
M. Sobota, 26. aprila 1983

VSI NJENI

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta in dedka

Jožeta Hozjana st.

iz Velike Polane

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki ste z nami sočustvovali, mu darovali cvetje, ga pospremili na njegovi zadnji poti, nam pa ustno ali pismeno izrekli sožalje.
Iskrena zahvala predstavniku KS tov. Jožefu Tompi za poslovilne besede, č. g. duhovniku za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke.

Še enkrat vsem — iskrena zahvala!

Žalujoči: žena Terezija in sin Jože z družino

Kje si, ljuba mama,
kje tvoj mili je obraz,
kje je tvoja skrbna roka,
ki skrbela je za nas?

ZAHVALA

Po težki bolezni nas je v 82. letu starosti za vedno zapustila draga mama, ljuba stara mama, prababica, sestra in sorodnica

Terezija Hari

roj. Šinkec

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem, ki ste jo tolažili v času težke bolezni ter vsem sorodnikom, dobrim sosedom, prijateljem in znancem, ki ste jo v tako velikem številu spremljali na njeni zadnji poti, ji darovali vence in cvetje, sočustvovali z nami ter nam izrekli sožalje.
Prisrčna zahvala g. duhovniku A. Balažicu za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostnike in tov. K. Vajdi za poslovilne besede.
Ivanovci, 9. 5. 1983

Žaljujoči: hčerka Irena z možem Evgenom, vnuk Koloman z ženo Dragico, pravnuka Robert in Simona, sestra Marija in ostalo sorodstvo

INTEGRAL

PROIZVODNO TRANSPORTNO PODJETJE

AVTORADGONA

GORNJA RADGONA n.sol.o.

SOZD INTEGRAL, Proizvodno transportno podjetje AVTORADGONA, n. sol. o., Gornja Radgona, Ljutomerska 26,

RAZPISUJE

I. na osnovi sklepa delavskega sveta TOZD Proizvodnja nadgradenj prosta dela in naloge za dobo 4 let

direktorja TOZD Proizvodnja nadgradenj

Pogoji: višja ali visoka strokovna izobrazba, znanje tujega jezika, 3 oz. 5 let delovnih izkušenj na delovnih mestih s posebnimi pooblastili in odgovornostmi ter moralnopolitična neoporečnost kandidata.

II. na osnovi sklepa delavskega sveta delovne organizacije prosta dela in naloge za dobo 4 let

direktorja razvojno tehničnega sektorja

Pogoji: višja ali visoka strokovna izobrazba ustrezne smeri, 3 oz. 5 let delovnih izkušenj na opravljanju del in nalog s posebnimi pooblastili in odgovornostmi ter moralnopolitična neoporečnost kandidata.

Prijavljene kandidate bomo obvestili o opravljeni izbiri v 15 dneh od poteka roka za sprejem prijav.

Kandidate vabimo, da pošljejo pismene prijave z opisom dosedanjega dela in z dokazili o strokovnosti kadrovski službi delovne organizacije v 8 dneh od dneva objave.

vsak četrtek VESTNIK

ZGEP „POMURSKI TISK"
n. sol. o.
TOZD POMURSKA ZALOŽBA
Murska Sobota, Lendavska 1

po sklepu založniškega sveta TOZD

ponovno

RAZPISUJE

dela in naloge:

vodja oddelka priprave podatkov za AOP in izterjavo

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, izpolnjevati še naslednje:
— končana višja šola ekonomske smeri
— 3 leta delovnih izkušenj

Kandidati naj prijave opremljene z dokazilom o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 30 dneh od objave razpisa na naslov: Splošno-kadrovska služba ZGEP „Pomurski tisk", Murska Sobota, Lendavska 1.

Izbrani kandidat bo združil delo v delovno razmerje za nedoločen čas.

Prijavljeni bodo o izidu razpisa obveščeni v 15 dneh po opravljeni izbiri, med prijavljenimi pa bodo izbrali najustreznejšega v 30 dneh po preteku razpisa.

DO ZDRAVILIŠČE „RADENSKA" n. sol. o. RADENCI

razpisuje

po sklepu delavskega sveta TOZD Jeruzalem Ljutomer dela in naloge

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA TOZD

za mandatno dobo 4 let

Poleg splošnih morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:
— srednja ali višješolska izobrazba
— 8 oz. 5 let uspešne delovne prakse v gostinskih OZD
— izpolnjevati mora kriterije 24. člena Družbenega dogovora o uresničevanju kadrovske politike v SRS

Kandidati naj pošljejo pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: TOZD Jeruzalem Ljutomer, z oznako za razpisno komisijo.

Kandidati bodo o rezultatih izbire obveščeni v roku 30 dni po poteku razpisa.

OSNOVNA ŠOLA KUZMA

Po sklepu seje zbora delavcev

se razpišejo

naslednja prosta dela in naloge za nedoločen čas:
— **učitelja matematike in fizike**
— **učitelja nemškega jezika—slovenskega jezika**
— **učitelja razrednega pouka za podaljšano bivanje**
— **učitelja biologije—kemije z dopolnjevanjem tehnične vzgoje**

Pogoj: končana izobrazba predpisane stroke in stopnje.

Začetek del je 1. 9. 1983, za učitelja biologije—kemije pa je začetek del 1/10-1983.

Rok prijave je osem dni.

SAMOUPRAVNA STANOVANJSKA SKUPNOST OBČINE LENDAVA

razpisuje

skladno s 3. členom Pravilnika o pogojih in merilih za pridobitev posojil iz združenih sredstev vzajemnosti v občini Lendava (Ur. objave, št. 12/83) in sklepa odbora za graditev pri SSS občine Lendava z dne 16. 5. 1983

I. NATEČAJ

za posojila organizacijam združenega dela in skupnostim za nakup, adaptacijo in prenovo družbenih stanovanj

1. Razpisana natečajna vsota za posojila znaša 17,000.000.— din.
2. Pravico do posojila za nakup, adaptacijo in prenovo družbenih stanovanj imajo:
   — organizacije združenega dela in delovne skupnosti, ki imajo sedež v občini Lendava in so pristopile k Samoupravnemu sporazumu o temeljih plana Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Lendava ter združujejo sredstva vzajemnosti pri Stanovanjski skupnosti občine Lendava ter organizacije, ki začasno ne morejo oblikovati za stanovanjsko gradnjo dovolj sredstev iz čistega dohodka.
3. OZD in skupnosti lahko pridobijo posojila iz združenih sredstev vzajemnosti pod naslednjimi pogoji:
   — da kupujejo, adaptirajo ali prenavljajo stanovanja v okviru družbeno usmerjene stanovanjske gradnje,
   — da jim odobreno posojilo po tem pravilniku skupaj z drugimi sredstvi omogoča zaključeno finančno konstrukcijo,
   — da dostavijo vloge Samoupravni stanovanjski skupnosti — odboru za graditev v roku 30 dni po objavi natečaja
4. Rok vračila posojila je 10 let po 5-odstotni obrestni meri.

GD Žižki

VAS VABI

v nedeljo 5. junija 1983 ob 14. uri

NA VELIKO TRADICIONALNO

TOMBOLO

GLAVNI DOBITKI:

1. 200.000 din
2. 100.000 din
3. 50.000 din
4. EMO - Central
5. zamrzovalna skrinja
6. varilni aparat „Gorenje"
7. 200 litrov nafte
8. moško kolo
9. žensko kolo
10. potovalni kovček „Toko"
11. univerzalni drobilec
12. reporeznica
13. škropilnica „Panonija"
14. gospodinjski regal „Primat"
15. prešita odeja
16. žično pletivo 20 m
17. vrtni senčnik
18. fotoaparat
19. ročna ura
20. kuhinjska vaga

in še nad 500 manjših dobitkov v vrednosti 50.000 din

CENA TOMBOLSKE KARTE 100 DIN

V slučaju slabega vremena bo tombola naslednjo lepo nedeljo

Za jedačo in pijačo preskrbljeno!

Vabljeni!

SAMOUPRAVNA STANOVANJSKA SKUPNOST OBČINE LENDAVA

skladno s 3. členom Pravilnika o pogojih in merilih za pridobitev posojil iz združenih sredstev vzajemnosti v občini Lendava (Ur. objave, št. 12/83) in sklepa odbora za graditev pri SSS občine Lendava z dne 16. 5. 1983

RAZPISUJE I. NATEČAJ

za posojila delavcem za gradnjo ali nakup individualnih stanovanjskih hiš

1. Razpisana natečajna vsota za posojila znaša 12,000.000.- din.
2. Pravico do posojila za gradnjo individualne stanovanjske hiše imajo:
— delavci, ki združujejo delo v OZD, ki so pristopile k SaŠ o temeljih plana in združujejo sredstva vzajemnosti pri Stanovanjski skupnosti, oziroma v OZD, ki začasno ne morejo oblikovati za stanovanjsko gradnjo dovolj sredstev iz čistega dohodka.
— delovni ljudje, ki samostojno opravljajo dejavnost z osebnim delom s sredstvi v lasti občanov, in delovni ljudje, ki samostojno kot poklic opravljajo umetniško ali drugo dejavnost in združujejo sredstva vzajemnosti,
— delavci, zaposleni pri delovnih ljudeh, ki samostojno opravljajo dejavnost z osebnim delom s sredstvi v lasti občanov.
3. Prosilci lahko pridobijo posojilo pod naslednjimi pogoji:
— če nimajo lastnega stanovanja ali pa imajo neustrezno oziroma neprimerno stanovanje ali imajo ustrezno rešeno stanovanjsko vprašanje in niso sami ali njihovi družinski člani lastniki vseljivega lastniškega stanovanja, stanovanjske hiše ali vseljivega vikenda, ki presega 50 m² stanovanjske površine,
— da kupujejo stanovanje ali gradijo stanovanjsko hišo v okviru usmerjene stanovanjske gradnje,
— da zagotovijo predpisano lastno udeležbo za pridobitev stanovanjske enote,
— da ima hiša, za katero zaprosijo posojilo:
a) končano 3. gradbeno fazo — po 18. čl. Pravilnika (strešne kritine, dimniki) za prosilce v težkih stanovanjskih in socialnih razmerah
b) končano 4. gradbeno fazo, ki obsega predelne stene, grobo instalacijo elektrike in vodovoda, vzidani podboji oken in vrat (za suhomontažne podboje samo slepi okvirji), ometi, za ostale prosilce,
— da s pridobljenim kreditom in lastnimi sredstvi usposobijo stanovanjsko hišo za vselitev v roku dveh let od dneva pridobitve kredita,
— da so kreditno sposobni,
— da zagotovijo zahtevano zavarovanje posojila,
— da dostavijo vloge z vsemi prilogami stanovanjski skupnosti — Odboru za graditev do 10. junija 1983.

Vsi prosilci bodo točkovani po 20. členu Pravilnika in bo višina kredita odvisna od skupnega števila točk.

Rok za odplačilo kredita je do 10 let po 5-odstotni obrestni meri. Posojila se odplačujejo v mesečnih obrokih, ki znašajo šestino polletne anuitete.

Glede ugotavljanja kreditne sposobnosti prosilca za posojilo in druga vprašanja, kijih ne določa natečaj, se uporabljajo določila Pravilnika o pogojih in merilih za pridobitev posojil iz združenih sredstev vzajemnosti. Obrazci — vloge in priloge se dobijo pri SSS občine Lendava, Lendava, Partizanska 52.

Vloge za natečaj bo zbirala delovn

Vloge za natečaj bo zbirala delovna skupnost Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Lendava, do s tem natečajem določenega roka.

Vloge za natečaj, ki bodo prispele po tem roku, ne bodo upoštevane. Vloge bo obravnavala posebna komisija pri Samoupravni stanovanjski skupnosti občine Lendava, ki pripravi predlog za odobritev ali zavrnitev vlog za posojila. Končni sklep o odobritvi ali zavrnitvi vlog bo sprejel odbor za graditev. Sklep o odobritvi ali zavrnitvi bo delovna skupnost posredovala vsem udeležencem natečaja v pismeni obliki.

Na podlagi sprejetega sklepa odbora za graditev je posojilojemalec dolžan skleniti posojilno pogodbo z LB Temeljno pomursko banko. Poslovno enoto v Lendavi, ki je pooblaščena, da kontrolira namensko uporabo posojila.

VESTNIK URADNE OBJAVE

URADNE OBJAVE občinskih skupščin: Gornja Radgona, Lendava, Ljutomer in Murska Sobota

Leto XVIII | Murska Sobota, dne 26. maja 1983 | Št.: 14

134. Odlok o potrditvi zaključnega računa davkov in prispevkov občanov in zaključnega računa prispevkov za starostno zavarovanje kmetov za leto 1982

135. Odredba o najvišjih cenah kruha in peciva iz pšenične moke tipa „850"

136. Sklep o razpisu referenduma za uvedbo samoprispevka za celotno območje krajevne skupnosti Turnišče in za del območja krajevne skupnosti Turnišče za vasi Turnišče, Gomilica, Renkovci in Nedelica.

137. Sklep o višini denarnih pomoči in dohodkovnih pogojih v letu 1983 otrokom delavcev, drugih delovnih ljudi, upokojencev in kmetov

138. Valorizacija stroškov za pripravo in opremo stavbnega zemljišča za usmerjeno stanovanjsko gradnjo (blokovno) in gradnjo objektov družbenega standarda na območjih določenih z zazidalnimi načrti v mestu Murska Sobota

134

Na podlagi 219. člena zakona o davkih občanov (Uradni list SRS, št. 44/82), 21. člena pravilnika o knjiženju davkov občanov (Uradni list SRS, št. 2/73 in 1/82) ter 277. člena statuta občine Lendava (Uradne objave št. 37/81) je Skupščina občine Lendava na seji zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti dne 5. 5. 1983 sprejela

ODLOK
o potrditvi zaključnega računa davkov in prispevkov občanov in zaključnega računa prispevka za starostno zavarovanje kmetov za leto 1982

1. člen

Potrdi se zaključni račun davkov in prispevkov občanov in zaključni račun prispevka za starostno zavarovanje kmetov za leto 1982.

2. člen

Zaključni račun davkov in prispevkov občanov izkazuje:

— zaostanek iz leta 1981	5.930.894,50
— obveznosti po odmeri	86.067.357,90
— obresti in stroški	383.539,05
— odpisi	1.949.795,55
— plačila	86.637.493,75
— zaostanek	3.794.502,15

3. člen

Zaključni račun prispevka za starostno zavarovanje kmetov izkazuje:

— zaostanek iz leta 1981	3.076.661,25
— obveznosti po odmeri	19.624.758,90
— obresti in stroški	298.258,70
— odpisi	477.770,95
— plačila	20.975.532,30
— zaostanek	1.546.375,10

4. člen

Zaključna računa obsegata: bruto bilanco na obrazcu Kd-6, bilanco na obrazcu Zr-1, in pregled dolgov in preplačil na obrazcu Zr-3.

5. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnih objavah občin Pomurja.

Številka: 422-3/83-8
Datum: 7. 4. 1983

Predsednik
Skupščine občine Lendava
Mirko HAJDINJAK, l. r.

135

Na podlagi 59. člena zakona o temeljih sistema cen in družbeni kontroli cen (Ur. list SFRJ, št. 1/80 in 38/80) ter odloka o dopolnitvi odloka o določitvi najvišje ravni cen za vse proizvode in storitve, razen za tiste, za katere se morajo ceniki pošiljati v potrditev skupnosti za cene (Ur. list SFRJ, št. 10/83) izdaja izvršni svet skupščine občine Ljutomer

ODREDBO
o najvišjih cenah kruha in peciva iz pšenične moke tipa „850"

1.

Zasebniki, ki pečejo kruh in pecivo iz pšenične moke tipa „850", smejo oblikovati svoje cene tako, da znaša najvišja prodajna cena osnovne vrste kruha za 1 kg 21 din, za 0,80 kg 18,10 din.

Drugim vrstam kruha in pecivu lahko povečajo ceno sorazmerno glede na delež moke (predpisan na osnovi teže kruha) tipa „850" v posameznih vrstah kruha, izhajajoč iz razlike pri ceni moke med tipom „850" in tipom „800" do 1,70 din/kg.

2.

Zasebniki, ki pečejo kruh in pecivo iz pšenične moke tipa „850" morajo obvestiti skupnost za cene občine Ljutomer o cenah oblikovanih na podlagi določbe 1. točke te odredbe in ji poslati cenike pred njihovo uporabo.

3.

Ta odredba začne veljati z dnem objave v Uradnih objavah občin Pomurja in ostane v veljavi največ šest mesecev po njeni uveljavitvi.

Številka: 38-1/83
Ljutomer, dne 6/5-1983

PREDSEDNIK IZVRŠNEGA SVETA
KOSI Anton, l. r.

136

Na podlagi 8. člena Zakona o referendumu in o drugih oblikah osebnega izjavljanja (Ur. list SRS št. 23/77), 2. člena zakona o samoprispevku (Ur. list SRS št. 3/73) in 27. člena Statuta Krajevne skupnosti Turnišče, je skupščina Krajevne skupnosti Turnišče na svoji seji dne 15. 5. 1983 po predhodnih obravnavah na zborih delovnih ljudi in občanov v vaseh Turnišče, Gomilica, Renkovci in Nedelica sprejela

SKLEP
o razpisu referenduma za uvedbo samoprispevka za celotno območje krajevne skupnosti Turnišče in za del območja krajevne skupnosti Turnišče za vasi Turnišče, Gomilica, Renkovci in Nedelica.

1. člen

Za realizacijo srednjeročnega programa razvoja krajevne skupnosti Turnišče, ki ga je sprejela skupščina za obdobje 1981—1985 je potrebno pristopiti k zbiranju sredstev za realizaci-

jo tega programa in sicer za celotno območje krajevne skupnosti in za posamezno območje: vas Turnišče, Gomilica, Renkovci in Nedelica.

2. člen

Razpisuje se referendum za uvedbo samoprispevka v denarju za finansiranje skupnega programa krajevne skupnosti Turnišče za razširitev šolskega prostora s telovadnico pri osnovni šoli Štefan Kovač Turnišče.

Za izvršitev del bo potrebno zbrati sredstva v višini 8,220.000,00 din, sredstva zbrana s samoprispevkom bodo znašala 8,220.000,00 din.

3. člen

Za realizacijo skupnega programa bodo prispevali samoprispevek krajani celotne krajevne skupnosti in sicer:

— Krajani iz Turnišča prispevajo	4,110.000,00 din
— Krajani iz Gomilice prispevajo	1,382.000,00 din
— Krajani iz Renkovec prispevajo	1,402.000,00 din
— Krajani iz Nedelice prispevajo	1,326,000,00 din
	8,220.000,00 din

4. člen

Razpisuje se referendum za uvedbo samoprispevka za finans. posebnega programa za del območja KS vas Turnišče za sanacijo vaških ulic in pločnikov, vzdrževanje ulične razsvetljave in ostala vaško komunalna dela.

Za izvršitev del bo potrebno zbrati sredstva v višini 3,832.000,00 din, sredstva zbrana s samoprispevkom bodo znašala 3,832.000,00 din.

5. člen

Razpisuje se referendum za uvedbo samoprispevka za finans. posebnega programa za del območja KS — Gomilica za sofinanciranje izgradnje telefonskega omrežja, asfaltne prevleke na vaške ulice in ostalih vaško komunalnih del.

Za izvršitev del bo potrebno zbrati sredstva v višini 7,055.000,00 din, sredstva zbrana s samoprispevkom bodo znašala 7,055.000,00 din.

6. člen

Razpisuje se referendum za uvedbo samoprispevka za finansiranje posebnega programa za del obmocja KS — vas Renkovci za izgradnjo vaško-gasilskega doma, sofinansiranje izgradnje telefonskega omrežja in ostalih vaško komunalnih del.

Za izvršitev del bo potrebno zbrati sredstva v višini 6,876.000,00 din, sredstva zbrana s samoprispevkom bodo znašala 6,876.000,00 din.

7. člen

Razpisuje se referendum za uvedbo samoprispevka za finansiranje posebnega programa za del območja KS — vas Nedelica za asfaltno prevleko za vaške ulice, sofinansiranje izgradnje telefonskega omrežja do Gregorjevega križa, sofinansiranje izgradnje transformatorske postaje in ostalih vaško komunalnih del.

Za izvršitev del bo potrebno zbrati sredstva v višini 5,030.000,00 din, sredstva zbrana s samoprispevkom bodo znašala 5,030.000,00 din.

6

8. člen

Samoprispevek se uvede za obdobje 5 let in sicer od 1. 7. 1983 do 30. 6. 1988.

Referendum bo v nedeljo 12. 6. 1983. Glasovanje bo na običajnih glasovnih mestih od 7.—19. ure.

Glasovanje vodijo glasovalni odbori, ki jih imenuje volilna komisije krajevne skupnosti Turnišče.

9. člen

Osnova in višina samoprispevka za izvedbo skupnega programa KS — Turnišče in posebnega programa za del območja KS — vas Turnišče se uvede za krajane vasi Turnišče in sicer:

— 1,5 % od neto osebnih dohodkov iz delovnega razmerja

— 2 % od katasterskega dohodka iz kmetijstva delovnih ljudi in občanov do 31. 12. 1985

— 7 % od katastrskega dohodka iz kmetijstva delovnih ljudi in občanov od 1. 1. 1986 do 30. 6. 1988

— 1 % od pokojnin (razen od pokojnin z varstvenim dodatkom in pokojnin, ki so nižje kot je osnova za upravičenost do varstvenega dodatka)

— 1 % od dohodka občanov, ki opravljajo samostojno poklicno ali gospodarsko dejavnost

— 1.800,— din letno delavci, ki so začasno zaposleni v tujini več kot šest mesecev oz. 900,00 din če so zaposleni manj kot 6 mesecev.

10. člen

Osnova in višina samoprispevka za izvedbo skupnega programa KS — Turnišče in posebnega programa za del območja KS — vas Gomilica se uvede za krajane vasi Gomilica in sicer:

a) v denarju

—3,5 % od neto osebnih dohodkov iz delovnega razmerja

— 7 % od katastrskega dohodka iz kmetijstva delovnih ljudi in občanov

— 2 % od povprečnega osebnega dohodka v SR Sloveniji za preteklo leto za delavce na začasnem delu v tujini

— 2,5 % od pokojnin (razen od pokojnin z varstvenim dodatkom, ki so nižje kot je osnova za upravičenost do varstvenega dodatka)

— 3 % od dohodka občanov, ki opravljajo samostojno poklicno ali gospodarsko dejavnost

— 1.500,00 din letno obrtniki pavšalisti

b) v delu

— en delovni dan prispevajo gospodarji gospodarstev

— vsak gospodar gospodarstva navozi po „ha" zemljišča 1 kub. m gramoza

Prispevek v delu oz. materialu se v primeru neizpolnitve ovrednoti:

— en delovni dan 800,00 din,

— En prevoz gramoza 700,00 din.

11. člen

Osnova in višina samoprispevka za izvedbo skupnega programa KS — Turnišče in posebnega programa za del območja KS — vas Renkovci in sicer:

a) v denarju

— 3 % od neto osebnih dohodkov iz delovnega razmerja

— 5 % od katastrskega dohodka iz kmetijstva delovnih ljudi in občanov

— 2,5 % od pokojnin (razen od pokojnin z varstvenim dodatkom in pokojnin, ki so nižje kot je osnova za upravičenost do varstvenega dodatka)

— 2,5 % od dohodka občanov, ki opravljajo samostojno poklicno ali gospodarsko dejavnost

— 1.500,00 din letno od obrtnikov pavšalistov

— 1.800,00 din letno delavci, ki so več kot šest mesecev zaposleni v tujini oz. 900,00 din, če so zaposleni v tujini manj kot šest mesecev

b) v delu

— 3 delovne dni letno prispevajo gospodarji gospodarstev

— lastniki traktorjev po „ha" zemljišča prispevajo 1 kub. m gramoza

Prispevek v delu se v primeru neizpolnitve ovrednoti.

— en delovni dan 800,00 din

— en prevoz s traktorjem 700,00 din

12. člen

Osnova in višina samoprispevka za izvedbo skupnega programa KS — Turnišče in posebnega programa za del območja KS — vas Nedelica se uvede za krajane vasi Nedelica in sicer:

— 3 % od neto osebnih dohodkov iz delovnega razmerja

— 7 % od katasterskega dohodka iz kmetijstva delovnih ljudi in občanov

— 2.5 % od pokojnin (razen pokojnin z varstvenim dodatkom in pokojnin, ki so nižje kot je osnova za upravičenost do varstvenega dodatka)

— 2,5 % od dohodka občanov, ki opravljajo samostojno poklicno ali gospodarsko dejavnost

— 3.000 din letno delavci, ki so začasno zaposleni v tujini več kot šest mesecev oz. 1.500,00 din, če so zaposleni manj kot šest mesecev

13. člen

Svet Krajevne skupnosti Turnišče je pooblaščen, da vsako leto določi novo denarno vrednost nedenarnih obveznosti samoprispevka naštetih v 10. in 11. členu tega Sklepa in sicer v skladu z ugotovljeno stopnjo gibanja cen v preteklem letu, ugotovljeno po podatkih Zavoda SRS za statistiko.

V primeru, da se zbere več sredstev, kot je bilo predvideno v 2., 4., 5., 6. in 7. členu tega sklepa odloča o uporabi več zbranih sredstev skupščine KS Turnišče.

15. člen

Samoprispevka so oproščeni občani, ki izpolnjujejo pogoje iz 10. člena Zakona o samoprispevku.

16. člen

Nadzor nad zbiranjem in uporabo sredstev samoprispevka opravlja Svet krajevne skupnosti in o tem najmanj 1-krat letno poroča Skupščini krajevne skupnosti.

17. člen

Na referendumu glasujejo občani, ki so vpisani v splošni volilni imenik in tudi občani, ki še niso dopolnili 18 let starosti so pa v rednem delovnem razmerju.

Občani glasujejo na referendumu neposredno in tajno z glasovnicami, ki imajo naslednjo vsebino:

KRAJEVNA SKUPNOST
TURNIŠČE
vas: Turnišče

GLASOVNICA

Za glasovanje na referendumu, dne 12. 6. 1983 o uvedbi samoprispevka v denarju za finansiranje posebnega programa za vas Turnišče za sanacijo vaških ulic in pločnikov, za vzdrževanje ulične razsvetljave in ostala vaška komunalna dela. Samoprispevek se uvaja za dobo 5 let in sicer od 1. 7. 1983 do 30. 6. 1988.

Oblika in vrsta zbiranja samoprispevka je določena s sklepom o razpisu referenduma.

glasujem

„ZA" „PROTI"

Glasovalec izpolni glasovnico tako, da obkroži besedo „ZA", če se strinja z uvedbo samoprispevka, oz. obkroži besedo „PROTI", če se ne strinja z uvedbo samoprispevka.

KRAJEVNA SKUPNOST
TURNIŠČE
vas: GOMILICA

GLASOVNICA

Za glasovanje na referendumu, dne 12. 6. 1983 o uvedbi samoprispevka v denarju in delu za finansiranje posebnega programa za vas Gomilica za sofinansiranje izgradnje telefonskega omrežja, asfaltne prevleke na vaške ulice in ostalih vaško komunalnih del.

Samoprispevek se uvaja za dobo 5 let in sicer od 1. 7. 1983 in 30. 6. 1988.

Oblika in vrsta zbiranja samoprispevka je določena s sklepom o razpisu referenduma

glasujem

„ZA" „PROTI"

Glasovalec izpolni glasovnico tako, da obkroži besedo „ZA", če se strinja z uvedbo samoprispevka, oz. obkroži besedo „PROTI", če se ne strinja z uvedbo samoprispevka.

KRAJEVNA SKUPNOST
TURNIŠČE
vas: Renkovci

GLASOVNICA

Za glasovanje na referendumu, dne 12. 6. 1983 o uvedbi samoprispevka v denarju in delu za finansiranje posebnega programa za vas Renkovci za izgradnjo vaško-gasilskega doma, sofinansiranje izgradnje telefonskega omrežja in ostalih vaško komunalnih del.

Samoprispevek se uvaja za dobo 5 let in sicer od 1. 7. 1983 do 30. 6. 1988.

Oblika in vrsta zbiranja samoprispevka je določena s sklepom o razpisu referenduma.

glasujem

„ZA" „PROTI"

Glasovalec izpolni glasovnico tako, da obkroži besedo „ZA", če se strinja z uvedbo samoprispevka oz. obkroži besedo „PROTI", če se ne strinja z uvedbo samoprispevka.

KRAJEVNA SKUPNOST
TURNIŠČE
vas: Nedelica

GLASOVNICA

Za glasovanje na referendumu, dne 12. 6. 1983 o uvedbi samoprispevka v denarju za finansiranje posebnega programa za vas Nedelica za asfaltno prevleko za vaške ulice, sofinansiranje izgradnje telefonskega omrežja do Gregorjevega križa, sofinansiranje izgradnje transformatorske postaje in ostalih vaško komunalnih del.

Samoprispevek se uvaja za dobo 5 let in sicer od 1. 7. 1983 do 30. 6. 1988.

Oblika in vrsta zbiranja samoprispevka je določena s sklepom o razpisu referenduma.

glasujem

„ZA" „PROTI"

Glasovalec izpolni glasovnico tako, da obkroži besedo „ZA", če se strinja z uvedbo samoprispevka oz. obkroži besedo „PROTI", če se ne strinja z uvedbo samoprispevka.

18. člen

Na mestu glasovanja v vseh vaseh se uporabljajo glasovalni lističi, ki vsebujejo besedilo glasovnice posamezne vasi in besedilo glasovnice za skupni program, ki se glasi:

KRAJEVNA SKUPNOST
TURNIŠČE

GLASOVNICA

Za glasovanje na referendumu, dne 12. 6. 1983 o uvedbi samoprispevka v denarju za finansiranje skupnega programa Krajevne skupnosti Turnišče za razširitev šolskega prostora s telovadnico pri osnovni šoli Štefan Kovač Turnišče.

Samoprispevek se uvaja za dobo 5 let in sicer od 1. 7. 1983 do 30. 6. 1988.

Oblika in vrsta zbiranja samoprispevka je določena s sklepom o razpisu referenduma.

glasujem

„ZA" „PROTI"

Glasovalec izpolni glasovnico tako, da obkroži besedo „ZA" če se strinja z uvedbo samoprispevka oz. obkroži besedo „PROTI", če se ne strinja z uvedbo samoprispevka.

19. člen

Samoprispevek, ki se plačuje od osebnih dohodkov iz delovnega razmerja in pokojnin obračunava in odteguje izplačevalec osebnega dohodka oz. pokojnin. Samoprispevek, ki ga plačujejo občani, ki s samostojnim osebnim delom opravljajo kmetijsko, gospodarsko ali poklicno dejavnost, oz. dosegajo osebne dohodke iz avtorskih pravic, in se obdavčujejo po dejanskem dohodku obračunava in odteguje samoprispevek pristojna uprava za družbene prihodke občine Lendava.

20. člen

Sredstva samoprispevka se bodo izbirala na posebnem žiro računu Krajevne skupnosti in razporejala po namenih, kot jih bo določil referendumski program.

21. člen

Sredstva za stroške pri izvedbi referenduma se zagotovijo v proračunu Krajevne skupnosti Turnišče.

22. člen

Ta sklep začne veljati z dnem objave v Uradnih objavah pomurskih občin.

Turnišče, dne 15. 5. 1983

PREDSEDNIK SKUPŠČINE
KS TURNIŠČE
ROŠIČ Hajrudin

137

Na podlagi 61. člena zakona o družbenem varstvu otrok (Ur. list SRS, št. 35/79) ter v skladu s samoupravnim sporazumom o temeljih plana Občinske skupnosti otroškega varstva Gor. Radgona za obdobje 1981—1985 je skupščina občinske skupnosti otroškega varstva, dne 26. 4. 1983 sprejela

S K L E P:

o višini denarnih pomoči in dohodkovnih pogojih v letu 1983 otrokom delavcev, drugih delovnih ljudi, upokojencev in kmetov.

I.

Pravico do denarne pomoči ima otrok delavca oziroma delovnega človeka v znesku:

1. 1350 din na mesec, če je dohodek družine v kateri otrok živi oziroma spada do 3900 din na družinskega člana mesečno
2. 950 din na mesec, če je dohodek družine v katerem otrok živi oziroma spada od 3900 do 4200 din na družinskega člana
3. 450 din na mesec, če je dohodek družine v kateri otrok živi oziroma v katero spada od 4200 do 4700 din na družinskega člana mesečno.

II.

V dohodek družine v kateri otrok živi oziroma v katero spada, se štejejo vsi dohodki in prejemki, ne glede iz katerih virov ali na podlagi katerih predpisov jih družina ima.

Kot dohodek delovnih ljudi, ki z osebnim delom z lastnimi sredstvi opravljajo gospodarsko ali negospodarsko dejavnost se šteje dohodek, ki je podlaga za odmero prispevkov oziroma davka.

Dohodek iz kmetijske dejavnosti se upošteva v 10-kratnem znesku katastrskega dohodka.

Mnenje o socialnem položaju družine v kateri otrok živi oziroma spada, da krajevna skupnost oziroma organizacija združenega dela. V kolikor se posameznega dohodka ne da natančno ugotoviti (npr. priložnostno delo) krajevna skupnost oziroma OZD oceni višino dohodkov, ki vplivajo na ugodnejši socialni položaj družine.

III.

Pravico do denarne pomoči ima otrok iz kmečke družine in druge družine, ki ji je pomoč nujno potrebna v znesku 500 din na mesec ob pogoju:

— da je dohodek iz kmetijske dejavnosti glavni vir za preživljanje družine in skupni katastrski dohodek ne presega 9000 oziroma 2800 katastrskega dohodka letno na družinskega člana, ali je družina brez dohodka,

— poleg katastrskega dohodka se upoštevajo tudi drugi dohodki družine in druge okoliščine zaradi katerih je družina v ugodnem oziroma težjem socialnem položaju.

IV.

Otrok, ki ima pravico do denarne pomoči, je upravičen do povečane denarne pomoči v znesku

— 500 din na mesec, če je težje telesno ali duševno prizadet
— 300 din na mesec, če ima enega hranilca.

O upravičenosti do denarne pomoči po svobodnem preudarku sklepa odbor za uveljavljanje pravic. Pri dodelitvi povečane denarne pomoči odbor za uveljavljanje pravic upošteva vpliv otrokove prizadetosti, na socialni položaj družine oz. razloge zavoljo katerih je otrok, ki ima edinega hranilca v težjem socialnem položaju.

V.

Občan, ki s člani svoje družine živi na kmetijskem posestvu sorodnika, po katerem ima katerikoli član njegove družine pravico do zakonitega dedovanja se šteje, da ima dohodek iz kmetijske dejavnosti.

Višina dohodka iz kmetijske dejavnosti iz prejšnjega odstavka te točke se ugotovi tako, da se dohodek iz kmetijske dejavnosti deli na lastnika posestva in člane njegove družine, ki jih je on dolžan preživljati ter na občanovo družino, če občan ne dokaže, da tega dohodka nima.

VI.

Za družinske člane se šteje občan, pri katerem otrok živi oziroma h kateremu spada, njegov zakonec oziroma oseba, ki živi z občanom v življenjski skupnosti, otroci in stari starši.

Stari starši se štejejo za družinske člane, če so brez lastnih sredstev za preživljanje ali imajo lastna sredstva za preživljanje, vendar njihovi povprečni mesečni dohodki skupaj s katastrskim dohodkom ne presegajo življenjske stroške v znesku 5814 din za starostnika.

Dohodki enega od starih staršev pri upoštevanju povprečnega mesečnega dohodka iz prejšnjega dohodka iz prejšnjega odstavka te točke, se delijo na dva starša. Enako načelo velja tudi tedaj, kadar imata oba starša dohodek.

VII.

Pravico do denarne pomoči in povečane denarne pomoči se ugotavlja na osnovi dejanskega socialnega položaja družine, v kateri otrok živi oziroma v katero spada, oziroma na osnovi dejanskega socialnega položaja otroka.

Odbor za uveljavljanje pravice lahko ne glede na določbo 1. točke tega sklepa po svobodnem preudarku dodeli denarno pomoč ali pa jo odreče, če ugotovi, da živi otrok v težjih ali ugodnejših socialnih razmerah.

VIII.

Odbor za uveljavljanje pravic lahko dodeli otroku, ki živi na območju občine, enkratno, večkratno ali stalno pomoč v denarju ali funkcionalni obliki. Pri presoji upravičenosti do te pomoči odbor za uveljavljanje pravic upošteva okoliščine, v katerih otrok živi in dostopnost do vzgojno-varstvenih storitev.

IX.

Denarna pomoč se praviloma izplačuje roditelju, drugi fizični ali pravni osebi, ki pretežno skrbi za otroka.

X.

Občani, ki denarno pomoč že prejemajo, morajo vložiti zahtevek po tem sklepu na obrazcu SP-2 „Sporočilo o spremembah podatkov v vlogi za uveljavljanje socialnovarstvenih pravic" v 15 dneh po objavi tega sklepa v Uradnih objavah pomurskih občin, Občinski skupnosti otroškega varstva Gor. Radgona, sicer se jim s 1. majem 1983 ustavi izplačevanje denarne pomoči in povečane denarne pomoči.

XI.

Ta sklep se objavi v Uradnih objavah pomurskih občin in začne veljati s 1. majem 1983.

Predsednik skupščine:
Občinske skupnosti otroškega
varstva Gor. Radgona:
Anica ŠEGULA-MATVOS

138.

Na podlagi 4. odstavka 13. člena odloka o upravljanju in razpolaganju s stavbnim zemljiščem v občini Murska Sobota (Ur. objave pomurskih občin št. 31/78) je skupščina Samoupravne interesne skupnosti za cestno in komunalno dejavnost občine Murska Sobota na seji, dne 22. 4. 1983 sprejela

VALORIZACIJO

stroškov za pripravo in opremo stavbnega zemljišča za usmerjeno stanovanjsko gradnjo (blokovno) in gradnjo objektov družbenega standarda na območjih določenih z zazidalnimi načrti v mestu Murska Sobota

1.

Stroški priprave in opreme zemljišča določeni s sklepom o določitvi stroškov za pripravo in opremo stavbnega zemljišča za usmerjeno stanovanjsko gradnjo (blokovno) in gradnjo objektov družbenega standarda na območjih določenih z zazidalnimi načrti v mestu Murska Sobota (Ur. objave pomurskih občin št. 10/81 in št. 11/82) valorizirani na osnovi podatkov povečanja gradbenih stroškov objavljenih v statističnih informacijah Zavoda SR Slovenije za statistiko na dan 1. 10. 1982 znašajo:

— za 1 kv. m koristne stanovanjske površine	2.874,00 din
— za 1 kv. m koristne poslovne neto površine	4.807,00 din.

2.

Navedeni stroški priprave in opreme zemljišča začnejo veljati naslednji dan po objavi.

Predsednik
skupščine SIS za cestno in
komunalno dejavnost občine
VIKTOR VREČIČ l. r.

Radijski in televizijski spored od 27. maja do 2. junija

PETEK

RADIO MURSKA SOBOTA

16.30 — Vrtiljak popevkarskih novosti, 17.00 — Aktualno v petek, 27. maja, 18.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.

TV LJUBLJANA

8.55 TV v šoli: TV koledar. Angleščina. Odmor. Veselim se šole. Marin Držić. Poročila. 10.35 TV v šoli: Napisi v cirilici. Risanka. Po dolini Velike Morave. Hoja. Risanka. Lesene zgradbe. Vedeži-nevedneži (do 12.30). 17.25 Poročila. 17.30 Festival plesnih orkestrov JRT Radenci '83: Plesni orkester RTV Priština. 18.00 Tarzan, ameriška risana serija, 18.25 Obzornik. 18.40 Po vloženem delu: Vrednotenje dela, izobraževalna serija. 19.10 Risanka. 19.20 Cik cak. 19.24 TV in radio nocoj. 19.26 Zrno do zrna. 19.30 TV dnevnik, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 Rockfordovi dosjeji, ameriška nadaljevanka. 20.50 Propagandna oddaja. 20.55 Zrcalo tedna. 21.15 Nočni kino: Merrillovi bojevniki, ameriški film. 22.50 Poročila

Oddajniki II. TV mreže:
17.25 TV dnevnik, 17.45 Otroci ustvarjajo. 18.15 Koruza — rastlina prihodnosti. 18.45 Starogradske pesmi. 19.30 TV dnevnik. 20.00 Glasbena oddaja. 20.30 Limoges: EP v košarki Jugoslavija—Španija, prenos (slov. kom), v odmoru Propagandna oddaja. 22.00 Poročila. 22.10 Nočni kino: Človek slon, angleški film (do 23.50)

TV ZAGREB

Prvi program
17.40 Poročila, 17.45 Otroci ustvarjajo, 18.15 TV koledar, 18.25 Kronika reških občin, 18.45 Aktualnosti, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Galaktika, 20.50 Zabava vas KIM, 21.35 Dnevnik, 21.50 Gost -urednik, 22.20 Poročila

TV AVSTRIJA

Prvi program
9.00 Jutranja poročila, 9.05 TV v šoli. 10.30 Temnordeči pečat (film). 12.00 Matere. 13.00 Opoldanska redakcija. 17.00 Eci, peci, pec. 17.25 Hiša krokodilov. 17.55 Spanček Zaspanček. 18.00 [illegible]. 18.30 Družinski magazin. 19.00 Avstrija v sliki. 19.30 Čas v sliki. 20.15 Derrick. 21.15 Modna revija. 21.20 Avstrijski kviz. 22.20 Nočni studio

Drugi program
17.30 Vzgojna oddaja. 18.00 [illegible]. 18.30 Brez nagobčnika. 19.30 Čas v sliki. 20.15 TV med[illegible]. 21.15 Modna revija. 21.20 Politika v petek in 10 pred 10. 22.20 Geronimo (film).

TV MADŽARSKA

8.00 in 13.40 Šolska TV. 15.50 [illegible], angleška nadaljevanka. 16.40 5 minut meteorologije. 16.45 [illegible] narave. 17.10 [illegible]. 17.30 [illegible]. 18.05 Reflektor. 19.30 TV dnevnik. 20.00 Kdo kaj ve? Kviz. 22.05 [illegible] tedna. 22.10 TV dnevnik. 22.20 Tako sem prišel. Miklos Jancso, portret.

ljubljanska banka
Pomurska banka

TV KOPER

14.00 Odprta meja — oddaja v slovenskem jeziku. Videoteleks. 17.00 Odprta meja — oddaja v slovenskem jeziku. Videoteleks. 17.30 TVD novice. 17.35 TV šola. 18.00 Visoki pritisk — [illegible]. 19.00 Aktualno. 19.30 TVD stičišče. 19.45 Z nami pred kamero. 20.30 Košarka: Limoges — Španija—Jugoslavija. 22.00 Turistični vodič. 22.15 TVD danes

SOBOTA

RADIO MURSKA SOBOTA

SOBOTA, 28. maja 1983
16.30 — Glasbena paleta po vašem izboru, 17.00 — Aktualno v soboto, 28. maja, 18.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda,
DEŽURSTVO: 14.00 do 17.00 (telefon: 21-232)

TV LJUBLJANA

10.20 Živali v gibanju, poljudnoznanstvena serija. 10.45 Tretje obdobje: Tudi starost je lepa. 11.15 Dolgo iskanje: Ni boga, razen Alaha 12.05 Ljudje in Zemlja — ponovitev. 13.05 Poročila (do 13.10). 16.35 Poročila. 16.40 Tuzla: PJ v nogometu Sloboda—CZ, prenos Sarajevo, v odmoru Aerobna gimnastika in Propagandna oddaja. 18.30 Galaktika, ameriška nadaljevanka. 19.15 Risanka. 19.20 Cik cak. 19.24 TV in radio nocoj. 19.26 Zrno do zrna. 19.30 Tv dnevnik. 19.55 Vreme. 19.57 Propagandna oddaja. 20.00 Ljubezenska zgodba, ameriški film. 21.50 Propagandna oddaja. 21.55 Večer z Matejo Koležnik in njenimi prijatelji. 22.45 Poročila.

Oddajniki II. TV mreže:
14.00 Majska pesem — Niš. 15.00 Varna: EP v gimnastiki (m) — mnogoboj, prenos EVR. 18.00 Rubežniki, ponovitev TV nadaljevanke. 18.45 Limoges: EP v košarki Jugoslavija—Švedska, prenos 2. polčasa (slov. kom). 19.30 TV dnevnik. 20.00 Zabava vas Gertruda Munitić. 20.30 Poezija. 21.05 Poročila. 21.10 Feljton. 21.55 Športna sobota. 22.15 Dokumentarna oddaja (do 23.00).

TV ZAGREB

Prvi program
9.00 TV v šoli. 14.10 Zabavni koledar. 15.10 Sedem TV dni. 15.40 Olimpijske baklje. 16.25 Poročila. 16.30 TV koledar. 16.40 Nogomet: Sloboda—Crvena zvezda. 18.30 To je tom. 19.15 Risanka. 19.30 Dnevnik. 20.00 Zvonec, knjiga in sveča (film). 21.40 Dnevnik. 21.55 Po vaši izbiri. 23.25 Poročila

TV AVSTRIJA

Prvi program
9.00 Jutranja poročila. 9.05 TV v šoli. 10.30 Ob 60-letnici Gyorgya Ligetija. 11.30 Avstrija v sliki. 11.55 Nočni studio. 13.00 Opoldanska redakcija. 15.00 Lažni polkovnik (film). 16.30 Konji. 17.00 Vesela škatlja, 17.30 Potovanje na Atlanto. 17.55 Spanček Zaspanček. 18.00 Tedenski TV spored. 18.25 V soboto zvečer. 19.00 Avstrija v sliki. 19.30 Čas v sliki. 20.15 Stavimo, da . . . 22.05 Šport. 22.25 Zabava vas Bob Hope
Drugi program
15.00 Kako nastane mesto. 15.45 Športno popoldne. 19.30 Čas v sliki. 20.15 Dva obraza neke žene (film). 21.50 Religija. 21.55 Dunajski praznični dnevi. 22.20 Klub morilcev (film).

TV MADŽARSKA

8.05 Naš ekran. 8.20 Za otroke. 9.30 Ponovitve. 11.35 Brazilski čudež. 14.45 Žene na Himalaji. 15.50 Sotrpini. 16.20 Madžarske pokrajine. 16.55 Začetek sezone na Balatonu. 17.35 Posvet. 18.20 Gy. Illyes. 19.30 TV dnevnik. 20.00 Telepodij, kabaret. 21.25 Pop ogledalo. 22.05 Najlepša med najlepšimi, italijanski film. 23.55 TV dnevnik.

TV KOPER

16.40 Nogomet: Tuzla: Sloboda—Crvena zvezda. 18.30 Gimnastika: Varna — Evropsko prvenstvo — moški. 19.30 TVD stičišče. 19.45 Sobota . . . v družini — nasveti za dom in družino. 20.30 Mladi policaji — serijski film. 21.15 1, 2, 3, — ROCK. 21.45 Košarka: Limoges: Jugoslavija—Švedska — Evropsko prvenstvo. 22.25 Celovečerni film.

NEDELJA

RADIO MURSKA SOBOTA

NEDELJA, 29. maja 1983
10.05 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 11.00 — Srečanje na pomurskem valu, 12.00 — Spored v madžarskem jeziku, 13.00 — Doma in onkraj meja, 13.30 — V nedeljo popoldne, 14.30 — Posebna oddaja — Predstavljajo se pobratene občine iz Socialistične republike Hrvaške in Socialistične republike Slovenije — Krapina, 15.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 17.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.
DEŽURSTVO: 9.00 do 13.00 (telefon: 21-232)

TV LJUBLJANA

14.00 Prisluhnimo tišini, oddaja TV Koper za slušno prizadete. 14.30 Limoges: EP v košarki Jugoslavija:Grčija, prenos v odmoru poročila in propagandna oddaja. 16.00 Čim večja družba, tem bolj veselo, ameriški film (ČB). 17.40 Športna poročila. 17.55 Modrostni zob: Domišljija, kontaktna oddaja za mlade. 18.55 Ne prezrite. 19.10 Risanka. 19.15 Cik cak. 19.22 TV in radio nocoj. 19.24 Zrno do zrna.. 19.30 TV dnevnik. 19.55 Vreme. 19.57 Propagandna oddaja. 20.00 V. Bunjac-S. Čikeš: Daljno nebo, 2. del filma TV Sarajevo. 20.55 Propagandna oddaja. 21.00 Izviri-prebujanje Istre: Histria, dokumentarna serija TV Zagreb. 21.30 Reportaža z nogometne tekme dinamo (Zg):Hajduk. 22.00 Športni pregled. 22.30 Poročila
ODDAJNIKI II. TV MREŽE: 19.10 Na štirih kolesih, oddaja o prometu in turizmu. 19.30 TV dnevnik. 20.00 Jazz na ekranu. 20.45 Včeraj, danes, jutri. 21.05 Vzhodno od raja, ameriška nadaljevanka (do 21.50).

TV ZAGREB

Prvi program
10.20 Poročila. 10.30 Nedeljsko dopoldne. 12.00 Kmetijska oddaja. 13.00 Jugoslavija, dober, dan, 14.00 KUD Budućnost. 14.30 Človekova glasba. 15.30 Begunec (film). 17.15 Včasih v nedeljo. 19.00 Risanka. 19.30 Dnevnik. 20.00 Oddaljeno nebo (TV film). 21.00 Potopis. 21.30 Reportaža Dinamo—Hajduk. 22.00 Športni pregled. 22.30 Dnevnik

TV AVSTRIJA

Prvi program
17.15 Mojster Eder. 17.40 Čeladek. 17.45 Klub seniorjev. 18.30 Družinski magacin. 19.00 Avstrija v sliki. 19.30 Čas v sliki. 20.15 Balet. 21.00 Nauk Bude. 21.05 Vas na meji (TV film). 23.00 Šport
Drugi program 20.15 Ko bogovi ljubijo: Rommy Schneider. 21.45 Dinastija — Denver Clan. 22.40 Mala nočna glasba

TV MADŽARSKA

8.00 Za otroke. 10.30 Gasilski festival. 11.30 Povest o potepuškem pevcu. 13.15 Priporočamo naše sporede. 13.45 Želeli ste, posebna izdaja. 16.00 Dan otroka. 18.05 Delta. 19.00 Teden: aktualnosti, reportaže. 20.00 Poročila. 20.05 Kolumbo, kriminalka. 21.20 Družabna igra. 22.00 Gyula Szekfü, filmski portret. 22.50 Zadnja poročila.

TV KOPER

14.30 Košarka: Limoges: Jugoslavija—Grčija — Evropsko prvenstvo. 16.00 Gimnastika: Varna, Evropsko prvenstvo — moški. 17.40 Film — ponovitev. 19.30 Stičišče — Tednik TV Dnevnika. 20.30 Napoleon na Sv. Heleni — celovečerni film — Igrajo: Ruggero Ruggeri, Paolo Stoppa — režija: Renato Simoni. 22.00 Sedem dni. 22.15 Nogomet: Zagreb: Dinamo—Hajduk (posnetek). 23.00 Festival Bar 1982.

PONEDELJEK

RADIO MURSKA SOBOTA

16.30 — Po domače, 17.00 — Aktualno v ponedeljek, 30. maja, 18.30 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.

TV LJUBLJANA

10.35 TV v šoli: Krleža. Risanka. Zgodovina. Mali program. Risanka. Izumiranje — film iz serije Botanik. Zadnje minute (do 12.30). 16.15 Poročila. 16.20 Učitelj, otroška nadaljevanka TV Beograd. 16.50 Turizem — možnost in priložnost, izobraževalna serija. 17.25 Obzornik. 17.45 Risanka. 17.55 Cik cak. 17.58 TV in radio nocoj. 18.00 Limoges: EP v košarki — Jugoslavija:Italija, prenos EVR, v odmoru propagandna oddaja. 19.30 TV dnevnik. 19.55 Vreme. 19.57 Propagandna oddaja. 20.00 B. Ivanda: Krležev portret Tita, drama TV Zagreb. 21.00 Propagandna oddaja. 21.05 Mednarodna obzorja. 22.00 V znamenju.

ODDAJNIKI II. TV MREŽE:
16.40 TV dnevnik. 17.00 Erićijada, lutkovna serija. 17.15 Miti in legende. 17.30 Prometna vzgoja. 18.00 Rezerviran čas. 19.00 Glasba za mlade. 19.30 TV dnevnik. 20.00 Znanost. 20.45 Zagrebška panorama. 21.00 Hit meseca, zabavno glasbena oddaja. 21.50 TV nadaljevanka (do 22.40).

TV ZAGREB

Prvi program
16.55 Poročila, 17.00 Otroška oddaja, 17.15 Miti in legende, 17.30 TV koledar. 17.40 Kronika varaždinskih občin, 18.00 Košarka: Jugoslavija—Italija (Prenos), 19.30 Dnevnik, 20.00 Vaška futurologija, 21.30 Veselje sluha, 21.35 Paralele, 22.05 En avtor, en film, 22.20 Dnevnik

TV AVSTRIJA

Prvi program
9.00 Jutranja poročila. 9.05 TV v šoli. 10.30 Lažni polkovnik (film). 11.55 Dokumentarni film. 12.15 Astrologija in medicina. 13.00 Opoldanska redakcija. 17.00 Eci, peci, pec. 17.25 Prometna vzgoja. 17.30 Medvedki so prosti. 17.55 Spanček Zaspanček. 18.00 Kanadsko živalstvo. 18.30 Družinski magacin. 19.00 Avstrija v sliki. 19.30 Čas v sliki. 20.15 Šport v ponedeljek. 21.05 Profesionalci. 21.50 Večerni šport

Drugi program
18.00 Znanost danes. 18.30 Spencerjevi piloti. 19.30 Čas v sliki. 20.15 Rootovi (nadaljevanka). 21.05 Schilling. 21.50 10 pred 10. 22.20 Pokliči minerjevo hčerko (film).

vaš prijatelj
VESTNIK

TV MADŽARSKA

Ni sporeda

TV KOPER

14.00 Odprta meja — Oddaja v slovenskem jeziku (videoteleks). 17.00 Odprta meja — Oddaja v slovenskem jeziku (videoteleks). 17.35 TV šola. 18.00 Film — ponovitev. 19.30 TVD stičišče. 20.30 Salut, Champion — serijski film. 21.15 Turistični vodič — V sodelovanju s KOMPAS-om Jugoslavija. 21.30 TVD danes. 21.44 Film — ponovitev.

TOREK

RADIO MURSKA SOBOTA

16.30 — S popevkami po svetu, 17.00 — Aktualno v torek, 31. maja, 18.00 — Sotočje, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.

TV LJUBLJANA

10.35 TV v šoli: Kemija. Risanka. Velikani svetovne književnosti. Govori Dušan Petričič. Risanka. Glasbeni pouk. Smederevo (do 12.30) 17.35 Poročila. 17.40 Sedem stopnic do glasbe: Klepetava želva. 17.55 Naši zbori iz arhiva TV Ljubljana:): Mešani pevski zbor »Štefan Kovač« iz Murske Sobote. 18.25 Gorenjski obzornik. 18.40 Veliki otok, avstralski kratki film. 18.50 Knjiga. 19.05 Risanka. 19.15 Cik cak. 19.24 TV in radio nocoj. 19.26 Zrno do zrna 19.30 TV dnevnik. 19.55 Vreme. 19.57 Propagandna oddaja. 20.00 J. Steinbeck: Vzhodno od Raja, nadaljevanje in konec. 20.50 Aktualno. 21.50 Miniature: Blaž Dempar — Kako nastane violina. 22.05 V znamenju.

ODDAJNIKI II. TV MREŽE:
17.25 TV dnevnik. 17.45 Kaj otroci vedo o rojstnem kraju. 18.15 Odprta knjiga. 18.45 Rock koncert. 19.30 TV dnevnik. 20.00 Folk parada. 20.45 Spomini: Sutjeska. 1. del dokumentarne oddaje. 21.50 Zagrebška panorama. 22.05 Čas knjige: Majski večeri poezije (do 22.55)

TV ZAGREB

Prvi program
17.40 Poročila. 17.45 Kaj otroci vedo o domu. 18.15 TV koledar. 18.25 Kronika osijeških občin. 18.45 Rock — koncert. 19.15 Risanka. 19.30 Dnevnik. 20.00 Signali. 20.45 Nasledniki (film). 22.30 Dnevnik

TV AVSTRIJA

Prvi program
9.00 Jutranja poročila. 9.05 TV v šoli. 10.30 Pot na Bali (film). 12.00 Moja najljubša zgodba. 12.15 Šport v ponedeljek. 13.00 Opoldanska redakcija. 17.00 Eci, peci, pec. 17.25 Tudi hec mora biti. 17.55 Spanček Zaspanček. 18.00 Risanka. 18.30 Družinski magacin. 19.00 Avstrija v sliki. 19.30 Čas v sliki. 20.15 Argumenti. 21.50 Vas na meji (TV film).

Drugi program
17.45 TV v šoli. 18.00 Usmeritev. 18.30 Laurentovi (nadaljevanka). 19.30 Čas v sliki. 20.15 Magija Davida Coperfielda. 21.05 Dallas. 21.50 10 pred 10. 22.20 Klub 2

TV MADŽARSKA

8.05 in 13.55 Šolska TV. 16.05 Soba z lepim razgledom, nemška nadaljevanka. 17.00 Pesem doni. 17.35 Tunizijska razglednica. 17.50 Spored študia Szeged. 18.25 Tveganje, svetovnogospodarski magazin. 19.30 TV dnevnik 20.00 Vražji tantalin, nadaljevanka. 21.00 Študio 83, kulturni tednik. 22.00 Turizem 1983, filmska reportaža. 22.35 TV dnevnik.

ljubljanska banka
Pomurska banka

TV KOPER

14.00 Odprta meja — Oddaja v slovenskem jeziku (videoteleks). 17.00 Odprta meja — Oddaja v slovenskem jeziku (videoteleks). 17.30 TVD novice. 17.35 TV šola. 18.00 Košarka: Limoges: Jugoslavija—Italija — Evropsko prvenstvo. 19.30 TVD stičišče. 19.45 Z nami pred kamero — Oddaja v živo. 20.30 Celovečerni film. 22.10 Turistični vodič — V sodelovanju s KOMPAS-om Jugoslavija. 22.25 TVD danes. 22.40 V naročju smrti — dokumentarna oddaja.

SREDA

RADIO MURSKA SOBOTA

16.30 — Iz domačega glasbenega arhiva, 17.00 — Aktualno v sredo, 1. junija, 18.30 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.

TV LJUBLJANA

10.35 TV v šoli: Človek in okolje. Risanka. Kocka, kockica. Prve zvezde in kuščarji. Risanka. Telesna vzgoja. Vedeži-nevedneži (do 12.30). 17.35 Poročila. 17.40 Ciciban, dober dan: Ciciban plava 1. del. 17.55 Naši predstavniki (Festival MPZ Celje '81). 18.25 Pomurski obzornik. 18.40 Mozaik kratkega filma: Ritem življenja, jugoslovanski film Zmaga, slovenski film. 19.05 Risanka. 19.20 Cik cak. 19.24 TV in radio nocoj. 19.26 Zrno do zrna. 19.30 TV dnevnik. 19.55 Vreme. 19.57 Propagandna oddaja. 20.00 35 mm — Filmska delavnica. 22.00 V znamenju, ali. 20.00 Smisel odkrivanja, (delovni nasl.) ameriški kratki film. 20.30 Nantes: EP v košarki (če bo igrala Jugoslavija) v odmoru Propagandna oddaja. 22.00/20 v znamenju.

ODDAJNIKI II. TV MREŽE:
16.05 TV dnevnik. 16.25 Arabela, češkoslovaška otroška nadaljevanka. 16.55 Sarajevo: Nogomet/A reprezentanci) Jugoslavija-Romunija, prenos (slov. kom) Sa 1. v odmoru Aerobna gimnastika in Propagandna oddaja. 18.45 Zabavno glasbena oddaja. 19.30 TV dnevnik. 20.00 Obarvana svetloba (do 22.00)

TV ZAGREB

Prvi program
15.50 Poročila, 15.55 TV koledar, 16.05 Kronika siških občin, 16.25 Arabela, 16.55 Nogomet: Jugoslavija—Rumunija, 18.45 Zabavnoglasbena oddaja, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Športna sreda, 22.05 Dnevnik

TV AVSTRIJA

Prvi program
9.00 Jutranja poročila. 9.05 TV v šoli. 10.35 A la Carte (film). 11.20 Risanka. 11.25 Argumenti. 13.00 Opoldanska redakcija. 17.00 Lutke. 17.30 Čebelica Maja. 17.55 Spanček Zaspanček. 18.00 Ljubi oče. 18.30 Družinski magacin. 19.00 Avstrija v sliki. 19.30 Čas v sliki. 20.15 Exodus (film).

Drugi program
18.00 Dežela in ljudje. 18.30 Laurentovi. 19.30 as v sliki. 20.15 Kavarna Central. 21.45 Poročila. 21.50 Nashville (film).

TV MADŽARSKA

8.05 Šolska TV. 10.00 Ponovitve Delta. Pot trpljenja. Glasbeni film. 14.20 Šolska TV. 16.15 Poslednja bitka, bolgarski film. 17.50 Rodovitna zemlja; zaščita in povečanje plodnosti. 18.50 NOGOMET. Danska—Madžarska, kvalifikacijska tekma za EP v odmoru TV dnevnik. 21.15 Še pol ni res, kviz. 21.50 Kronika. 2. armada pri Donu. 22.45 TV dnevnik.

ljubljanska banka
Pomurska banka

TV KOPER

14.00 Odprta meja — Oddaja v slovenskem jeziku (videoteleks). 17.00 Odprta meja — Oddaja v slovenskem jeziku (videoteleks). 17.30 TVD novice. 17.35 TV šola. 18.00 Film — ponovitev. 19.30 TVD stičišče. 19.45 Z nami pred kamero — Oddaja v živo. 20.30 Nogomet: Sarajevo: Jugoslavija—Romunija. 22.15 Turistični vodič — V sodelovanju s KOMPAS-om Jugoslavija. 22.45 Obiskovalci — serijski film.

ČETRTEK

RADIO MURSKA SOBOTA

16.30 — Glasba skozi stoletja, 17.00 — Aktualno v četrtek, 2. junija, 18.30 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.

TV LJUBLJANA

10.35 TV v šoli: Kemija. Risanka. Združeni narodi. Poročila. Risanka. Poklicičarovnik. Smederevo (do 12.25). 17.50 Poročila. 17.55 Živali v gibanju, angleška poljudnoznanstvena serija. 18.25 Ljubljanski obzornik. 18.40 Na sedmi stezi. 19.10 Risanka. 19.20 Cik cak. 19.24 TV in radio nocoj. 19.26 Zrno do zrna. 19.30 TV dnevnik. 19.55 Vreme. 19.57 Propagandna oddaja. 20.00 Tednik. 21.00 Propagandna oddaja. 21.05 Francoski šanson s Catherine Sauvage. 21.30 Dolgo iskanje: Zulujski Sion, angleška dokumentarna serija. 22.20 V znamenju, ali. 20.00 Tednik. 20.30 Nantes: EP v košarki (če ni tekme v sredo v odmoru Propagandna oddaja. 22.00/20 Dolgo iskanje: Zulujski Sion, angleška dok. serija. 22.50/23.10 Poročila.

ODDAJNIKI II. TV MREŽE:
17.25 TV dnevnik. 17.45 Modro kot pisano, otroška nanizanka. 18.15 Kraška polja, poljudnoznanstvena oddaja. 18.45 Zabavno glasbena oddaja. 19.30 TV dnevnik. 20.00 S. Vojković: Atomsko zaklonišče, kratki igrani film. 20.50 Z. Ogresta: Izhod v sili, kratki igrani film. 21.55 Zagrebška panorama. 22.10 Povodi in sledi, kulturna oddaja (do 22.40).

TV ZAGREB

Prvi program
17.40 Poročila, 17.45 Modro kot pisano, 18.15 TV koledar. 18.25 Kronika splitskih občin, 18.45 Zabavnoglasbena oddaja, 19.15 Risanka. 19.30 Dnevnik, 20.00 Monitor, 21.05 Kvizkoteka, 22.05 Dnevnik

TV AVSTRIJA

Prvi program
Nerodnež s šestim čutom (film). 11.35 Izrale v Egiptu. 15.00 Gospodar treh svetov. 16.45 Lutke. 17.10 Ukradena puška (film). 17.45 Dokumentarna oddaja. 18.30 Pridi v morje. 19.00 Avstrija v sliki. 19.30 Čas v sliki. 20.15 Vas na meji. 22.10 Trije Štajerski umetniki. 22.55 Harlem v ritmu

Drugi program
15.30 Športno popoldne. 16.50 Anekdote po notah. 17.50 Nič milosti za lisico (film). 19.30 Čas v sliki. 20.15 Glasbena stojnica. 21.45 Šport. 22.10 Za Petrovo voljo! (film).

TV MADŽARSKA

8.05 in 14.20 Šolska TV. 15.20 Mladiči, pon. 16.30 Samo za otroke. 17.15 TV borza. 17.40 Pedagoški forum; prvo leto na katedri. 18.15 Kako je bilo! 19.30 TV dnevnik. 20.00 Pravica do zmote, TV igra. 21.00 Panorama, svetovnopolitični magazin. 22.00 Narodne za orkester. 22.10 Še vnuki bodo videli, zaščita mest. 22.50 TV dnevnik.

TV KOPER

14.00 Odprta meja — Oddaja v slovenskem jeziku (videoteleks). 17.00 Odprta meja — Oddaja v slovenskem jeziku (videoteleks). 17.30 TVD novice. 17.35 TV šola. 18.00 Obiskovalci — serijski film. 19.00 Lignano international show. 19.30 TVD stičišče. 19.45 Z nami pred kamero . . . — Oddaja v živo. 20.30 Visoki pritisk — glasbena oddaja. 21.30 Obzorja. 22.00 Turistični vodič — V sodelovanju s KOMPAS-om Jugoslavija. 22.15 TVD danes. 22.30 Nori malar — TV drama

tedenski koledar

PETEK, 27. maj — Avguštin
SOBOTA, 28. maj — Vojislav
NEDELJA, 29. maj — Majda
PONEDELJEK, 30. maj — Ivana
TOREK, 31. maj — Angela
SREDA, 1. junij — Justin
ČETRTEK, 2. junij — Evgenij

kino

„PARK" MURSKA SOBOTA
27. maja ob 18. in 20. uri ter 29. maja ob 16., 18. in 20. uri ameriški barvni kinemaskopski film: „DIRKA KONOBAL";

30. in 31. maja ob 18. in 20. uri hongkongški barvni kinemaskopski film: „ČUDEŽNI MOJSTER KUNG FUA".

GORNJA RADGONA
27. maja ob 18. in 20. uri ameriški film: „CABOBLANCO";
28. maja ob 20. uri italijanski film: „PRSTI IZ VELURJA";

29. maja ob 18. uri italijanski film: „PRSTI IZ VELURJA" in ob 20. uri španski film: „UČENKE MADAM OLGE"; ogled filma otrokom ni dovoljen.

LJUTOMER
28. maja ob 20. uri ter 29. maja ob 18. in 20. uri francoski film: „INŠPEKTOR NERODA";

1. in 2. junija ob 20. uri danski film: „SEKS NA 100 NAČINOV".

prodam

RENAULT-4 (katrco, francosko) prodam po delih. Moravci 71, p. Martjanci. M-1717
OSEBNI AVTO MERCEDES 220 z vgrajenim motorjem 190 D diesel, na novo registriran, prodam. Ogled v nedeljo. Franc Horvat. Grad 194. M-1841
GLOBOK OTROŠKI VOZIČEK UGODNO PRODAM. Moščanci 63, p. Mačkovci. M-1842
BELO VINO (šmarnica) večjo količino in bučno olje prodam. Domanjševci 109. M-1843
NOVO KOSO OLT, priklop na hidravliko, ugodno prodam. Pordašinci 20, p. Prosenjakovci. M-1844
PEUGEOT 504 PRODAM. Šušlec, Neradnovci 65, p. Petrovci. M-1846
ZASTAVO 101, letnik 1975, dobro ohranjeno, ugodno prodam. Rogač, Tišina 21/C ali po telefonu 21-739. M-1847
MALE PUJSKE PRODAM. Šalamenci 36, p. Puconci. M-1850
ŠKODO 100, letnik 1970, registrirano do januarja, motor in karoserija generalno obnovljena, prodam za 40.000 din. Kocbek, Murščak 26, p. Radenci. M-1853
FORD TAUNUS PO UGODNI CENI PRODAM. Pavel Uljančič, Kobilje 11, p. Dobrovnik. M-1854
ZAREZNO STREŠNO OPEKO (folc, 300 kom.) prodam. Jančar, Jurkovičeva 11, Gornja Radgona. M-1856
POROČNI OBLEKI (svetlomodro in srebrnkasto) s klobučkom in torbico, št. 38 in 40, prodam. Šebjan, Lendavska 17/C. M-1857
RENAULT 4 TLS, letnik marec 1983, prodam. Mlajtinci 36, p. Martjanci. M-1859
SENO PRODAM. Informacije: Ivan Dolinar, Puconci 32. M-1861
STREŠNO CEMENTNO OPEKO, rabljeno, prodam. Kolman, Satahovci 24. M-1863

tel.: 069/73-137
MO-TOR
radenci
avtokleparstvo avtoličarstvo
ravnalna miza-komora
zaščita vozil-vlečna služba

PUHALNIK, nov, prodam. Mirko Toplak, Šalovci 195. M-1864
NEDOGRAJENO, ENODRUŽINSKO HIŠO (19 x 11 m) v bližini Gornje Radgone, ugodno prodam. Informacije: Elizabeta Jančar, Ruppertstr. 14, 8000 München 2, Deutschland ali po telefonu 089 775283 — po 18. uri. M-1866
OBRAČALNIK ZA KOSILNICO BCS PRODAM. Mala Polana 114. M-1867
DVE GARNITURI HI-FI BOKS ZVOČNIKOV, 40 W, prodam. Vsak boks ima tri zvočnike. Cena 4.500 din. Šercerjevo naselje 18, telefon 23-408. M-1876
ZASTAVO 750, v voznem stanju, registrirano, prodam. Koloman Vajda, Ivanovci 52. M-1878
AVTOMATIK 3, malo rabljen, prodam. Sebeborci 132. M-1879
OSEBNI AVTO ŠKODA 100 L, letnik 1976, prodam. Informacije po 16. uri: Krog 54/A. M-1629
KOSO ZA TOMO VINKOVIČ 18 prodam. Frezo za T 18 kupim. Branko Klanjčar, Podgradje 6, p. Ljutomer. M-1852
TRAVNIK, velik 24 arov, primeren za gradnjo, prodam. Stavešinski vrh 49, p. Sp. Ivanjci. M-1881
MALE PUJSKE in domače rdeče vino prodam. Krog 135. M-1885
KOSO ZA TRAKTOR STEYR 18 PRODAM. Alojz Ropoša, Grad 61. M-1886
KOŠNJO TRAVE V KOŠAROVCIH in koruzo na storžih prodam. Vprašati: Štefana Kuzmiča 15, Murska Sobota. M-1887
TRISEDEŽNO GARNITURO: kavč in dodatno ležišče prodam. Šadl, Stara 20. M-1888
TRAVO ZA KOŠNJO PRODAM. Martjanci 29. M-1909

POČITNICE ZA VSAK ŽEP

– 7-dnevne počitnice v MEDULINU in PULI
– brez prevoza od **3.360** dalje
– s prevozom – posebni vlak od **3.680** dalje

PRIJAVE

ttg

MURSKA SOBOTA, Titova 1, telefon 21-189

VODOVODNO ELEKTRIČNO ČRPALKO in rezervoar ugodno prodam. Örešnik, Naselje B. Kraigherja 17, Murska Sobota. M-1922
HRAST in gozd v Bokračih, 25 arov, prodam. Brezovci 36. M-1923
AMI-8, super BAS kitaro hofner in zvočnik hofner prodam. Bratonci 140. M-1924
FORD KAPRI, dobro ohranjen, prodam. Informacije dopoldne: telefon 70-412. M-1925
TOVORNI AVTO MAN 520, letnik 1965, primeren tudi za čebelarje, in osebni avto MERCEDES 190, letnik 1968, prodam. Štuhec, Bučečovci 33, p. Križevci pri Ljutomeru. In-205

SAMONAKLADALNO PRIKOLICO, 22 ccm, prodam. Emil Kuzmič, Sotina 107, p. Rogašovci. M-1868
ZLATO ZA ZOBE PRODAM. Naslov v upravi lista. M-1869
SLAMO V BALAH PRODAM. Puconci 33. M-1871
KRAVO S TELETOM, vozno, in leto dni staro telico prodam. Bakovci, Poljska 23. M-1872
PRAŠIČA ZA ZAKOL (170 kg) prodam. Renkovci 27, Turnišče. M-1873
MALI KOMPLET BOBNOV EDIGWARE S ČINELAMI, trobento SIRIUS, mikrofon FBT in pevski skrinji 2 x 150 W, prodam. Vlado Mičev, Rakičan, Partizanska 33. M-1874
ZASTAVO 750, starejši letnik in OPEL KADET, letnik 1969, prodam. Ogled po 19. uri. Gomboc, Polana 13. M-1875

kupim

SEJALNIK ZA PŠENICO, 13—14-redni, rabljen, lahko tudi nerabljen, kupim. Franc Bahun, Gradišče 3, p. Tišina. M-1849
TRAKTOR FERGUSON OD 35—42 KS, dobrem stanju, kupim. Gornja Bistrica 171, p. Črenšovci. M-1894
CISTERNO ZA GNOJNICO, nizko, na vzmeti, 1700 l, kupim. Viktor Cor, Kovačevci 31, p. Grad. M-1916

sobe

NEOPREMLJENO SOBO in kuhinjo oddam v najem. Krog 153. M-1840
STANOVANJE V MURSKI SOBOTI ali neposredni bližini iščem. Ponudbe na upravo lista pod „NUJNO". M-1877

zaposlitve

DEKLE ali mlajšo upokojenko za pomoč v gospodinjstvu iščem. Stanovanje v hiši (v M. Soboti), ostalo po dogovoru. Naslov v upravi lista ali telefon 24-750. M-1837
DEKLE ZA POMOČ V KUHINJI IŠČEMO. Hrana in stanovanje v hiši. Gostilna Pristavec, Polje 18, Bohinjska Bistrica, telefon 064-76-356. M-1933

razno

IZGUBLJENO!
V sredo, 18. maja sem izgubil denarnico z dokumenti na realiciji Rogašovci črpalka—D. Slaveči. Poštenega najditelja prosim, da jo proti nagradi vrne. Evgen Kisilak, Dolnji Slaveči 36, p. Grad. M-1882
POGREŠATE KANARČKA?
Lastnik se lahko oglasi v Kopitarjevi št. 8, M. Sobota. M-MM
MOTORNO KOLO ZÜNDAPP, 250 ccm, zamenjam za motor za BMW 500. Alojz Prelec, M. Črnci 14, p. Tišina. M-1921
PREKLIC!
Preklicujem veljavnost vozniškega dovoljenja za A kategorijo, št. 01843, izdano pri SO Lendava. Jožef Varga, Kapca 80, p. Lendava. M-1865
OBVESTILO!
Obveščam javnost, da nisem plačnica dolgov, ki bi jih naredil moj mož Franc Ružič. Marija Ružič, Nemčavci 2/A. M-1865
OBRTNIKI V POMURJU! Vodim poslovne knjige in opravljam vsa dela v zvezi z davčnimi in administrativnimi posli za vse vrste obrti, gostilne, avtoprevoznike in druge. Šercerjevo naselje 18, telefon 23-408. M-1876

PRIDITE NA
TRADICIONALNO VELIKO TOMBOLO V KROGU
v nedeljo, 12. junija, ob 14.00!

Čakata vas **2 osebna avtomobila** — ZASTAVA 850 in ZASTAVA 750 — ter še veliko drugih lepih dobitkov.

Vabi vas Brodarsko društvo MURA Krog!

FOTOKOPIJE PLAKATI NALEPKE **maja** GRAFIČNE STORITVE
FOTOKOPIRANJE RAZMNOŽEVANJE SITOTISK
MAJDA KURBUS
TRATE 2, 69250 G. RADGONA

MOPED APEN 4 PRODAM. Jože Makovec, Jurij 59, p. Rogašovci. M-1889
STANOVANJE V SCHOPINGU PRODAM. Informacije po 20. uri: telefon 21-688. M-1890
TELICO, brejo sedem mesecev, in bučno olje prodam. Gradišče 66, p. Tišina. M-1893
KOŠNJO TRAVE PRODAMO. Vprašati: Predanovci 11. M-1896
MOTORNO KOLO MZ TS 250, letnik 1981, poceni prodam. Slavko Topolovec, Veržej 147. M-1897
KOMBAJN HT 211 PRODAM. Naslov v upravi lista. M-1898
ŠKODO (športno), letnik 1974, na novo registrirano in motorno kolo MZ 150, letnik 1980, prodam. Naslov v upravi lista. M-1899
VW (hrošč), letnik 1974, prodam. Pucko, Murska Sobota, Juša Kramarja 24, telefon 21-574. M-1900
MINI OBRAČALNIK in kravo, brejo osem mesecev, prodam. Kupšinci 71, telefon 22-604. M-1901
PIANINO, nov, prodam. Franc Zver, Lipa 120. M-1902
KRAVO, visoko brejo, in traktor, v odličnem stanju, prodam. Murski Črnci 63, p. Tišina. M-1903
STAREJŠO HIŠO s 70 ari zemlje in gradbenim dovoljenjem v Lutvercih 50, p. Apače, prodam. Informacije: Rožički vrh 85. M-1904
GRAMOFON (STEREO) PRODAM. Čopova 22, Murska Sobota. M-1905
MALE PUJSKE PRODAM. Petanjci 1. M-1906
KRAVO, kontrola A, brejo osem mesecev, prodam. Šalamenci 45, p. Puconci. M-1907
GLOBOK OTROŠKI VOZIČEK, zelo dobro ohranjen, prodam. Telefon 22-155. M-1914
KOŠNJO SENA IN OTAVE PRODAM. Lendavska 54, M. Sobota. M-1915
MERCEDES 200 D, letnik 1969, prodam. Velika Polana 133. M-1918
CITROEN GS KOMFORT PRODAM. Jože Jelenovec, Čopova 15, Murska Sobota, telefon 22-038. M-1919
BREJO KRAVO PRODAM. Ivanovci 28, p. Fokovci. M-1920

KRAVO, brejo šest mesecev, prodam. Tišina 34. M-1911
POHIŠTVO ZA KUHINJO in kopalno kad ugodno prodam. Murska Sobota, Kidričeva 3. M-1912
KRAVO, brejo sedem mesecev, in mlatilnico HOHNER ter mešana drva prodam. Klemenčič, Lešane 1, p. Apače. M-1913
ZIDNO OPEKO ZELO POCENI PRODAM. Kurbus, Spodnji Porčič 12, p. Lenart v Slov. goricah. M-JK
FIAT 1300, registriran do marca 1984, prodam. Milan Božič, Šalinci 32, p. Križevci pri Ljutomeru. In-208
MALE PUJSKE PRODAM. Nemčavci 32. M-1926
OPEL ASCONA, letnik 1974, kabina za traktor IMT 558 in gume, 14-colne, za gumi voz, naprodaj. Kuronja, Neradnovci 19. M-1927
KOMBINIRANI ŠTEDILNIK (2 plin, 2 elektrika), prodam. Jelen, Štefana Kovača 15, Murska Sobota. M-1928
OPEL REKORD, starejši letnik, zelo dobro ohranjen, na novo registriran, ugodno prodam. Informacije po telefonu 81-150 — popoldne. In-213
KOSILNICO LAVERD, motorno, prodam. Cezanjevci 17/A. In-210
NOV ŠIVALNI STROJ BAGAT JADRANKA, dve motorni škropilnici (STIHLER, PANONIJA), in okoli 20 arov vinograda v okolici Ljutomera prodam. Naslov v upravi lista. In-211
MEŠANI GOZD V ŠALAMENCIH, 40 arov, prodam. Informacije po 20. uri: telefon 74-125 ali naslov v upravi lista. M-1929
MALO POSESTVO z novo nedograjeno hišo na lepem mestu, iz Ljutomera 9 km proti Ormožu, ugodno prodam. Dostop z avtomobilom. Slavica Novak, Cerovec 15. M-1930
STISKALNICO ZA SENO in slamo ter žetveni kombajn, manjši, prodam. Puževci št. 27. M-1932

vsak četrtek
VESTNIK

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi dragega moža, tatka, opa in brata

Ernesta Hojerja

se najlepše zahvaljujemo celotnemu zdravstvenemu osebju internega oddelka Splošne bolnice v M. Soboti za trud in skrb. Zahvaljujemo se celotnemu kolektivu Veletrgovine »Potrošnik« M. Sobota, ki je poskrbel za častno slovo z ganljivim govorom, Prekmurskemu oktetu in godbi. Hvala tudi NK Mura za lepe poslovilne besede in čč duhovščini za pogrebni obred. Hvala vsem, ki ste poklonili prelepo cvetje ali darovali v dobrodelne namene. Iskrena hvala za ustno ali pismeno izrečeno sožalje.
M. Sobota, Ljubljana, Piran, Ljutomer, Celje, Braslovče, 12. 5. 1983

VSI NJEGOVI

ZAHVALA

Ob boleči izgubi očeta, tasta in starega očeta

Mihálya Binnyeija

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga spremljali na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in cvetje, nam pa izrekli sožalje. Zahvaljujemo se kolektivu SO Lendava in GD Lendava. Posebna zahvala dr. Tomki in dr. Požgaiju iz Lendave, osebju internega oddelka Splošne bolnice M. Sobota, g. duhovniku za poslovilne besede in pevcem za žalostinke.
Lendava, 18. maja 1983

Globoko žalujoči: hčerka Vera, zet Ladislav, vnukinja Silvija in ostalo sorodstvo

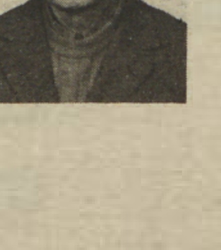

Niti rekel nisi zbogom,
niti roke nam podal,
neusmiljena smrt te vzela je,
a v naših srcih boš ostal

ZAHVALA

Ob nepričakovani in boleči izgubi ljubljenega očeta, starega očeta, brata in svaka

Vincenca Žižka

iz Mostja

ki nas je v 77. letu starosti za vedno zapustil, se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, botrini, sosedom in dobrim znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, ga pospremili v tako lepem številu na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in cvetje, nam pa izrekli sožalje. Posebna zahvala g. kaplanu za pogrebni obred in ganljivo slovo, pevkam za odpete žalostinke ter kolektivom Opekarna Dolga vas, PTT Lendava, Elna Lendava in GD Mostje-Banuta.
USA, Nemčija, Avstrija, Francija, Mala Polana, Čentiba, Dolga vas, Mostje, 16. 5. 1983

Žalujoči: sinovi Vinko, Štefan, Anton in Janez, hčerke Frančiška, Vera, Angela in Marija z družinami, vnuki, vnukinje, pravnuka, brata in sestra

VESTNIK

Glasilo občinskih konferenc SZDL Murska Sobota, Gornja Radgona, Lendava in Ljutomer — Izdaja Zavod za časopisno in radijsko dejavnost Murska Sobota, Titova 29/I — Ureja uredniški odbor:

Štefan Dravec (direktor in glavni urednik), Juš Makovec (pomočnik direktorja in glavnega urednika), Jože Šabjan (odgovorni urednik), Brigita Bavčar, Jani Dominko, Jože Graj, Milan Jerše, Ludvik Kovač, Dušan Loparnik, Feri Maučec (šport), Vlado Paveo, Štefan Sobočan, Janko Stolnik (dopisništvo), Branko Žunec, Gonter Endre (tehnični urednik), Nevenka Emri (lektor). Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Titova 29/I — Telefoni: novinarji 21-232, 21-064 in 21-383; direktor in glavni urednik, odgovorni urednik, naročniški oddelek, računovodstvo, gospodarsko-propagandna služba in tajništvo 21-064 in 21-383; dopisništvo Gornja Radgona tel. 74-597, dopisništvo Lendava tel. 75-085 in dopisništvo Ljutomer tel. 81-317 — Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. — Celoletna naročnina 470,00 din, polletna 235,00 din, letna naročnina za inozemstvo 1.100,00 din, celoletna naročnina za delovne organizacije 630,00 din. Tekoči račun pri SDK Murska Sobota 51900-603-30005 — Devizni račun pri Jugobanki Ljubljana 501005620-000112-25730-30-4-01176 — Cena posamezne številke 13,00 din. Tiska ČGP Večer Maribor — Po pristojnem mnenju je Vestnik oproščen plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.

ZAHVALA

Nepričakovano, tiho in brez slovesa nas je v 85. letu starosti zapustila naša draga mama, stara mama in prababica

Ana Rituper

roj. Novak
iz Moščanec

Ob boleči izgubi se najlepše zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem za pomoč v najtežjih trenutkih ter vsem, ki ste drago pokojnico pospremili na njeni zadnji poti, ji darovali vence in cvetje, sočustvovali z nami in nam izrekli sožalje. Prisrčna zahvala g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in predstavnici KS za poslovilne besede.

Moščanci, 5. 5. 1983

Žalujoči: VSI NJENI

Ne jokajte ob mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite.
spomnite se, kako trpel sem
in večni mir mi zaželite

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta in dedka

Alojza Kuzme

s Tišine

ki nas je v 82. letu po dolgi bolezni zapustil, se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste dragega pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti, darovali vence in cvetje, nam pa izrekli sožalje.

Posebna zahvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem, vsem gasilcem in govornikoma za poslovilne besede.

Še enkrat — prisrčna zahvala!

Tišina, 17. 5. 1983

Žalujoči: žena Marija in vsi njegovi

ZAHVALA

V 92. letu starosti nas je za vedno zapustila naša draga mama, stara mama, starika in sestra

Viktorija Küzmič

roj. Kološa
iz M. Sobote

Prisrčno se zahvaljujemo sosedoma Legenu in Debelaku ter Mariji Tratnjek, ki so nam v najtežjih trenutkih stali ob strani in nam pomagali.

Prav iskrena zahvala ostalim sosedom, sorodnikom in znancem, ki so jo v tako velikem številu pospremili k poslednjemu počitku, ji darovali vence in cvetje, nam pa ustno ali pismeno izrekli sožalje. Hvala g. duhovniku Novaku za pogrebni obred, pevskemu zboru za odpete žalostinke in predstavniku KS Partizan M. Sobota za poslovilne besede. Posebna zahvala zdravniškemu osebju in patronažnim sestram, ki so ji lajšale bolečine v zadnjih dneh življenja.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

M. Sobota, Budimpešta, 18. aprila 1983

Žalujoči: VSI NJENI

Ko sonce posije, vse rožce zbudi,
jih v šopek naberem, naj grob ti krase

V SPOMIN

16. maja je minilo žalostno leto, odkar je prenehalo biti dobro srce dragega moža

Deziderja Škaliča

poslovodje
iz Vučje gomile

Ne čas in ne solze ne ublažijo težke bolečine ob krutem spoznanju, kako težko nam je brez tebe. Tvoja mnogo prerana smrt je pustila v naših srcih veliko praznino in globoko rano. S solznimi očmi gledamo tvoj grob in se zavedamo, da te ne bo nikoli več med nami, ostal pa boš v naših srcih do konca dni.

Vsem še enkrat — prisrčna zahvala!

Žalujoči: žena Olga in tast Rudolf

V SPOMIN

26. maja mineva žalostno leto, odkar nas je v 42. letu starosti zapustil naš dragi mož, očka, sin, brat in zet

Franc Žujs

iz Ženavelj

Čas beži, bolečina v naših srcih pa ostaja. Med nami živita še vedno tvoj glas in nasmeh, kot smo ju bili vajeni, in zelo težka je kruta resnica, da te ni več med nami. Naše misli so pri tebi in tvoj lik ostane v srcih do konca naših dni.

Žalujoči: VSI TVOJI

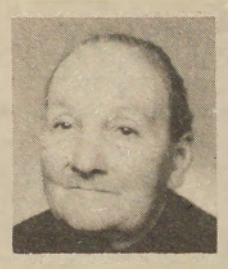

ZAHVALA

V 91. letu starosti nas je za vedno zapustila naša draga mama, babica, prababica in sestra

Apolonija Polak

roj. Kous
s Krajne

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, dobrim sosedom in znancem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, jo pospremili na njeni zadnji poti ter ji poklonili vence in šopke cvetja.

Hvala g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in govorniku Francu Kreftu za poslovilne besede. Vsem še enkrat — iskrena zahvala!

Krajna, 27. aprila 1983

Žalujoči: sin Alojz, sin Leopold, hčerka Veronika, hčerka Rezka, hčerka Ema iz Kanade ter sin Tone iz Kanade z družinami in brat Alojz z družino

ZAHVALA

V 75. letu starosti nas je za vedno zapustila naša draga mama, babica in prababica

Elizabeta Kološa

iz Prosenjakovec

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste jo v lepem številu pospremili na zadnji poti, ji poklonili vence in cvetje ter sočustvovali z nami.

Iskrena hvala g. duhovniku, pevcem za odpete pesmi in govorniku za poslovilne besede.

Še enkrat prisrčna hvala vsem, ki ste jo imeli radi, jo spoštovali in se poklonili njenemu spominu.

Žalujoči: hčerka Marija z možem ter vnuka Laci in Erži z družinama

Ne jokajte ob mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite,
spomnite se, kako trpela sem
in večni mir mi zaželite

ZAHVALA

V 49. letu starosti nas je za vedno zapustila draga žena, mama in babica

Irena Čahuk

iz Predanovec

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom in znancem, ki so jo pospremili na njeni zadnji poti ter ji poklonili številne vence in cvetje. Posebna zahvala sosedom za pomoč, patronažnim sestram in zdravnikom za lajšanje bolečin v zadnjih mesecih življenja, duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in govornici za poslovilne besede ob odprtem grobu.

Vsem še enkrat — iskrena zahvala!

Žalujoči: mož Ernest, hčerka Danica z možem Dragom, hčerka Marta ter sin Milan in hčerka Dragica z družinama

ZAHVALA

V 67. letu starosti nas je po krajši bolezni nenadoma za vedno zapustil naš dragi mož

August Balažic

iz Beltinec

Iskrena zahvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so dragega pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in cvetje, sočustvovali z nami ter nam izrekli sožalje.

Lepa zahvala tudi čč. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, govorniku za poslovilne besede, dr. Perkiču za zdravljenje v času njegove bolezni in kolektivu Dimnikar Beltinci.

Beltinci, 5. 5. 1983

Žalujoči: žena Olga, Lojzka z možem Milanom, z otroci in vnuki, sestre, nečakinje in ostalo sorodstvo

Ne jokajte ob mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite,
spomnite kako trpel sem
in večni mir mi zaželite

ZAHVALA

V 79. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče, brat in stric

Ludvik Vratarič

upokojenec iz M. Sobote

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste dragega pokojnika v tako lepem številu pospremili na njegovi zadnji poti ter mu darovali vence in šopke.

Prisrčna zahvala tov. Cimermanu za vsakodnevne obiske, g. kaplanu in nečaku Viktorju za pogrebni obred in poslovilne besede, pevcem za odpete žalostinke, godbi na pihala iz Bakovec, govornikoma iz KS in Panonije ter dr. Lopertu za zdravljenje v času bolezni.

Hvala vsem, ki ste nam v težkih trenutkih bolečine stali ob strani.

M. Sobota, Avstralija, Graz

VSI TVOJI, KI SMO TE IMELI RADI

GASILSKE SLAVNOSTI

Za prekmursko gasilstvo je značilno, da je bilo največ društev ustanovljenih v času od leta 1930 do leta 1935 z namenom, da bi organizirano reševali pred pogostimi požari. Med tem sodi tudi gasilsko društvo Kuštanovci, ki je bilo ustanovljeno leta 1933 in letos praznuje 50-letnico uspešnega delovanja. Društvo je kljub pomanjkanju članstva, saj je večina krajanov odhajala na sezonsko delo, ves čas aktivno delovalo. Najbolj delovni so bili po osvoboditvi, ko so si tudi zgradili lep gasilski dom in se sodobno opremili. Ob praznovanju 50-letnice, so prevzeli novo motorno brizgalno za katero so zbrali 300.000 dinarjev.

●●●

Na Ivancih je bilo pred šestdesetimi leti ustanovljeno gasilsko društvo z namenom, da bi obvarovali uničevanje ljudske imenovine pred pogostimi požari, ki so bili v tistem času pogosti tudi zaradi slamnatih in lesenih hiš. Društvo spada med tiste organizacije, ki so se takoj po osvoboditvi lotile organiziranega požarnega varstva in je svoj prvotni namen ohranilo vse do danes, predvsem zaradi tega, ker so v njem vedno delovali najbolj napredni občani, katerih osnovni cilj je bil pomagati sočloveku v nesreči. Pred leti se je društvo tudi sodobno opremilo z manjšo motorno brizgalno. Na jubilejni slovesnosti so prevzeli večjo motorno brizgalno, ki je stala 120.000 dinarjev. V doglednem času pa nameravajo nabaviti gasilsko vozilo in druga sredstva, ki so v sedanjem času potrebna za učinkovito posredovanje v primeru potrebe.

●●●

Gasilsko društvo Vadarci je pripravilo slovesnost ob prevzemu gasilskega avtomobila, ki je stal 400.000 dinarjev. Od tega je 160.000 dinarjev prispevala samoupravna interesna skupnost za požarno varstvo Murska Sobota, ostalo pa KS Bodonci in GD Vadarci. Avtomobil je za GD Vadarci pomembna pridobitev.

●●●

Gasilsko društvo Čikečka vas je slavila 80-letnico delovanja. Učenci osnovne šole Prosenjakovci so pripravili kulturni program, zaslužnim gasilcem pa so podelili priznanja in odlikovanja.

●●●

Gasilsko društvo Ženavlje je pripravilo slovesnost ob prevzemu nove električne sirene. Sredstva so zbrali sami, levji delež pa je prispeval tov. Luco iz Ženevelj, ki je sireno kupil v tujini.

●●●

Gasilsko društvo Hodoš je na slavnostni način prevzelo novo gasilsko vozilo, ki je veljalo 750.000 dinarjev. Večino sredstev so prispevali občani, svoj delež pa sta dodala tudi zavarovalnica Triglav in SIS za varstvo pred požari. Ob navzočnosti številnih gasilcev, med njimi so bili tudi iz Bajansenja z Madžarske, je govoril predsednik občinske konference SZDL Murska Sobota Štefan Cahuk. Pester kulturni program pa so pripravili učenci osnovne šole Hodoš.

F. M.

Prevzem novega gasilskega avtomobila na Hodošu.

Foto: A. Abraham

SKUPŠČINA SIS ZA POŽARNO VARNOST:

Naj se uveljavijo uporabniki

Delegati samoupravne interesne skupnosti za požarno varnost v Murski Soboti so na seji skupščine dokaj kritično ocenili stanje požarnega varstva v občini, hkrati pa tudi sprejeli več predlogov za njihovo hitrejše razreševanje. Tako so predlagali, da bi morali v vseh delovnih organizacijah na zborih delavcev ali drugih organih upravljanja obravnavati stanje požarnega varstva v svojem okolju ter sprejeti ustrezne ukrepe za odpravo pomanjkljivosti. Na skupščini so tudi ugotovili, da svobodna menjava dela na področju požarnega varstva še ni zaživela tako, kot je bilo zastavljeno. Menili so, da bi morali na tem področju storiti več, zlasti pa omogočiti delegatom zbora uporabnikov, da se uveljavijo. Opozorili so tudi na probleme pri nabavi opreme in zlasti rezervnih delov. Sprejeli so tudi nadaljnjo usmeritev za opremljanje gasilskih enot v letošnjem letu ter sklenili, da se vključijo v vseslovensko akcijo požarnopreventivnih pregledov. Teh naj bi bilo v soboški občini 18.000.

F. M.

ROGAŠOVCI

Geometer delal pod zaščito

Peripetij okoli trgovine v Rogaševcih še vedno ni konec. Tokrat se je ponovno zataknilo pri zemljišču, na katerem bi naj Potrošnik gradil svojo prodajalno, saj bo odpovedni rok o najemu prostorov obstoječe kmalu potekel, trgovina pa je na tem delu Goričkega vsekakor potrebna. Vendar afera okoli nje dobiva že prav nenavadne razsežnosti. Drugače je težko označiti tisto, kar se je v Rogašovcih dogajalo v četrtkovem dopoldnevu. Beseda je o prisilni izvršbi meritve zemljišča, ki je po zazidalnem načrtu namenjeno za izgradnjo trgovine z živili in je predhodni postopek za izdajo odločbe o razlastitvi. Drugače se namreč v Rogašovcih niso uspeli dogovoriti o zemljišču, na katerem bi naj nova trgovina stala, kakor jim tudi ni uspelo doreči vprašanje pridobitve zemljišča in lokacije za vrtec in večnamensko novo stavbo. Ustavni spor, ki ga je sprožilo nekaj krajanov, je krajevna skupnost, kot očitno prevelik zalogaj, izgubila, čeprav praviloma osebni interes ne bi smel pretehtati družbenega.

Pri prisilni izvršbi meritve zemljišča je zaradi onemogočanja geometra pri delu morala na pomoč priskočiti policija. Predstavniki krajevne skupnosti pri meritvi niso bili prisotni, krajani pa so iz previdne oddaljenosti sledili prizorišču kaj čudnega dogajanja, v katerem ni manjkalo niti svojevrstne interpretacije Aškerčeve pesnitve Mejnik, ki jo je recitiral eden od petih lastnikov zemljišča družine Pintarič iz Rogaševec 21. Izmera je bila opravljena, vprašanje pa je, čemu je potrebno ubrati zapletene, če so tudi enostavnejše poti in bi lahko bila sloga temelj sožitja tudi v krajevnem središču, kot so Rogašovci na Goričkem, kjer so ambicije velike, pripravljenost ljudi pa včasih manjša od pričakovanj.

bb

NEMČAVCI

Kmalu 50 telefonov

Okrog telefonije se v nekaterih pomurskih krajevnih skupnostih še vedno zatika, čeprav so mnogi že pred leti plačali akontacije. Nekoliko bolj usklajeno so se dela lotili vaščani Nemčavec in Podjetje za PTT promet Murska Sobota. V nekaj dneh so vaščani izkopali nad kilometer dolg kanal za telefonski kabel za sto priključkov. Glavna delovna akcija je bila 16. maja, vsi skupaj pa so delali nad 700 ur. S tem so investicijo pocenili za okrog 200 tisoč dinarjev.

Na začetku bodo dobili telefone v 50 domačijah, mojstri pa zatrjujejo, da bodo prvi zazvonili že čez štiri tedne. Z dobrim dogovarjanjem se da marsikaj pospešiti in poceniti. Kako hitro in usklajeno so delali pri polaganju kabla od Murske Sobote do Nemčavec, vidimo tudi na sliki.

J. Stolnik (Foto: A. Abraham)

Kdaj poimenovanje ulic v Veržeju?

V letih po vojni se je Veržej razvil v naselje s približno 280 stanovanjskimi in drugimi enotami, ki morajo biti oštevilčene. Tolikšna poseljena celota pa v nobenem pogledu ni več pregledna, če ni razdeljena na ulice in trge. Po 15. oktobru 1770, ko je bilo uvedeno številčenje hiš, pa do danes, je bil vistni red že nekajkrat spremenjen. Tako vemo iz načrta, ki ga je dala leta, 1928 izdelati trška občina in ga je s hišnimi številkammi dopolnila leta 1932, da je bila takrat hišna številka 1 (ena) pri Neži Vargazon (danes je tam menda številka 150 — blizu transformatorja). Danes je hišna številka 1 (ena) na železniški postaji. Kako nepregledno je bilo oštevilčenje hiš leta 1932 (in je tudi danes), pove podatek, da je bila takrat hiša Ivana Rajnarja oštevilčena s številko 51, sosednja Sterniščeva hiša pa je nosila številko 128. To je bila leta 1932 tudi najvišja hišna številka v Veržeju (brez številke, torej ena hiša več, je bila Seršenova hiša — gostilna).

Danes je v Veržeju okoli 30 cestnih vpadnic in iztočnic ter bolj ali manj sklenjenih uličnih ali tržnih enot, ki bi jim bilo treba določiti ulična imena.

Poimenovanje ulic je odgovorno delo, imena pa bi morala odražati sedanji in pretekli utrip Veržeja in celotne krajevne skupnosti. Tako postavljeni vidiki ponujajo v razpravo dogodke in imena, ki so na takšen ali drugačen način povezani s krajem, pretehtati pa bi bilo potrebno vsak primer tako s stališča kulturnozgodovinskih kot tudi drugih razsežnosti.

Res je, da uvedba ulic terja za vse prebivalce kraja tudi določena opravila (zamenjava dokumentov in podobno), toda to je mogoče narediti postopno.

V maju, ko je Veržej zaradi svojih tradicionalnih prireditev v ospredju pozornosti, velja torej opozoriti na obravnavano vprašanje, ki terja pobude, argumentacije in razprave, vse do sprejetja občinskega odloka o uličnih imenih.

-jm

KONJENIŠTVO

Tretji tek Fegrini (Slavič)

V Šentjerneju so bile kasaške dirke, katerih so se udeležili tudi ljutomerski kasači in se izkazali. To še posebej velja za tretji tek krožne dirke za prvenstvo Slovenije, kjer je zmagala Fegrina z voznikom Alojzom Slavičem iz Križevec pri Ljutomeru, s časom 1:23,0, kar je nov rekord hipodroma. Druga je bila Dimitrija z Markom Slavičem iz Ključarovec, peti Fisko (Mirko Hanžekovič, Veržej) in šesta Fanta (Branko Slana, Boleznečici).

Ljutomerski kasači pa so se izkazali tudi v ostalih dirkah. Tako je Anč (Franc Jurešič, Babinci) zmagal v prvi dirki, Kastro (Vlado Žnidarič, Ljutomer) je bil drugi, Tojota (Jože Šoštarič, Ljutomer) pa tretja. V drugi dirki si Fingo (Anton Slavič, Salinci) deli prvo mesto, Lareta (Drago Fras, Veržej) je bila četrta. V tretji dirki je Dimitrija (Marko Slavič, Ključarovci) osvojila drugo, Fisko (Mirko Hanžekovič, Veržej) pa je bil peti. V četrti dirki je Pidi (Marko Slavič, Ključarovci) zasedel tretje mesto, Doris II. (Mirko Šonaja, Veržej) pa je bil peti.

F. M.

CESTNO PODJETJE MARIBOR
TOZD ZA VZDRŽEVANJE IN VARSTVO CEST
MURSKA SOBOTA

Obveščamo uporabnike cest, da bo cesta R 357 na odseku Martjanci—Moravci zaradi popravila mostu zaprta v dneh od 30. maja od 5. ure do 1. junija 1983 do 24. ure. Promet bo potekal po obvozu skozi Noršince.

AKCIJA RDEČEGA KRIŽA

Zbiranje oblačil in papirja

Rdeči križ Slovenije organizira v četrtek, 26. maja 1983, od 17.00 do 19.00 ure vseslovensko akcijo zbiranja oblačil in papirja. V akcijo se vključujejo tudi občinske organizacije Rdečega križa vseh štirih pomurskih občin.

Delovni ljudje in občani Pomurja! Po svojih močeh se vključite v to solidarnostno akcijo zbiranja oblačil in papirja in darujte vse, česar ne rabite, za tiste občane, ki so take pomoči potrebni. Vse odtake pomoči potrebni. Vse odbrane uporabne in neuporabne predmete zvežite v svežnje, označite ali vsebujejo uporabne ali neuporabne predmete, ter jih postavite na vidno mesto pred vhodna vrata. Aktivisti Rdečega križa bodo svežnje pobirali ob navedeni uri.

LJUTOMER

Občinski pionirski festival

Pod naslovom — Spoštuj domovino vsakega, a svojo ljubi! — je bil v nedeljo v Ljutomeru 36. občinski pionirski festival v počastitev letošnjih pomembnih jubilejev in zlasti 27. praznik občine Ljutomer. Festival so otvorili združeni pevski zbori ob spremljavi pihalnega orkestra Ivan Kaučič, sledila sta slavnostni nagovor in krajši kulturni program. Sodelovalo je 11 otroških, pionirskih in mladinskih pevskih zborov iz ljutomerske občine, ki so zapeli 61 pesmi.

B. Ž.

TROPOVCI

Srečanje z vojaki

V soboto, 21. maja, je OO ZSMS Tropovci priredila srečanje z vojaki iz petanjske karavle. Obe osnovni organizaciji sta pripravili kulturnozabavni program v počastitev 25. maja — dneva mladosti. Po programu je bil razgovor o delu in življenju v obeh organizacijah. Izmenjali smo izkušnje in se dogovorili za nadaljnje sodelovanje, saj bomo tudi na ta način prispevali delček k bratstvu in enotnosti naše domovine.

Jožica Števanec

IZ PORABJA — Piše: JOŽE GRAJ

Virica—Ritkarovci

Na kratko smo že predstavili razvoj Sakalovec in Gornjega Senika, tokrat pa nas je pot pripeljala v Virico—Ritkarovca, sosednjo vas Čepinec na Goričkem, če ne bi bilo vmes državne meje. Tako pa so vsakdanji stiki med ljudmi skorajda pretrgani. In kaj smo zvedeli o razvojnih načrtih tega kraja v zadnjih letih?

S pomočjo občine Števanovci so uspeli asfaltirati cesto v zaselek Ritkarovci, to je bila največja pridobitev, razen tega pa so obnovili še kulturni dom na Virici, ki so ga zgradili leta 1963 in ga je že načel zob časa. Zdaj bi v tem domu spet lahko prirejali kulturne prireditve. Pa jih bodo? V dvorani že lep čas niso pripravili kaj drugega kot vaško veselico. Res pa je, da se srečujejo s precejšnjimi kadrovskimi težavami za delo na kulturnem področju. Morda zato, ker je tako malo mladih ostalo doma.

Dve največji nalogi iz srednjeročnega načrta so torej uspeli uresničiti. Želje pa si še boljše avtobusne zveze z ..., da bi bila vaška trgovina bolje založena, da bi jim občina še naprej pomagala pri vzdrževanju poti in ... Kaj več je težko pričakovati.

Povejmo še, da tu živi okrog 200 ljudi, ki so večinoma pripadniki slovenske narodnosti. Na krajevni tabli se še vedno stoji le madžarski napis — Kétvölgy — medtem ko imajo ostale vasi v Porabju že nekaj let dvojezične napise. Kdaj bo tudi na Virici tako?

inles kombivak okna — v akciji varčevanja z energijo